

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

Proti reformi

Svobodni sindikati zbirajo podpise in pripravljajo množičen protest

NOVO MESTO - Svobodni sindikati Slovenije zavračajo predlog pokojninskih reform, zato so se odločili za akcijo pod naslovom "Za varno starost", v okviru katere zbirajo podpise njihovih članov in ostalih zaposlenih zoper predlagano reformo. V soboto, 28. marca, pa nameravajo v Ljubljani pripraviti tudi množičen protestni shod. Na dolenski območni organizaciji svobodnih sindikatov so povedali, da so v številnih dolenskih podjetjih vsi delavci podprli protest in podpisali zahteve sindikata, z zbiranjem podpisov pa bodo nadaljevali še vse tja do 23. marca.

Svobodni sindikati zamerijo vladi, ker se ni držala dogovora, da bo do spremembe pokojninskega sistema prišlo v dogovoru s sindikati. Predlagano pokojninsko reformo zavračajo, ker zaostre pogoje za upokojeve, znižuje pokojninsko osnovo in varnost prejemanja pokojnine. Predvsem so

• Svobodni sindikati vabijo vse zaposlene in člane drugih sindikatov, da se jim pridružijo na protestnem shodu v Ljubljani. Tja bodo organizirali tudi prevoz.

proti občutnemu podaljšanju delovne dobe na 65 let, ki naj bi veljala tako za ženske kot za moške.

So pa za takojšnje spremembe sedanjega pokojninskega sistema, ki sloni na medgeneracijskem dogovoru. Privzemajo se za ukinitve privilegijev v taboriščnih in administrativnih upokojevit, ločitev kmečkega in delavskega zavarovanja, za redno in pravilno plačevanje osnov. Od vlade pa zahtevajo, naj zaustavi množično upokojevanje in rast pokojnin uskladi z rastjo izhodiščnih plač in življenjskih stroškov.

J. D.

Dovolj je že mencave politike!

Slovenski krščanski demokrati so v Semiču na 7. konferenci pretresli delo ter sprejeli letni program - Temeljite priprave na volitve - Kritika vladi

SEMIČ - Minulo soboto je bila v Semiču pod geslom "Za voljo ljudi" 7. konferenca Slovenskih krščanskih demokratov (SKD). Z njo je stranka vstopila v deseto leto političnega dela, naredila obračun za čas po lanskem novomeškem kongresu ter sprejela program dela za letošnje leto.

Predsednik SKD Lojze Peterle je v svojem govoru dejal, da državo poskuša voditi dvoglava koalicijska, utemeljena na prevladi neusklajeni mešanici nasprotujočih si programov. "Vlada ne kaže nobene resnične reformne volje, s ključnimi odločitvami odlašajo, kadar pa se odloča, to praviloma počne v časovni stiski. Gre za globoko krizo vodenja, upad verodostojnosti naše države navzven in zaupanja vanjo doma. Še naprej delujeta dve koalicijski, formalna in neformalna, a slednja je bistvena in močnejša," je poudaril Peterle ter dodal, da je neusklajene, mencave in na napačnih predpostavkah temelječe politike že dovolj.

V letošnjem letu bo ključna naloga stranke temeljita priprava na lokalne volitve. Še pa se bo

MATERINSKI DAN V DOBRNIČU

DOBRNIČ - Trebanjska podružnica Slovenske ljudske stranke vabi na praznovanje materinskega dneva s pestrim kulturno-umetniškim programom, ki bo v nedeljo, 22. marca, ob 10.30 v kulturnem domu v Dobrniču. Slavnostna govornica bo Katarina O. Smrkolj, predsednica ženske zveze pri SLS in svetnica v državnem svetu.

NA BELOKRANJSKEM LETALIŠČU - Predsednik aerokluba Bela krajina Jože Matekovič (prvi z leve) je ob sprejemu članov vodstva SKD na letališču v Prilozju dejal, da bi bila lahko prav ta stranka, glede na pomoč, ki jo daje klubu, zgled ostalim. Predsednik SKD Lojze Peterle pa je ob belokranjski pogabi in dobri kapljici, ki ju ob tej priložnosti ni manjkalo, predlagal, da bi bila na belokranjskem športnem letališču vsaj nekaj mesecev na leto carinik in policist, saj bi tako lahko pristajala tudi letala iz tujine. (Foto: M. B.-J.)

Izgnancem odločbe na grobove?

Z letne skupščine nadstrankarskega društva, šteje nad 20.000 izgnancev

NOVO MESTO - Delegati 82 krajevnih organizacij Društva izgnancev Slovenije 1941-1945, zbrani na letni skupščini, sporočamo članstvu in slovenski javnosti, da je Ministrstvo za zunanje zadeve upoštevalo pobude Društva izgnancev Slovenije, Civilnih invalidov vojne, taboriščnikov, ukradenih otrok in taboriščnikov koncentracijskih taborišč ter končno začelo pogajanja z Zvezno republiko Nemčijo o poplačilu vojnih odškodnin slovenskim žrtvam vojnega nasilja.

To je prvo izmed 14 sporočil, ki so jih sprejeli na letni skupščini Društva izgnancev Slovenije preteklo soboto v Novem mestu.

Središče Dolenjske je gostoljubno sprejelo žive pričče nemškega vojnega nasilja. Učenci novomeške glasbene šole so jih počastili s kratkim nastopom. Zdenka Kaplan, predsednica novomeške krajevnice organizacije društva, je toplo pozdravila zbrane delegate, katerim je zaželel dobrodošlico tudi župan Franci Koncilija. Društvu je v imenu mestne občine izročil posebno priznanje in ček za 100.000 tolarjev.

Predsednik društva Vlado Deržič je namenil uvodne besede očni opravljenega dela in tekočim nalogam. Po njegovem poročilu so se oglasili gostje in številni delegati, med njimi za GO ZZB NOV Slovenije tudi Miloš Poljanšek.

Izgnanstvo je bilo ena izmed zgodnjih in morda celo najhujših preizkušenj slovenskega naroda, poudarja vodstvo društva izgnancev. Spomnimo se, da so nemški nacisti od maja do oktobra 1941 iz genocidnih in nacionalno-političnih razlogov svoje osvajalske in morilske pohlepnosti izgnali iz Spodnje Stajerske, severne Dolenjske, Gorenjske ter iz Meziške doline skupno 63.000 Slovencev. Okrog 45.000 od teh so na silo odpeljali v Nemčijo. Pribl. 17.000 naših rojakov je pred izgonom pobegnili v t.i. Ljubljansko pokrajino ali na Hrvaško, tako da je

nasilno izganjanje prizadelo okrog 80.000 Slovencev. Na njihove domove v Posavju je nemški okupator naselil kočevske Nemce, Nemce iz južne Bukovine, Besarabije in Dobruže. Na 6.000 zaplenjenih slovenskih posestih ob Savi in Sotli so nacisti naselili 13.000 Nemcev. Naši ljudje so tu izgubili posamično in nepremično premoženje. Še po 50 letih krivice (Nadaljevanje na 2. strani)

Materi

Tiho si šla po stezah trpljenja, tiho trpela neštete noči, mnogo želja in hrepenenja uničile stiske žalostnih dni. In danes, ko praznik mater slavimo, ko sama sem mati, kot tudi ti, pri srcu me stisne, v obeh zaskeli: kot sama zdaj, nekdanj si ti ob postelji moji sedela, mi tiho uspavanke pela, a moje srce tega vedelo ni. Le kaj naj ti rečem zdaj, mati? Je mnogo preteklo noči, premalo je reči le hvala, preveč me zate skrbi - pa vendar drugo kot HVALA reči ne znam in ne vem, saj tebi največ bi dala, če vedela bi, da to smem.

OLGA DERNOVŠČEK

VREME

Do konca tedna bo pretežno oblačno in suho vreme.

Berite danes

stran 3:

• Bo šel Sizif na pivo?

stran 4:

• Pretežak preskok v miselnosti

stran 7:

• Zelja po knapih celo več od ponudbe

stran 9:

• Evropa že seje konopoljo

stran 10:

• Stovičkov panoptikum osebnosti

stran 11:

• Novomeški sodniki presegajo norme

stran 16:

• Računalnik najboljši stroj na kmetiji

stran 17:

• Stala ob strani velikemu umetniku

KRČANI ŠOLSKI PRVAKI

KRŠKO - Na letošnjem šahovskem prvenstvu učencev osnovnih šol so prijetno presenetili mladi šahisti z OŠ Jurija Dalmatina iz Krškega, ki so pod vodstvom mentorja Marjana Božiča osvojili laskavi naslov. Vrstni red: 1. OŠ Jurij Dalmatin Krško (Novak, Župevc, Stajner, Znidaršič, Ahmetovičeva in Malusova) 21, 3. OŠ Stari trg ob Kolpi 17 točk itd.

DNEVI CVIČKA

KOSTANJEVICA - Društvo vinogradnikov Kostanjevica pripravlja ta vikend dneve cvička. V petek ob 19. uri bo v kulturnem domu v Kostanjevici kulturni program, podelili bodo priznanja ocenjenih vin, dr. Peter Kapš pa bo predaval o vinu in zdravju. V soboto, ko bo Kostanjevico obiskala tudi vinska kraljica, bo ob 15. uri povorka vinogradnikov s prikazom vinogradniških del, ob 17. uri bo tekmovanje v vinogradniškem znanju (tekmovalci zaželjeni!), ob 19. uri pa bo sredi Kostanjevice pod šotorom družabno srečanje.

METLIKA KOT PRIMER

Potrpljenje gre h koncu

Kaže, da zaposlenim v tekstilni industriji kot že dolgo najslabše plačani delovni sili popuščajo živci. Ko jih bo dokončno zapustilo potrpljenje, pravijo, se bo državi slabo pisalo. Metliški tovarni Komet in Beti, na primer, ki kot veliki izvozniki tekstilnih izdelkov večino dohodka zaslužita v markah, katere tečaj v zadnjem času pada, lahko potem, ko plačata vse dajatve, ki si jih v prestolnici izmislijo, zaposlenim izplačata le še toliko, da je za skromno preživetje. Rezerv ni več, idej, kako narediti še kakšen mali čudež, zmanjkuje. Nekdanji zaposleni imajo višje pokojnine, kot imajo danes delavci na njihovih delovnih mestih plače.

A doslej Metličani zaradi tega niso ropotali po Sloveniji, niso odšli protestno pred parlament, niti niso pripravili stavke na tovarniškem dvorišču. Še glasu si niso upali povzdigniti, da ne bi morebiti ostali brez službe. Navajeni so bili živeti le od svojega dela, a sedaj spoznavajo, da pri njih ni moč ničesar več poceniti. Na vrsti je vse bolj pogoltna država, od katere pričakujejo, da bo vmrla vsaj delček od gore denarja, ki so ga zmetali vanjo, ali pokazala vsaj toliko dobre volje, da bo uskladila inflacijo in devizni tečaj. Kajti če se bosta ustavila dva tako velika in pomembna metliška motorja, kot sta Beti in Komet, bo padla tudi Metlika.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

CLIO

Ne prezrite srečnega naključja! V tem časopisu se skriva ključ, s katerim boste v salonih RENAULT lahko cel teden preizkušali srečo. Tam vas čaka modri CLIO FIDJI - in če vam ga bo uspelo vžgati, bo vaš! V SALONIH RENAULT OD 23. DO 28. 3. 1998

Če v časniku ni ključa, je žal med potjo do vas izpadel. Dobite ga v najbližjem salonu Renault.

POMLAD - Pomlad. Končno pomlad. Nič je ne more ustaviti, nič preprečiti njenega prihoda, ki je nekaj najlepšega in dokaz, da čudeži so. Čeprav jo vedno tako težko čakamo, pride tako, kot je zapel Oton Župančič: Po stranskih poteh, po tistem mahu, skrivaj, ko v strahu, prišla je pomlad... (Foto: A. Bartelj)

Televizija in parlament

Ali podpirate uvedbo posebnega televizijskega programa za prenos sej državnega zbora? Približno polovica vprašanih v anketi Dolenjskega lista podpira tak program. Domala vse ankete zanimala, s čim bi plačali take prenose. Kar nekaj jih glede tega predlaga, naj bi v Sloveniji znižali poslanske plače in s tako pridobljenim denarjem krili stroške rednih neposrednih televizijskih prenosov parlamentarnega dogajanja. Z novim TV-programom, ki bi ga plačali z omenjeno predlagano prerazporeditvijo denarja, bi po mnenju nekaterih postavili poslance pod kritično oko javnosti, češ, "bi volilci vsaj vedeli, kaj delajo njihovi izvoljenci".

Moči javnega mnenja sicer ne gre podcenjevati, vendar javno mnenje zagotovo ne bo odločilo, ali bo televizija prenašala vse seje državnega zbora. Odločujoče je tisto, česar se spomni strankarski veljaki. Politični vodje pa imajo vpogled v parlamentarne klopi tudi zdaj, brez predlaganega medijskega informacijskega kanala. Kaj torej storiti glede omenjenega posebnega programa? Kdo bi s takim programom pridobil več? Ali volilci, ki bi s programom dobili privid demokratičnosti, ali poslanci, ki bi pred kamero med drugim lahko uveljavili svoj zvezdniški lik? Poslancem državnega zbora ne bi bilo dosti težje delati, če bi njihovi volilci imeli vsak trenutek parlamentarnega zasedanja vpogled v poslanske klopi skozi katodno cev.

ANDREJ ČRNUGELJ, ovčar z Grabrova pri Metliki: "Zakaj ne bi prenašali sej državnega zbora, saj tudi Hrvati prenašajo vsako malenkost? Bi volilci vsaj vedeli, kaj delajo njihovi izvoljenci. Belokranjskega poslanca sploh še nisem slišal govoriti, upam pa, da bi ga pri neposrednem prenosu. Takšen program ne bi bil poceni, a bi lahko poslancem znižali plače in denar namenili za prenose."

VLADO STIPANOVIČ, šofer iz Paunovičev pri Adlešičih: "Naj prenašajo zasedanja državnega zbora! Bomo vsaj videli, kaj se tam dogaja. Vprašanje je, koliko ljudi bi lahko spremljalo prenos, saj mnogi Belokranjci niti TV 1 ne morejo gledati. Res, da bi novi program morali plačati davkoplačevalci, toda koliko denarja gre iz Bele krajine v Ljubljano, pa od tega nimamo Belokranjci nič!"

FRANCI DRENOVEC, varnostnik, doma z Malega Kamna: "Pred kratkim sem zasledil, naj bi uvedli poseben program za prenos sej državnega zbora. Zaradi mene ga ni treba. Bistvene informacije o sejah so v časopisih. Človek lahko pridobi že zdaj informacije, s katerimi ima pregled nad dogajanjem in si ustvari mnenje. Prenosi sej po televiziji kažejo nizko kulturo v naši politiki."

IRENA MARKOVIČ, učiteljica iz Pišec: "Informacije, ki me zanimajo in ki jih potrebujem, lahko poiščem v medijih. Ustvarim si svojo resnico o posameznih zadevah, ne glede na to, kaj kje piše in kaj slišim. Zaradi mene ne bi bilo potrebno uvesti posebnega programa za prenos sej parlamenta. Poseben program za prenos teh sej bi bil za tiste, ki imajo čas za spremljanje tega."

IRENA RIBIČ, tajnica krajevnega skupnosti Šentrupert: "Ne bi bilo slabo, če bi imeli poseben kanal za prenose iz parlamenta, saj bi tako ostalo več časa na prvem sporedu za druge, na primer bolj koristne otroške oddaje. Zdi se, da so zdaj včasih prikrajšani prav otroci zaradi prenosov iz državnega zbora, kjer se poslanci včasih obnašajo, kot da so v otroškem vrtcu."

LADICA ARNŠEK, gospodinja iz Krajnih Brd: "Le zakaj bi velike denarje dajali za televizijo naših poslancev, saj smo jih po malem že vsi sili, kolikor jih lahko gledamo in poslušamo na televiziji zdaj? Naši politiki bi morali več skrbeti za blagor ljudstva kot razglašajo, ne pa za svoje osebne in strankarske koristi. Zakaj ne bi raje dali denar za zaposlitev preštevilnih brezposelnih?"

ZVONE ČINKOLE, prodajalec iz Dolenjega Kronovega: "Ustanovitev televizijskega programa, kjer bi prenašali seje državnega zbora, podpiram, ker me zanima, kaj se poslanci v parlamentu pogovarjajo in kakšna stališča kdo zagovarja. Vendar bi bilo pred tem treba pretehtati stroške, in če bi bili veliki, sem proti, saj bi breme spet nosili davkoplačevalci."

ALENKA MIHAJLOVIČ, samostojna podjetnica iz Ribnice: "Posebnega programa za parlamentarne seje ne potrebujemo. To vse stane, plačati pa bi morali davkoplačevalci. Za marsikaj drugega je denar veliko nujnejši. Sicer pa smo s politiko že zdaj preveč obremenjeni. O sejah izvem dovolj iz časopisov. Za zasedanja pred televizijo in poslušanje politikov ni časa."

BRIGITA KAVČIČ, kuharica iz Kočevja: "Politikov že sedaj ne poslušam. Nekateri radi spremljajo dogajanje v parlamentu. Če bi hoteli ustrezno tem, ne bi imela ničesar proti, če to ne bi šlo na naš račun. Denar davkoplačevalcev naj raje namenijo za zdravstvo, da bomo imeli od tega vsi korist. Poseben televizijski program pa naj plačajo iz denarja, namenjenega za poslanske plače."

Izgnancem ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ce niso popravljene! Odprto je vprašanje vojne odškodnine, rente in posebne pokojninske dobe. Zakon o žrtvah vojnega nasilja se prepočasno uresničuje, ni pa niti v celoti dorečen.

Veliko je že bilo posvetovanj in korakov pri ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, a vendar se pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja še vedno ustavljajo ob raznih čerih. Zlasti starejši izgnanci zelo umirajo, veliko je med njimi bolnih in še več tudi revnih. Rešitve prihajajo za mnoge prepočasno in za pokojne prepozno. Mnogi še nimajo rešenih vloženih zahtev po zakonu o žrtvah vojnega nasilja, čeprav je npr. Upravna enota v Novem mestu rešila vse vloge na 1. stopnji. Prvostopenjske odločbe naj bi takoj uveljavili kot osnovo za izplačevanje rente.

Samo takšne rešitve, so poudarili na skupščini, bi edine lahko odpravile posledice počasnega reševanja vlog izgnancev, državo pa bi to prisililo k hitrejšemu reševanju vlog izgnancev. Nehumane odnose do izgnancev mora država nemudoma odpraviti. Mar bodo žrtvam vojnega nasilja nosili odločbe na grobove?

TONE GOŠNIK

Ob dnevu voda

Posvetovanje v Mariboru, zaključek "vodnega detektiva"

V Sloveniji bomo letos že petič obeležili svetovni dan voda, ki ga je razglasila Generalna skupščina Združenih narodov. Ne smemo namreč pozabiti, da je voda pomembna in nenadomestljiva naravna prvina, ki omogoča, ob nesmrtni rabi pa omejuje, življenje in razvoj človeka.

V Sloveniji bomo dan voda obeležili s posvetovanjem "Voda in posegi v prostor - vode Pohorja, Dravskega polja in ceste", ki bo v Mariboru v hotelu Slavija v petek, 20. marca, ob 10. uri. Na posvetovanju želijo opozoriti na nevarnost ogrožanja za Slovenijo pomembnih nahajališč zaloga pitne vode ob gradnji prometnih povezav. Istega dne ob 10. uri bo v prostorih ministrstva za okolje in prostor zaključna prireditev natečaja "vodni detektiv". Natečaja se je s kakovostnimi in ustvarjalnimi prispevki udeležila kar četrtina vseh slovenskih šol.

NOVA TURISTIČNA KARTA OBČINE TREBNJE

LJUBLJANA - Na sejmu Alpe-Adria na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se bo med 17. in 22. marcem spet predstavila tudi trebanjska občina. V petek, 20. marca bodo turistično društvo Čatež, vinogradniško-turistično društvo Čatež, gostilna Tončkov dom, gostilna Ravnikar in turistična kmetija Obolnar predstavili turistično ponudbo Čateža pod Zaplalom. Pred halo B bo med 15.30 in 18. uro nastopil tudi občinski pihalni orkester Trebnje, v tem času pa naj bi v Forumu na Gospodarskem razstavišču na novinarski konferenci že predstavili novo turistično karto občine Trebnje.

Posavski center za permanentno izobraževanje Krško vabi k vpisu

v 1. in 3. letnik izrednega šolstva
• na VISOKI POSLOVNI ŠOLI Ekonomske fakultete Ljubljana in
• na VISOKI UPRAVNI ŠOLI Ljubljana
Rok za zbiranje prijav je petek, 15. maja 1998.

Informacije in prijave:
POSAVSKI CENTER ZA PERMANENTNO IZOBRAŽEVANJE Krško,
Dalmatinova 8, Krško,
tel.: 0608/22-677 ali 22-811,
vsak dan med 8. in 15. uro.

Revoz bi moral uvoziti delavce

Med večtisočglavo množico brezposelnih ni mogoče najti 400 primernih delavcev

NOVO MESTO - Iz Revoza še ni nobene uradne informacije, toda med delavci te tovarne se veliko govori o uvedbi nočne izmene ter o zaposlitvi 350 do 400 delavcev. Najverjetneje z junijem naj bi jih zaposlili za določen čas. Iz Revoza smo uspeli zvedeti le, da "delajo študijo o morebitni uvedbi posebne nočne delovne ekipe". Kdaj bodo proučevanja zaključena, še ni znano. Kljub temu se velja vprašati, kaj bi pomenilo takšno povpraševanje po delavcih. Ali bi jih na območju novostenske enote Zavoda za zaposlovanje sploh lahko našli dovolj?

Mnogi že zdaj trdijo, da ne, in to kljub temu da je v regiji okrog 5.500 brezposelnih. V območni eno-

ti Zavoda za zaposlovanje so opravili začetno analizo. Kot pravi Stanislav Žagar, bi šlo izključno

REVOZOV TEDEN KULTURE - Ob 20-letnici delovanja Kulturno-umetniškega društva Revoz in pevskega zbora Revoz poteka v Novem mestu Revozov teden kulture. Začel se je v ponedeljek, 16. marca, z otvoritvijo razstave del članov likovne sekcije v avli Kulturnega centra Janeza Trdine, nadaljeval v torek z nastopom zbora Slavček v Šmarjeških Toplicah in v sredo z gledališko predstavo Globoko grlo. Danes zvečer je ob 19.30 v Kulturnem centru Janeza Trdine na sporedu nastop ansamblov Vrisk in Slavček ter Folklorne skupine Kres, jutri ob isti uri pa slavnostni koncert Mešanega pevskega zbora Revoz. Na sliki: na otvoritvi Revozovega tedna kulture je predsedstvo ZKD Novo mesto podelilo priznanje KUD Revoz za dvajset let dela. Priznanje je iz rok predsednika ZKD Franca Pluta prejel društveni predsednik Božo Kočevar. (Foto: M. Markelj)

za proizvodne delavce z 2. do 4. stopnjo izobrazbe. Potrebovali bi delavce kovinarskih programov, čistilce in ličarje v lakirnici ter monterje in nekaj mehanikov v končni montaži.

Na območju Bele krajine je večino primernih delavcev že zaposlil črnomaljski Danfoss, zato je med vsemi brezposelnimi osebami v regiji za tako delo primeren samo 50 do 80 oseb, pri čemer še ni znano, če so delo sploh pripravljeni sprejeti. Še enkrat toliko primernih oseb bo do konca junija prišlo še iz šol. Če bi zaposlovali tudi ženske (ne za nočno delo!), ne bi bilo težko zagotoviti 150 delav.

Čeprav v Sloveniji brezposelnost še naprej raste, v dolenjski regiji že od lani pada. 400 novih delovnih mest, pa čeprav samo za pol leta ali 8 mesecev, je razveseljiva ponudba, ki bi morda za koga pomenila tudi trajnejše delovno mesto. Kako to, da med toliko osebami, ki so uradno brez dela, ni mogoče najti delavcev? Med krivci je delo na črno, poleg tega pa so se na zavodu že zbrale supine težje zaposljivih oseb: invalidi, starejši, Romi in ženske.

Ob kopici brezposelnih na Dolenjskem, bi Revoz torej moral "uvažati" delavce iz Kočevja in Posavja. Območna enota Zavoda za zaposlovanje se je že povezala z ljubljansko (Kočevje, Grosuplje) in posavsko enoto. Računajo, da bi na tako širokem območju lahko zagotovili dovolj delavcev. In še nekaj. Na zavodu trdijo, da bodo, če bo do zaposlovanja res prišlo, vse, ki so primerni, pa dela ne bodo sprejeli, črtali iz evidence. B. DUŠIČ GORNIK

Krka podpira pokojninsko reformo

Zaradi vse večjih obremenitev - S spremenjenimi pogoji za upokojevanje bodo imeli vsako leto povprečno starejše delavce - Dodatno pokojninsko zavarovanje ne sme biti boniteta

NOVO MESTO - V novomeški Krki podpirajo predlog bele knjige, ki določa izhodišča za izvedbo pokojninske reforme, predvsem zaradi velikih obremenitev zaposlenih in delodajalcev pri zagotavljanju denarja za izplačevanje pokojnin in ostalih pravic. Za Krko znaša ta obremenitev letno 1,9 milijarde tolarjev.

Seveda pa se v Krki sprašujejo, kako bodo ob spremenjenih pogojih za upokojevanje, z vsako leto povprečno starejšimi delavci, lahko izpolnjevali tako velike delovne načrte. V podjetju imajo že sedaj 336 delavcev, starih med 50 in 60 let, in 20 delavcev, starih nad 60 let. Po obstoječem sistemu pokojninskega in invalidskega zavarovanja se bo pri njih do leta 2013, pa so ugotovili, da bo upokojevanje večje le še letos in prihodnje leto, potem se bo do leta 2013 letno starostno upokojilo povprečno le približno 44 delavcev oz. 712 v šestnajstih letih.

Trenutno imajo v Krki zaposlenih 111 invalidov in 84 delavcev z omejitvami, kar je skoraj 7 odst. vseh zaposlenih. Pričakujejo, da se bo s staranjem zaposlenih število

lo omejeno zmožnih za delo še povečevalo, s takimi delavci pa bodo težko uresničevali ambiciozno zastavljene načrte. V Krki v celoti podpirajo reformo invalidskega zavarovanja, saj bo v njej drugače definirana invalidnosti predvsem pa bo po novem delo-

dajalec obvezen skrbeti oz. ohraniti na delu tiste zaposlene, ki so postali invalidi zaradi poškodbe na delu ali poklicne bolezni.

Glede dodatnega pokojninskega zavarovanja - tretji stebra - pa v Krki menijo, da bo zanimiv tudi za delodajalce, vendar le, če premije ne bodo tretinare kot boniteta in če zanje delodajalcu ne bo treba plačevati davkov, zaposlenim pa dohodnine. J. D.

BLANCA ZA KRAJEVNI SAMOPRISPEVEK

BLANCA - Na nedeljskem referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka v krajevni skupnosti Blanca je glasovalo le 40,43 odst. volivcev, za 2-odstotni samoprispevek za naslednjih pet let je oddalo 52,38 odst. volivcev, proti pa jih je bilo 47,06 odstotka. Z denarjem od samoprispevka bodo lažje uresničili predvsem veliko naložbo v vodopreskrbo.

OBČNI ZBOR SEVNIŠKIH GOVEDOREJCEV

ZABUKOVJE - Govedorejsko društvo Sevnica vabi v nedeljo, 22. marca, ob 10.30 v gasilski dom v Zabukovje na redni letni občni zbor društva. Pred zaključkom zbora sevnških govedorejcev bo še troje predavanj, in sicer mag. Breganta o načrtnem izboranju bikov za načrtno parjenje plemenic, mag. Misa o Emoninih krmilih in mag. Klopčičeve o dejavnostih, ki vplivajo na število somatskih celic v mleku.

SREDNJA GRADBENA ŠOLA KRANJ, Cankarjeva 2

Srednja gradbena šola Kranj razpisuje vpis v naslednje programe za odrasle za šolsko leto 1998/99:

- PROGRAM PREKVALIFIKACIJE IN DOKVALIFIKACIJE ZA NASLEDNJE POKLICE:**
 - slikopleskar, zidar, tesar, pečar (IV. stopnja)
- PROGRAM ZA PRIDOBITEV PRVEGA POKLICA**
 - slikopleskar, zidar, tesar, pečar (IV. stopnja)
- PROGRAM DELOVODJA - SLIKOPLESKARSKI DELOVODJA, GRADBENI DELOVODJA (V. stopnja)**

POGOJI ZA VPIS IN DOKUMENTACIJA

- Pod 1 - spričevalo o pridobljenem poklicu, prijavnica za vpis (obr. DZS 1,20)
Pod 2 - spričevalo o končanem 8. razredu osnovne šole, prijavnica za vpis (obr. DZS 1,20)
Pod 3 - končana triletna poklicna šola (slikopleskar, zidar, tesar, pečar), 5 let delovnih izkušenj v poklicu, spričevalo o pridobljenem poklicu, prijavnica za vpis (obr. DZS 1,20).

Vsa dokazila o izpolnjevanju pogojev za vpis v programe izobraževanja pošljite na naslov: Srednja gradbena šola Kranj, Cankarjeva 2, 4000 Kranj.

Rok prijave 15 dni po dnevu razpisa. O začetku izobraževanja bodo kandidati pisno obveščeni.

Minister Smrkolj med dolensjskimi kmeti

V Mirni Peči o težavah z agromelioracijo - V Zburah na uspešni kmetiji

MIRNA PEČ - Minuli ponedeljek je kmetijski minister Ciril Smrkolj s sodelavci na povabilo koordinacijskega odbora novomeške SLS obiskal novomeško občino. Najprej je obiskal srednjo kmetijsko šolo Grm v Novem mestu in se sestal tudi s predsednikom državnega sveta Tonetom Hrovatom. V Mirni Peči pa se je pogovarjal s tamkajšnjimi kmeti o težavah, ki jih imajo z agromelioracijo.

V Mirni Peči si namreč že dalj časa prizadevajo, da bi na območju katarstrske občine Golobinjek in Mirna Peč nadaljevali agromelioracijo na površini 471 ha zemljišč, vendar so bili lani s tem projektom na ministrstvu zavrnjeni. V imenu investitorja Mercatorja Kmetijske zadruge Krka je Jože Starič povedal, da so za ta projekt zbrali zelo veliko dokumentacije,

zato bi po njihovem mnenju zahtevke moral biti rešen.

Minister Smrkolj, ki je precej natančno razlagal postavke proračuna, je pojasnil, da so imeli lani za agromelioracijo na voljo le 33 milijonov tolarjev, vlog pa so prejeli za 260 milijonov. Minister Smrkolj je obljubil, da bodo v prihodnje poskušali te vloge hitreje reševati, že v letošnjem letu naj bi za tovrstne vloge namenili petkrat več denarja kot lani. Podsekretar Igor Hrovatič, ki je imel pri občinski skupščini še do nedavnega na skrbi kmetijstvo, pa je kmetom pojasnil, da bodo omenjeno vlogo za agromelioracijo poskušali rešiti v dveh delih; polovico denarja naj bi dobili v jeseni, drugo polovico pa naslednjo pomlad.

Minister si je potem ogledal še kmetijo Marjana Gorenc v Zburah, o kateri pišemo posebej, in na dvorišču posadil lipo. Obisk je

zaključil v Brusnicah, kjer so v tamkajšnji osnovni šoli predstavili projekt alternativne možnosti zaposlovanja na kmetijah.

J. D.

PRIZNANJA NAJZASLUŽNEJŠIM ČLANOM CIVILNE ZAŠČITE

ŠENTJERNEJ - V ponedeljek, 16. marca, je bila ob svetovnem dnevu civilne zaščite v prostorih šentjernejske občine slavnostna podelitev priznanj najzaslužnejšim članom Civilne zaščite v šentjernejski občini. Župan Franc Hudoklin je priznanja izročil Cirilu Gradišar, višji medicinski sestri v novomeški splošni bolnišnici, Metodu Krvini, prostovoljnemu gasilskemu društvu Vrhpolje in šentjernejski osnovni šoli. Podelitve se je udeležil tudi predstavnik uprave RS za reševanje Jernej Cimperšek ter predstavnik uprave za obrambo Novo mesto Jože Udovč.

MINISTER SMRKOLJ V HLEVVU - V ponedeljek je kmetijski minister Smrkolj obiskal novomeško občino in se pogovarjal z dolensjskimi kmeti. Obiskal je tudi Gorencevo kmetijo v Zburah in si ogledal hlev, kjer imajo montirano sodobno napravo za samodejno napajanje in krmljenje telet. (Foto: J. Dornič)

SONČNI ŽAREK - V varstveno-delovnem centru v Novem mestu delujeta enkrat tedensko dva kluba za starejše duševno prizadete, ki bivajo doma pri starših. Kluba vodita Ana Bevc in Avguštna Lah. Prva skupina prihaja v klub že več kot dve leti, druga pa od letošnjega februarja. V počastitev dneva žene in materinskega dne so za mame "klubovcev" v VDC-ju pripravili proslavo. V goste so prišli učenci z žužemberške podružnične šole Šmihel skupaj z mentorico Silvo Papež in jim pripravili zelo prijeten kulturni program z vodilno mislijo "Postani tudi ti sončni žarek za ljudi". Srečanje je bilo tako prijetno, da so se med njimi takoj stkale prijateljske vezi. (Foto: J. Dornič)

KONCERT

ŠENTJERNEJ - Na prvi pomladni dan, v soboto, 21. marca, ob pol osmih zvečer bo v dvorani osnovne šole slavnostni koncert šentjernejskega pihalnega orkestra.

KANIDATI ZA ŽUPANE

NOVO MESTO - Območna organizacija Združene liste se že pripravlja na jesenske županske volitve. Občinski odbori stranke so že evidentirali kandidate za župane. Tako so v novomeški občini evidentirali 3 kandidate, v šentjernejski občini enega, dva županska kandidata je ZLSD evidentirala v občini Škocjan, prav toliko v morebitni novi občini Žužemberk. Svoje kandidate bodo postavili tudi v morebitnih občinah Dolenjske Toplice, Šmarjeta in Mirna Peč.

O VODAH TAKO IN DRUGAČE

NOVO MESTO - V zvezi s svetovnim dnevom voda, ki bo 22. marca, pripravlja novomeška gimnazija, kot ena izmed slovenskih UNESCO šol, namesto običajnega pouka delo v različnih delavnicah, ki bodo imele skupno tematiko: Vode tako in drugače. Dijaki si bodo ogledali tudi film "Krka, ne jezi se", ki so ga pripravili tretješolci in s katerim tekmujejo na natečaju Goethejevega inštituta na temo "Svet voda" in gledališko predstavo "Voda".

GLEDALIŠKA PREDSTAVA ZA MATERINSKI DAN

ŠMARJETA - Novoustanovljeno Kulturno društvo Šmarjeta organizira v počastitev materinskega dneva gostovanje gledališke skupine Vidovo iz Šentvida pri Stični, in sicer v soboto, 21. marca, ob 19. uri v šmarješki osnovni šoli. Skupina bo nastopila s komedijo "Mrtvi ne plačujejo davkov". Prireditev so omogočili: OŠ Šmarjeta, KS Šmarjeta, Plastiform Šmarjeta in Gorenski tisk.

Akcija za čistejšo okolje

Od spomladanskega čiščenja do sanacije črnih odlagališč

NOVO MESTO - Konec marca bo v novomeški občini stekla akcija Urejajmo okolje!, ki jo ob tem času pripravljajo že več let zapored. Akciji, katere cilj je čisto, lepo urejeno in prijazno okolje, so se pridružili tudi Komunala, novomeška enota Zavoda za

gozdove - gozdarji bodo izdelali kataster črnih odlagališč v gozdovih - krajevne skupnosti, Ribiška družina Novo mesto, Klub za podvodne aktivnosti in druga društva. Akcijo bo vodil in usmerjal referat za varstvo okolja, ki deluje v okviru občinskega sekretariata za varstvo narave in urejanje prostora. Akcija bo trajala do konca maja.

"Upravitelje javnih površin bomo obvestili o akciji intenzivnega čiščenja in urejanja okolja, lastnike zemljišč spodbujali k spomladanskemu čiščenju in urejanju njihovih zemljišč, sanacija črnih odlagališč pa bo trajala celo leto," je med drugim povedal občinski sekretar Miloš Dular. Pomemben del skrbi za čistejšo okolje je odvoz kosovnih odpadkov, ki ga novomeška Komunala opravi dvakrat na leto, spomladi in jeseni, in to na stroške občine. Urejanje javnih mestnih površin in brežin na območju mesta pa poteka v okviru programov mestnih krajevnih skupnosti, ki so pri tem poslu zelo prizadevne in uspešne. Vsako leto za to namenijo 6 do 7 milijonov tolarjev.

V času akcije Urejajmo okolje! bo deloval tudi tako imenovani "zeleni telefon" (317-188), na katerem bo moč dobiti razne informacije in (tudi po avtomatskem odzivniku) posredovati razna sporočila v zvezi z akcijo.

A. B.

NAGRMADENI ODPADKI - Kako potreben in koristen je občasen zastojni odvoz kosovnih odpadkov, kaže te dni pogled na kupce teh odpadkov po številnih krajih v novomeški občini. Kaj vse se tam najde! Od počenih starih piskrov do nerabnih pralnih strojev in celo odsluženih avtomobilov, kar vse bi sicer končalo v kakšni grapi pod vasjo, v gozdu, v potoku. Posnetek je z Dolža, kjer se je za pokopališkim zidom nabral velik kup odpadkov. (Foto: A. B.)

Bo šel Sizif na pivo?

Občina ne more toliko očistiti, kot lahko občani zasvinjajo. Pa še drago je. Čiščenje, namreč, ne svinjanje. Edina tolažba je, da smo občina mi vsi in da tako čiščenje plačujejo tudi tisti, ki svinjajo. Tolažba pa taka!

Vlanskem letu so za občinski, se pravi davkoplačevalski denar, v novomeški občini očistili oziroma sanirali, kot se danes temu reče, sedem večjih črnih odlagališč odpadkov, se pravi divjih smetišč. To je letalo okoli 7 milijonov tolarjev. Stalo je za nadeljevanje tega dela in za urejanje okolja v občini sploh na voljo 6 milijonov tolarjev. Kaplja v morje. Pa saj bi še šlo, če bi tunelu, ki se mu reče onesnaženo okolje, bilo videti konec, če bi se nekje v temni daljavi svetila vsaj majčkema lučka, da bi trepetal vsaj obet svetlobe. Pa ni nič. Sizifovo početje. In še skalo, ki se vedno znova tik spod vrha, do koder jo z muko pririnejo ekološki Sizifi, skotali nazaj v globoko dolino, je vse težja.

Ne samo, da se za drag denar očisti črna smetišča po mesecu, dvih spet napolni, nastajajo

vedno nova in nova. Naše hoste so eno samo smetišče. Potoki prav tako pa grape, tokave, vrtače, loke. Začne se s tem, da otrok skozi avtomobilsko okno vrže izpraznjeno vrečko čipsa, nadaljuje z razbrcanimi pločevinkami piva in vinskih steklenicami po mladeniškem žuru, oče v hosto zapelje prikolico odpadnega gradbenega materiala, kmet v potoku opere cisterno s strupenim škropivom, konča pa se tako, da uspešni podjetnik v zavetju noči ob vodovodno zajetje zavali sode, iz katerih se cedi odpadno strojno olje. Vmes je pa bogata paleta učinkovitega onesnaževanja okolja. Hodil po zemlji sem naši in gledal nje odpadke!

Takole je s tem pri nas. Veljavni zakon prepoveduje črno odlaganje odpadkov in za tako početje povzročitelju grozi kazni. V dinarjih! Jugoslovanski zakon, jugoslovanski denar.

Kaj pa, če bo Sizif obupal, pustil tisto skalo v globači in šel na pivo, pločevinko pa vrge na kamen?

ANDREJ BARTELJ

Ena gospa je rekla, da novomeški Zavod za zaposlovanje z več kot 5.000 "zaposlenimi" ni samo največja firma na Dolenjskem, ampak tudi edina, ki še na novo "zaposluje".

POKLON JAZZISTU

NOVO MESTO - V soboto, 21. marca, bo v kavarni Pri slonu jazzovski večer, na katerem bo trio Žabjak 3-0, ki ga sestavljajo violinist Marijan Dovič, kitarist in pevec Klemen Pisk ter kontrabasist Rok Svetličič, izvedel koncert v počastitev lani umrlega Stephana Grapellija, legendarnega, svetovno znanega jazzovskega violinista.

Suhokranjski drobiž

DARILO - Več kot odlično se je izkazala pekarna Malka iz Žužemberka. V dogovoru z odborom RK Žužemberk speče darilo v obliki srca za vsakega člana, ki ima pomembno obletnico: 80 let in več.

DAN SUHE KRAJINE - V soboto, 21. marca, se bodo na sejmu Alpe-Adria na razstavnem prostoru Mestne občine Novo mesto predstavili tudi člani TD Suha krajina in KD Hinje. Nastopili bodo rogisti, pevke v nošah, rokodelci in skupina Prima pod vodstvom Aleša Makovca.

OBČNI ZBOR DU ŽUŽEMBERK - Žužemberški upokojenci in upokojenke se bodo v nedeljo, 22. marca, ob 15. uri zbrali na svojem rednem občnem zboru. Društvo vodi že več let (več kot uspešno) Francka Ožbolt. Francka (na sliki) pripravila skupaj z odborom tudi za letošnje leto zanimiv program, namenjen upokojencem različnih starosti. (Foto: S. M.)

Največje breme bodo nosile ženske

Direktorica Urada za žensko politiko Vera Kozmik o novi pokojninski reformi

NOVO MESTO - "Vsaka reforma je težka, pokojninska pa bo ena najtežjih, saj bo trajala najdlje, posledice pa bo imela za vse, kot kaže, pa bodo najhujše breme nosile ženske," je za uvod na javni tribuni o pokojninski reformi in enaki obravnavi žensk in moških, ki jo je prejšnji četrtek v hotelu Krka v Novem mestu organiziral novomeški občinski odbor LDS, povedala direktorica vladnega Urada za žensko politiko in predsednica ženske mreže LDS Vera Kozmik.

Kozmikova je poudarila, da pokojninsko reformo nedvomno potrebujemo. S pokojninskimi reformami se ukvarja cela Evropa, vendar enotnega recepta o tem, kako rešiti ta problem, ni. Na Uradu za žensko politiko so proti temu, da bodo najvišjo ceno za to reformo pri nas morale plačati ženske. Zato so pripravili pet predlogov za spremembo te reforme. Z novo pokojninsko reformo se močno podaljša starost za upokojevanje, medtem ko institut dela - delovna doba odpade. Po novem se bodo tako ženske kot

moški lahko upokojevali pri 65. letu starosti, lahko tudi prej, vendar z velikimi odbitki. Pri ženskah se ta doba povečuje kar za 12 let. Medtem ko se trenutno v Sloveniji moški upokojujejo povprečno pri 57 letih in ženske pri 54. "Naš

Vera Kozmik

predlog je, da je upokojevanje preko 63. leta še prezahtevno, to pa utemeljujemo z analizami, ki kažejo, da se število bolniških izostankov po 50. letu starosti močno povečuje," pravi Kozmikova.

Opozorila je tudi na prevelike odbitke pri predčasnem upokojevanju. "Ljudje gredo v službo z različno starostjo, le 12 do 13 odst. populacije pri nas študira, to pomeni, da se zaposlijo nekje pri 25 letih, zato bi moralo biti tistim, ki se prej zaposlijo, omogočeno, da se tudi prej upokojijo, in to z manjšimi odbitki," je menila Kozmikova.

Z izenačitvijo starosti moških in žensk pri upokojevanju se ženskam ukinja 5 let kompenzacije za delo z otroki, starejšimi in v gospodinjstvu, ki jih priznava sedanja zakonodaja. "Nismo proti izenačitvi te dobe, vendar mora država poleg tega narediti še nekaj drugih korakov. Želimo, da se nam neovrednoteno delo prizna, saj še vedno veliko večino tega dela naredijo ženske," je zaključila Kozmikova.

J. DORNIŽ

Načrti za šolo so, kaj pa denar?

V obeh osnovnih šolah v metliški občini se pripravljajo na devetletko, vendar imajo že sedaj prostorske težave - 240 milijonov tolarjev za prizidek k metliški šoli

METLIKA, PODZEMELJ - V metliški občini sta dve osnovni šoli, podzemeljska in metliška, slednja s podružnico na Suhorju. V podzemeljski šoli je 8 oddelkov, v metliški 26 in trije s podaljšanim bivanjem, na Suhorju pa 4 oddelki. Čeprav je v zadnjem desetletju vse manj učencev, se število oddelkov vsaj do leta 2003 ne bo zmanjšalo razen na suhorski podružnici, kjer so precejšnja nihanja števila otrok in obstaja možnost kombiniranega pouka.

Pedagoški delavci se v posebnih programih že usposabljaajo za delo v prenovljenih programih. Težave na obeh šolah pa so zaradi pomanjkanja prostora, zlasti v metliški, saj ima že sedaj na razredni stopnji pet oddelkov pouk popoldne, kar je več popoldanskih oddelkov, kot jih imajo vse ostale belokranjske šole skupaj. Seveda na šoli ne držijo rok križem, saj je že izdelana projektna dokumentacija za prizidek, opravljeni so razgovori na ministrstvu za šolstvo in šport, na šoli pa upajo, da bo gradnja

stekla že letos. Vendar naj bi naložba po predračunih veljala 240 milijonov tolarjev, župan Branko Matkovič pa opozarja, da polovico te vsote ne bi bilo moč pokriti iz občinskega proračuna niti v petih letih. Ravnatelj Jože Mozetič pa je spomnil politične stranke, da so pred dobrimi tremi

leti v volilnih programih dobro zastavile skrb za šolstvo, zdaj pa bi bil čas, da na tem področju tudi v resnici storijo kaj več ter dajo prednost naložbam v šolstvo.

V Podzemlju namreč načrtujejo prehod na devetletno šolo v šolskem letu 2001/2002, v Metliki pa se boje, da bo stekla še pozneje, če ne bo odpravljena prostorska stiska. Po drugi strani pa vse kaže, da so v metliški šoli

• **Zadnja leta se tako rekoč vsi učenci, ki v metliški občini zaključijo osnovno šolo, vpišejo v srednje šole, od tega 90 odst. v belokranjske in dolnjske. Okrog 15 odst. se jih odloči za gimnazijo, 40 odst. za ostale 4-letne programe ter približno 35 odst. za triletno šolo. Največ učencev nadaljuje šolanje na šolah ekonomske usmeritve, sledijo pa različne tehniške šole.**

optimisti. Program postopnega uvajanja devetletke namreč predvideva, da bo v šolskem letu 1999/2000 začela desetina šol s prvim, sedmim ali obema razredoma delati po programu devetletne šole. Na metliški šoli pravijo, da ostajajo možnosti, da bi kandidirali za vzorčno šolo in prišli s postopnim prehodom na devetletko s sedmim razredom že v letu 1999/2000.

M. B.-J.

• **Tako imenovana slovenska elita se bo rešila. Vsi preostali so zapisani k hudiču. (Rugelj)**

BELOKRANJCI SKUPAJ NA TURISTIČNEM SEJMU

LJUBLJANA - Vse tri belokranjske občine tudi letos nastopajo skupaj na mednarodnem sejmu turizma, športa in izdelkov, ki poteka od 17. do 22. marca v okviru Alpe-Adria na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču. Belokranjci predstavljajo zasebne gostilne v metliški občini, podjetje GTM iz Metlike ter turistične kmetije v semiški in črnomaljski občini. Poleg tega obiskovalci lahko pokušajo belokranjska vina in jedila, si ogledajo izdelovanje izdelkov domače obrti ter prisluhnejo belokranjskima ansambloma Tonija Verderberja in Vasovalci.

Savinškovega kipa ni moč več sestaviti

Nadomestilo ga bo spominsko obeležje

ČRNOMELJ - Črnomaljski so že ničlikokrat spraševali, kdaj bo v bližini vranoviškega železniškega mosta zopet stal spomenik, ki so ga na obsojanja vreden način ukradli in poškodovali. Spominjal je namreč na prvi napad patizanov na okupatorski bunker pri Vranovičih 11. avgusta 1941, takrat pa so črnomaljski fantje tudi prvič množično odšli v partizane.

Bakreni kip, delo akademskega kiparja Jakoba Savinška, je strokovnjak iz Ljubljane ocenil na tri milijone tolarjev. Robi Hodorovac pa ga je pred slabima dvema letoma kot odpadni baker za nekaj tisoč tolarjev prodal Bogdanu Čurku, ta pa ga je vnovič na odpadu. Kar je ostalo od njega, danes hrani Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto. A spomenik je tako razkasan, da ga ne bo moč več sestaviti in postaviti na staro mesto. To so spoznali tudi v občinskem odboru Zveze borcev NOV Črnomelj, ki je spomenik postavil in ga vzdrževal. Zato so borci imenovali komisijo, ki se s kamnosekom Petrom Plutom z Otovca dogovarja o postavitvi obeležja, ki ga bodo borci s pomočjo sponzorjev še lahko plačali. Obeležje bo postavljeno do 11. avgusta, do črnomaljskega krajevnega praznika.

Predstavniki črnomaljske občinske uprave, ki so bili lani kot pričje vabljeni na sodišče, so zvedeli, da sodišče v kazenskem postopku glede na storilce in škodo po vsej verjetnosti ne bo odločalo o odškodninskem zahtevku, pač pa bo oškodovanec po končanem kazenskem postopku s svojim zahtevkom napoten na pravdo. Obtožba zopet Hodorovca in Čurka je bila 15. januarja letos sicer pravomočna, vendar v občinski upravi menijo, da v kratkem ni moč pričakovati konca kazenskega postopka.

M. B.-J.

NEKOČ JE BIL SPOMENIK - Klavrn je pogled na kraj, kjer je nekdanji stal spomenik!

SALAMIADA TRINAJSTIC - V Badovinčevi gostilni na Jugorju je bila v petek, trinajstega, 13. salamiada, na kateri so ocenili 48 salam. Zasluga salamiade je, da so suhomesnati izdelki vsako leto bolj in bolj zanimivi. Prvo nagrado sta si delila Jože Cimerman iz Dobravice pri Šentjerneju in Janez Ponikvar iz Birčne vasi (na fotografiji), drugo mesto pa Slavka Zupančič iz Dolnjega Maharovca in Andrej Senica iz Dolenjskih Toplic. Izdelovalec vseh štirih salam, ki so dobile tudi veliko zlato medaljo, je bil Marjan Zupančič iz Dolnjega Maharovca. Na slovenski salamiadi v Šentjanžu pa bo sodeloval tudi Alojz Hoznar iz Ručetne vasi, ki se je uvrstil na peto mesto. (Foto: M. B.-J.)

KOMEDIJA OB MATERINSKEM DNEVU

ČRNOMELJ - Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj pripravlja ob materinskem dnevu v soboto, 21. marca, ob 20. uri v tukajšnjem kulturnem domu gostovanje Mojega gledališča iz Ljubljane, ki se bo predstavilo s komedijo Denar z neba. V glavnih vlogah bodo nastopili Iztok Valič, Urška Hlebec, Bogomir Veras, Milena Grm, Andrej Kurent, Janez Škof, Gorazd Jakomini in Josip Puh.

BORCI O AKTUALNOSTIH

ČRNOMELJ - Pred dnevi je bila letna konferenca črnomaljske mestne organizacije Zveze borcev, ki šteje 370 članov. Lani jih je umrlo 21, dva sta izstopila, v zadnjih letih pa so sprejeli 34 mlajših članov. Borci se udeležujejo akcij in spominskih prireditev, obiskujejo pa tudi starejše in bolne člane. Na konferenci so borci spregovorili tudi o dogajanjih v državi in občini ter obsojili nekatere stranke, ki razdvajajo državljane Slovenije.

PRORAČUNI

ČRNOMELJ, SEMIČ - Črnomaljski svetniki so na zadnji seji sprejeli osnutek občinskega proračuna za letošnje leto, v katerem naj bi bilo za skoraj 1,1 milijarde tolarjev prihodkov. Semiški svetniki pa so na zadnji seji sprejeli odlok o zaključnem računu lanskega proračuna, v katerega se je nateklo za dobrih 368 milijonov tolarjev prihodkov, odhodkov pa je bilo za dober milijon manj. Prav tak so sprejeli proračun za letošnje leto, v katerem je zapisano, da bodo imeli letos v semiški občini za dobrih 336 milijonov tolarjev prihodkov.

HVALA TI, MATI

SEMIČ - Kulturno društvo Orel iz Semiča vabi ob praznovanju materinske dneve v soboto, 21. marca, ob 19. uri v semiški kulturni dom na kulturni večer z naslovom "Hvala ti, mati". Nastopili bodo mladi igralci s Črmošnjice, otroška skupina s Črešnjeca, učenci črnomaljske osnovne šole Mirana Jarca, učenci semiške podružnice Glasbene šole Črnomelj, predšolski otroci, ki obiskujejo verouk, dekliška pevka skupina ter mladi semiški recitatorji in povezovalci programa.

ROTTERDAMSKI EKSCENTRIK V ČRNOMELJU

ČRNOMELJ - Rotterdamski ekscentrik Harry den Hartog bo s svojim glasbenim avantgardizmom razširjal obzorja obiskovalcem Mladinskega kulturnega kluba v Črnomelju v soboto, 21.3.1998, ob 22. uri. Istega večera nam bodo člani skupine Absent Minded iz dežele terana in pršuta razkrili odgovor na vprašanje z novega CD-ja "Kuomu zida wače luopo?"

BREZPLAČNA OPREMA

ČRNOMELJ - Ob preselitvi črnomaljske izpostave Davčne uprave, Uprave enote in izpostave ministrstva za obrambo ter ob prenovi občinske seje sobe je na črnomaljski občinski upravi ostalo kar precej knjigovodsko odpisane, sicer pa še uporabne pisarniške opreme. Zato je tukajšnji občinski svet na zadnji seji sprejel sklep, da kar 230 kosov omenjene opreme brezplačno razdeli društvom in krajevnim skupnostim.

Pretežak preskok v miselnosti

Semičani opozorili vodstvo SKD na lažno socialo, Metličani pa na tretjerazrednost občanov - Lojze Peterle: "Pri vključevanju v EZ moramo igrati na vse tipke"

SEMIČ, METLIKA - Vodstvo SKD je pretekli petek obiskalo semiško in metliško občino. V Semiču so se sestali z županom Jankom Bukovcem, v Metliki pa so se pogovarjali z županom Brankom Matkovičem in predstavniki metliškega gospodarstva. Ustavili so se še na športnem letališču v Prilozju, saj je SKD, ki je aeroklubu Bela krajina že podarila letalsko radijsko postajo, tokrat plačala prvo polnjenje novih rezervoarjev za letalsko gorivo na letališču.

Župan Bukovec je goste seznanil s problematiko v občini, zlasti z romsko in socialno, ter opozoril na podpiranje lažne socialne in navidezno brezposelnosti. Hkrati je nanizal uspehe novonastale semiške občine, ob tem pa ni mogel niti mimo težav, ki jih imajo z zaraščanjem krajine.

Metliški župan Matkovič je pohvalil SKD, češ da je edina, ki jih je prišla pogledat na organiziran način. Ker občina v vseh pogledih za petino zaostaja za slovenskim povprečjem, je apeliral na vodstvo SKD, da pri oblikovanju državnega proračuna gledajo na policentrični razvoj države. Po njegovem je delitev državnega denarja nepravilna, ker niso upoštevali dejanske razmere, temveč le indeksi, zato se ne morejo izkupati iz revščine in niso

zanimivi ne za izobraževanje ne za investitorje. Opozoril je na maloobsejni sporazum, ki je ratificiran, a se ni še nič premaknilo z mrtve točke. Tako so Metličani tretjerazredni državljani, kar pa stojično prenašajo.

Tudi predsednik in podpredsednik občinskega sveta Juš Mihelčič in Lojze Malenšek sta menila, da bi morala država pomagati pri razvoju podeželja. Po Mihelčičevem mnenju so Belokranjci, gledano iz Ljubljane, nekje daleč za Gorjanci, a ne po kilometrih, temveč v glavah, preskok v miselnosti pa je očitno težak. Anton Tomc iz Kometa in Viktor Kozjan iz Beti sta opozorila na težave, ki jih imajo izvozniki tekstilnih izdelkov, zlasti zadnje čase, ko pada tečaj nemške

marke. Andrej Beličič iz Kolpe pa je goste seznanil z agonijo obrata v hrvaških Radatovičih, ki se vleče že leta, pri reševanju problema pa gre za izredno togost Slovenije in Hrvaške.

Peterle je dejal, da je devizni tečaj v rokah centralne banke. A rast birokracije draži državo in povečuje stroške podjetij. Zato se boji, da bodo obremenitve še večje, rešitev pa vidi v spremembi.

• **Semiško in metliško občino so poleg predsednika SKD Lojzeta Peterleta obiskali še podpredsednik Alojz Zupančič, člani izvršilnega odbora Alojz Turk, Franc Bizjak in Janez Gajšek ter članica sveta SKD Milena Munda.**

bi vladne politike. "Ko bomo v Evropski zvezi, bo šlo več pozornosti manj razvitem, a če ne bomo sami nič naredili za to, v zvezo sploh ne bomo prišli. Če gremo v EZ, moramo igrati na vse tipke, ne le na eno oktavno na klaviaturi," je menil Peterle.

M. BEZEK-JAKŠE

Črnomaljski drobri

ZASTARELI - V črnomaljski Dom starejših občanov prihaja veliko pošte, kar je razumljivo, saj je v njem več kot 200 stanovalcev. Precej nerodno pa je, kadar vnučka pošlje babici čestitko za god, pri tem pa ni nikjer imena slavljenke. In ker je v domu velika babica, se mora socialna delavka preleviti v pravo detektivko, da odkrije, katera babica praznuje tisti dan. A tega so se v domu že navadili, prav tako kot čudnih poimenovanj njihovega zavoda. Nekateri v naslovih pošilk dom preimenujejo kar v počitniški dom, še bolj iznajdljivi, čeprav ne najbolj duhoviti, pa so tisti, ki so si izmislili ime "dom zastarelih občanov".

ŽENSKÉ IN MOŠKI - V prej omenjenem domu je kar trikrat več žensk kot moških. Vsak stanovalec ima lahko torej v povprečju tri ženske. V domu to nekoliko hudomušno komentirajo z besedami: "Nekoliko prepozno, ali ne?"

HRUP - Na salamiadi, ki jo sicer pripravljajo na metliškem Jugorju, ima že trinajsto leto glavno besedo črnomaljski veterinar Peter Štefanič. A je kot predsednik ocenjevalne komisije na petek, trinajstega, v Badovinčevi gostilni potreboval kar močan glas, da mu je kljub mikrofonu uspelo razglasiti rezultate, da so jih lahko vsi slišali. Očitno pa je hotel biti pri tem na tekočem z dogajanjem tako v veliki gostilniški sobi, kjer je bila zbrana večina gostov, kot pri šanku, saj je stal kar na vratih med obema prostorama. Pri šanku pa jim za salamiado očitno ni bilo kaj dosti mar, saj so se zabavali po svoje. Ker pa se je na pohodu po Beli krajini ob Badovinčevem šanku znašel tudi predsednik SKD Lojze Peterle, je Štefanič hitro našel krivca za nered. "Škoda, da tovariš Peterle moti našo prireditev," je pokrikaval nered, ob enem (pre)glasen Trebanjcu kar spregledal četo še bolj glasnih Podgorcev. Je že tako, da marsikdaj zaradi enega drevesa ni moč videti gozda.

Semiške tropine

VRSTA - Semičani se sprašujejo, zakaj zdravnik v Semiču dela popoldne, lekarna oz. depo pa je odprt popoldne. Predlagajo, naj bi bil odprt takrat, ko dela zdravnik. Vendar pa je tako, kot je sedaj, za ene čisto v redu. Tisti, ki namreč popoldne ni imel sreče, da bi prišel k zdravniku, lahko upa, da bo prišel na vrsto vsaj popoldne v lekarni.

MAMILA - Semiški svetniki so pred časom sklenili, da pripravijo na šoli predavanja o mamilih za starše, ki so, kar zadeva narkomanijo, precej nepoučeni. Iz kriminalistične službe UNZ Novo mesto pa so obljubili, da bodo prinesli različna mamila, ki jih bodo starši lahko otipavali in ovohavali. To je zagotovo dobro, saj se bodo tako, če bodo kdaj kupovali narkotike, izognili nevarnosti, da bi prinesli domov kakšen škart...

DRUGAČEN SMRAD - Odvisno od tega, v katerem času kam Mercator - Kmetijsko gospodarstvo Kočevje razvaža gnojevko, in v katero smer piha veter, se s pogojenih kmetijskih površin v okolici mesta tudi v samo Kočevje občasno razširjajo neprijetne vonjave. Vendar pa, kdor je prednedavnim po lokalnem radiu Univox poslušal direktorja M - KG Kočevje Janeza Žlindro, sedaj dokončno ve, da zoper to ni pomoči. Gnojnica smrdi in bo smrdela, dokler bo v Kočevju obstajalo Kmetijsko gospodarstvo! Ljudje naj se nã to kar lepo navadijo, sicer se lahko zgodi, da bodo morali vonjati drugače, a še hujši smrad, ki bi ga povzročila ukinitvev kmetijske proizvodnje na Kočevskem in odpušanje M - KG-jevih delavcev.

JEDILNICA PRAZNA, KAVARNA PREMAJHNA - Prostorni jedilnici kočevskega hotela Valentin ne gre in ne gre. Razen občasnih, redkih gostov je večji del dneva prazna. Vendar pa v hotelu zaradi tega še niso obupali. Pričakujejo namreč, da se bodo njihovi gostje tudi nanjo sčasoma navadili, tako kot so se na manjši prostor kavarne. Tudi ta je precej časa sameval, pod direktorjeman iznajdljive in do gostov vedno prijazne Mirice Dimitrijevič pa je postal že celo premajhen. Tako sedaj razširjajo prostor na zimski vrt, ki se jim bo obrestoval že, če jim bo uspelo pridobiti vsaj enega novega rednega gosta.

Ribniški zobotrebci

ODGOVORNI MOLČIJO - Ribniškemu Inlesu se je v zadnjih nekaj letih uspelo prebiti med vodilne proizvajalce stavbnega pohištva v državi. Čeprav so z osamosvojitvijo Slovenije izgubili skoraj vse svoje trge, so danes največji slovenski izvoznik oken in vrat. Že nekaj let večino svoje proizvodnje izvozijo na evropsko tržišče, kljub temu pa vsako leto izvoz na te trge povečajo še za nekaj odstotkov... Zakaj torej v Inlesu toliko joka in stoka, če pa jim po teh podatkih sodeč vendar nič ne manjka?! To je direktor Inlesa Janez Lesar pred nedavnim vprašal tudi Marjana Podobnika ob njegovem obisku v Ribnici, vendar pa odgovora od drugega moža v slovenski vladi - kot je bilo tudi pričakovati - ni dobil. Odgovorni za to, da se Inles, ki zaposluje več kot polovico aktivnega prebivalstva ribniške občine in omogoča ekonomsko varnost več kot 60 odstotkom vseh, zaradi bremen iz preteklosti in odnosa države do gospodarstva, kljub dobrim obetom za uspeh, še vedno bori za golo preživetje, namreč molčijo!

Krpanova kobila:

"Krpan toži, da se bližajo hudi časi, saj se občinska uprava prizadevno usposablja za delo z računalniki, to pa ne obeta nič dobrega. Bati se je novih davkov in povišanja starih."

Dobrepoljski krompirčki

JURČIČEVA PRIZNANJA - Iz dobrepoljske občine sta prešla za dolgoletno uspešno delo na področju ljubiteljske kulture Jurčičevi priznanji Aleksandra Zalar in Vinko Tiselj. Zalarjeva je znana pisateljica, slikarka in organizatorica vsakoletnih likovnih srečanj v Dobrepolju; Vinko Tiselj pa že 50 let sodeluje pri dobrepoljski godbi, nekaj manj let prepeva pri pevskem zboru Rafko Fabiani itd.

ZAPOSLENI IN BREZPOSELNI - V občini Dobrepolje je zaposlenih in samozaposlenih 649 prebivalcev, nadaljnjih okoli 700 pa je zaposlenih zunaj občine. Brezposelnih je blizu 170 občanov ali okoli 11,5 odstotka. Kljub tolikšni brezposelnosti pa je težko dobiti človeka, ki bi prijel za vsako delo.

VPIS V VRTEC - 1. septembra bo predvidoma odprt vrtec pri šoli na Vidmu. Prijave staršev za vpis otrok v vrtec sprejemajo do 31. maja.

POSOLILA ZA MALO GOSPODARSTVO - Občine Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica razpisujejo natečaj za dodelitev posojil za razvoj malega gospodarstva. Vloge z zahtevano dokumentacijo sprejema razpisna komisija pri Medobčinskem skladu za razvoj malega gospodarstva do 15. aprila.

Ugodni obeti za kočevsko srednje šolstvo

Dobili naj bi ekonomsko šolo in nove programe lesarstva

KOČEVJE - Na nedavnem razgovoru ravnatelj kočevskih šol s predstavniki ministrstva v Kočevju so razpravljali tudi o možnostih uvedbe novih učnih programov na gimnaziji in srednji šoli Kočevje. Po zatrdilih predstavnikov ministrstva so obeti za Kočevje ugodni, saj obstoječe mreže srednjih šol ne nameravajo spreminjati, razmislili pa bodo tudi o možnosti uvedbe novih programov na obeh kočevskih srednjih šolah.

Gimnazija in srednja šola Kočevje sedaj zagotavljata le najtežji gimnazijski program in program poklicne šole, tako da so vsi tisti dijaki, ki si želijo pridobiti "vmesne" izobrazbe, prisiljeni obiskovati šole v drugih krajih, predvsem v Ljubljani. Da bi se tudi tem dijakom omogočilo nadaljevanje šolanja v domačem kraju, bodo na ministrstvu razmislili o možnostih uvedbe srednje ekonomske šole na gimnaziji in nadaljevalnega programa lesarstva in dualnega programa lesarstva na srednji šoli. Gimnazija bi tako imela poleg treh prvih razredov gimnazije tudi razred ekonomske šole, več poklicnih programov pa bi imela tudi srednja šola.

Na razgovoru so se zato dogovorili, da bosta obe šoli maja posredovali ministrstvu podatke o izobraževalnih željah sedmošolcev, na podlagi katerih bo nato ministrstvo junija določilo nove programe, ki naj bi jih pričeli izvajati že v naslednjem šolskem letu. Ali bo Kočevje dobilo sicer pričakovane nove srednješolske učne programe, še ni dokončno odločeno, prav tako kot tudi še ni povsem jasno, kaj bo s kočevskim dijaškim domom. Znano pa je, da se nobena od srednjih šol ne bo selila v sosednjo ribniško občino, saj, kot so na razgovoru zagotovili predstavniki ministrstva, ne nameravajo spreminjati obstoječe mreže šol.

M. L.-S.

• Misli se sčistijo le, kjer se pretehta stvar z več strani. Brez nasprotij ni živega gibanja in gorje nam, če postanemo apatični, če roke povesimo ob sebi in čakamo. (Jurčič)

Dobrepoljska občina se bo zadolžila

Več odhodkov kot prihodkov, zato se bo občina zadolžila za 17 milijonov tolarjev

DOBREPOLJE - Občinski svet v Dobrepolju je pred kratkim sprejel občinski proračun za letošnji približno takem okviru, kot je predvideval že osnutek, o katerem smo poročali. Tako je za letošnjim proračunom načrtovanih za okoli 442 milijonov tolarjev prihodkov in za približno 460 milijonov tolarjev odhodkov. Za razliko 17,580.000 tolarjev pa se bodo zadolžili, saj je tolikšna zadolžitve mogoča po veljavnih predpisih.

Letošnji prihodki so tako visoki le zato, ker nekatera lani opravljena dela niso bila plačana in so torej zanje predvideni denar prenesli v letošnji proračun. Gre za okoli 126 milijonov tolarjev, od tega 73 milijonov za dograditev šole na Vidmu, ostalo pa za druge neplačane račune.

Če izvzamemo stroške za delovanje občine in občinske uprave in drugih služb oz. negospodarskega bo letos porabljenega največ denarja za prizidek k šoli na Vidmu in sicer kar 146 milijonov tolarjev. Iz državnih virov je predvidenih letos za to šolo 30 milijonov tolarjev, v prihodnjem letu pa še 64 milijonov. Predvidevajo, da bo gradnja prizidka k šoli na Vidmu zaključena do 1. septembra, otvo-

RAZVALINA ŽIVLJENJA

ROB, VELIKE LAŠČE - Prizadevna dramska skupina iz Roba v občini Velike Lašče vsako leto pripravi igro. Za letos so naštevali "Razvalino življenja" in se z njo predstavili minulo soboto v domačem kraju, 21. marca bodo gostovali na Turjaku, 14. aprila pa v Velikih Laščah.

250 LET

ŽELJNSKIH JAM

KOČEVJE - Letos mineva 250 let, odkar je dvorni matematik in naravoslovec J. A. Nagel po nalogu cesarja Franca I. opisal naravne znamenitosti vojvodine Kranjske. Svojemu delu je priložil tudi načrt Željnskih jam pri Kočevju, ki je po do sedaj znanih podatkih najstarejši načrt jame na Kočevskem. Da bi kar najbolj svečano obeležili ta častitljivi jubilej (osrednja svečanost bo septembra), so v Kočevju ustanovili organizacijski odbor za izvedbo programa "250 let Željnskih jam". Po programu, ki so ga člani odbora predstavili prejšnji četrtek na tiskovni konferenci, je med aktivnostmi tako priprava odloka o razglasitvi Željnskih jam za naravni spomenik, ureditev jame, njene okolice in dostopa do jam ter s tem in načrtovano fotografsko razstavo v Šeškovem domu povezane arheološke, geološke in hidrološke raziskave, kakor tudi cela vrsta najrazličnejših prireditev tako v jami kot drugod. Za izvedbo programa bodo potrebovali 1,4 milijona tolarjev.

NAJVIŠJE PRIZNANJE ZA SPECIALNO ENOTO - Ob 25-letnici obstoja in delovanja specialne enote ministrstva za notranje zadeve je bila v četrtek, 12. marca, v vadbno oskrbnem centru slovenske policije v Gorenici posebna svečanost. Na njej je minister za notranje zadeve Mirko Bandelj poveljniku specialne enote mag. Srečku Kropetu izročil najvišje državno odlikovanje - zlati častni znak svobode RS za izjemne zasluge pri obrambi svobode pri uveljavljanju suverenosti RS. Z njim jih je odlikoval predsednik države Milan Kučan. Ob tej priložnosti so slavljenci pokazali reševanje zajetih v avtobusu, posebne naloge v zaprtih prostorih, borilne veščine ter lastno opremo in oborožitev. (Foto: M. Glavonjič)

Spoznali, da delo ni le doma!

V ribniški občini se je začelo število brezposelnih zmanjševati - Uspeh aktivne politike zaposlovanja - Več kot polovica vseh, ki so našli zaposlitev, dela zunaj občine

RIBNICA - Na Uradu za delo v Ribnici je bilo prejšnji mesec prijavljeno 1038 brezposelnih, kar je skoraj 200 oseb manj, kot jih je bilo brez zaposlitve pred nekaj več kot letom dni. Ta pozitivno zmanjševanje brezposelnosti, ki ga ne beležijo nikjer druge v Sloveniji, pa se še nadaljuje.

Ob koncu leta 1996 je bilo na ribniškem uradu za delo prijavljenih 1214 brezposelnih, kar je predstavljalo 28,2 odstotno stopnjo brezposelnosti in s tem eno najvišjih stopenj brezposelnosti v Sloveniji. Že novembra 1997 pa je brezposelnost v ribniški občini, ki je bila kar nekaj let v samem vrhu v državi, padla pod 20 odstotkov. V manj kot letu dni so namreč z izvajanjem aktivne politike zaposlovanja število brezposelnih zmanjšali za okoli 200 ljudi, s čimer pa se je na ribniškem uradu

REZBARIJE NA RAZSTAVI

KOČEVJE - Razstavo rezbarskih del Tomaža Maurina z motivi iz narave in o živalih bodo odprli v ponedeljek, 23. marca, v Likovnem salonu v Kočevju. Pokrovitelj razstave, ki bo trajala do 28. marca, je Gozdarstvo Grča, d.d., Kočevje. Odprta bo vsak dan od 9. do 17. ure.

za delo bistveno zmanjšal tudi delež prejemnikov denarnih nadomestil.

Razlogi za tako vzpodbudne podatke, ki se v pozitivnem trendu zmanjševanja brezposlenosti v ribniški občini nadaljujejo tudi v letošnjem letu, so po mnenju vodje ribniškega urada za delo Brede Lovšin v tem, da se brezposelni v času prejemanja socialno-varstvene pomoči aktivno pripravljajo na samozaposlitev ali pa iščejo delo v drobnem gospodarstvu. "Kar dve tretjini brezposelnih, ki prejemale sredstva, namenjena za pospeševanje zaposlovanja v okviru aktivne politike zaposlovanja, se dejansko tudi zaposli," pravi Lovšinova in dodaja, da je k zmanjševanju brezposelnosti v ribniški občini prispevalo tudi spoznanje, da je zaposlitveni prostor veliko večji, kot so meje občine. "Sprejeli so dnevno migracijo, čeprav je dejstvo, da je med njimi tudi veliko strokovno

usposobljenih ljudi," pravi Lovšinova.

M. LESKOVŠEK-SVETE

KMETIJSKA ZMAGA RUDARJEM

VELIKE LAŠČE - Letošnje regijsko tekmovanje "Mladi in kmetijstvo" je bilo v petek, 13. marca, v Velikih Laščah, ker je na lanskem takem tekmovanju zmagala ekipa Lašč. Udeležilo se ga je 18 ekip iz vse ljubljanske regije. Zmagala je ekipa Trbovelj, 2. Čemšenik-Zagorje, 3. Kamnik... 6. Velike Lašče, 7. Kočevje, 8. Ribnica... 18. pa Društvo podeželske mladine "Kalček" iz Ivančne Gorice. Petek, 13. marca, torej ni bil posebno srečen dan za doletenjske ekipe, najbolj nesrečen pa je bil za "Kalček", ki je tako rekoč pozebel. Za nameček so še rudarji pokazali doletenjskim kmetovalcem, kako je treba kmetovati.

P.-c

Nizka cena grozi!

Pobuda Hydrovoda za izredni dvig cene vode

KOČEVJE - V kočevski občini so cene vode za tretjino ali celo dvakrat nižje kot v sosednjih občinah. Ker ne pokrivajo reprodukcije, je Hydrovod Kočevje - Ribnica že koncem lanskega leta na ministrstvo za ekonomske odnose naslovil pobudo za izredni dvig cene vode, vendar pa vse do danes odgovora niso prejeli.

Cena kubičnega metra vode znaša v kočevski občini 50 tolarjev, v delu občine, kjer imajo preskrbo z vodo zagotovljeno iz Novega mesta, pa prebivalci zanjo plačujejo 171 tolarjev. Ker so današnje cene odvisne od stanja cen vode v posameznih občinah pred sedmimi leti, ko je določanje cen prešlo v pristojnost vlade RS, so v nekaterih občinah z njimi zadovoljni, v Kočevju pa zato ne le da ne morejo načrtovati novih naložb, ampak jim celo grozi, da bodo izgubili tudi obstoječe vodovodno omrežje. "Lani smo s prodajo vode iztržili 96 milijonov tolarjev, skoraj petino denarja pa smo porabili samo za elektriko," pravi direktor Hydrovoda Antun Gašparac. Ker cena ne pokriva reprodukcije, lahko v 10 letih izgubijo tudi do 30 kilometrov omrežja.

Ob tem, da so cene vode nizke, pa je na kočevsko-ribniškem območju tudi proizvodnja vode dražja. "Teren je zahtevnejši in pridobivanje vode iz globin je težje kot tam, kjer lahko izkoristijo gravitacijo, vrtnine pa moramo zaradi občutljivega kraškega terena tudi bolj zavarovati," pravi Gašparac. Zato so vlado zaprosili za izredni dvig cene vode, ki bi jim omogočil tudi, da bi lahko posodobili sistem upravljanja s stalnim računalniškim nadzorom kakovosti vode, ki je na njihovem območju dobra le, kadar ni nalivov.

M. L.-S.

ALOJZ KOŠIR ŠE NA ČELU SKD KOČEVJE

FARA - Člani OO SKD Kočevje so imeli v sredo, 11. marca, za Fari ob Kolpi letni redni občni zbor, na katerem je dosedanji in bodoči predsednik Alojz Košir v daljšem nagovoru predstavil pomembne dosežke stranke v lanskem letu, med katere štejejo tudi izvolitev Vincenca Janše v DS. Dejal je, da bi stranka dosegla veliko več, če bi bila v vladi. Pri tem je seveda mislil na pomembno vlogo prejšnjega državnega sekretarja za ceste Marjana Dvornika, čigar zasluga je bila posodobitev cestnega omrežja na Kočevskem, kamor je bilo vloženih okrog 500 milijonov tolarjev. Po njegovem odhodu pa Kočevske ceste še bolj pokajo in terjajo preplastitev.

M. G.

Razočarali otroke

Čudna kuhinja

VELIKE LAŠČE, BOROVNICA - Na nedavnem tekmovanju turističnih krožkov osnovnih šol "Turizmu pomaga lastna glava - Kultura v turizmu" v Borovnici je komisija, v kateri so bili trije predstavniki Turistične zveze Slovenije in trije Turističnega društva Borovnica, prisodila zmago ekipi osnovne šole Borovnica. Predstavniki več šol so, kot smo na kratko že poročali, sklenili, da se bodo zoper tako odločitev pritožili, če pritožba ne bo uspešna, pa na podobnih tekmovanjih ne bodo več sodelovali. Večina jih namreč meni, da Borovničani zmage niso zaslužili, glavna kritika pa je letela na to, da komisija svoje odločitve ni z ničemer utemeljila.

Po merilih naj bi namreč za najboljšo nalogo s področja turizma lahko ekipa dobila največ 18 točk, za najboljšo predstavo 15 točk in najboljšo razstavo 12 točk. Ta merila očitno niso bila spoštovana. Otroci, ki so sodelovali na tekmovanju, so razočarani jokali, mentorji pa so bili razburjeni, ker niso mogli zvedeti, katero mesto so njihove ekipe zasedle, in ker jim tega tudi nihče izmed članov komisije ni mogel pojasniti.

Helena Rupert, mentorica krožka OŠ Velike Lašče: "Tako tekmovanje in ocenjevanje pomeni norčevanje iz polletnega dela otrok in

Helena Rupert

mentorjev. Vse kaže, da mafjski posli segajo celo do šol in otrok, kar ni prav, saj zaradi splošne pokvarjenosti državo vrag jemlje!" je zatrdila vidno razburjena.

Ravnatelj šole iz Lašč Edi Zgonc pa je dodal: "V to tekmovanje je bil vložen polletni trud učencev in učiteljev in učitelji bi morali biti za to delo nagrajeni vsaj s točkami za napredovanje. Vzpodbujati in motivirati bi jih morali za tako in podobno delo, ki je v korist države. Zaradi sedanjega odnosa pa jih bo vedno težje vključiti v tekmovanja, saj so upravičeno užaljeni, čutijo pa se še ponižane."

J. PRIMC

Iz KS Kostel

UREJAJO PLAŽO - Nad vasico Grivac na slovenski strani Kolpe bo turistično društvo Kostelj v sodelovanju s krajevnim skupnostjo uredilo plažo za kopanje, in to prav nasproti peščene plaže, ki jo je "uredila" kar sama Kolpa na hrvaški obali. Nova plaža bo zanimiva še zato, ker Slovincem ne bo treba prestopati mejnega prehoda, da bi prišli na že omenjeno priljubljeno hrvaško plažo.

CESTARIJI UREJAJO BREŽINE - Dela pri urejanju brežin in odvodnjavanja na obkoljski cesti od Petrine do Mirtovičev lepo napredujejo.

JUTRI ZBOR TURISTOV - Turistično športno društvo Kostel bo imelo letno skupščino jutri, 20. marca, ob 18. uri v Lovskem domu v Banjaloki. Vabljeni.

A. K.

ritev pa načrtujejo približno mesec dni kasneje. Letos bodo začeli in dokončali gradnjo mrliških

GOVEDOREJCI POSLEJ V DRUŠTVU

LOŠKI POTOK - Govedorejci Loškega Potoka so nedavno na zboru poskušali najti rešitev za boljše veterinarsko službo in osemenjevanje. Težave imajo v KS Loški Potok in še precej večje v KS Draga, kamor je včasih prihajal veterinar iz hrvaškega Čabra. Na zboru so dali pobudo za ustanovitev govedorejskega društva, ki bi povežalo kmete. Doslej je podpisanih že 30 pristopnih izjav, zato lahko kmalu pričakujemo ustanovni občni zbor. Na območju občine Loški Potok je v zadnjih desetletjih število govedi padlo vsaj za štirikrat, tako da je tu danes le še kakih 300 glav govedi, medtem ko je konj in drobnice le še za vzorec. Najslabše je v demografsko ogroženi KS Draga. Kmetje krivijo za to najemniško in predrago zemljo, ki je last Sklada kmetijskih zemljišč RS. Zaradi premajhne pridelave so jim lani ukinili odkup mleka, kar je še zmanjšalo stalež živine.

Telefonija predstavlja katastrofo

V KS Ambrus se je zadnja leta veliko naredilo - Predsednik Hočvar: "Rezultat sodelovanja vseh društev" - Nov kulturni dom - Prednostna naloga telefonija - Kam v varstvo otroke?

AMBRUS - "V naši krajevni skupnosti je zadnja leta, odkar obstaja občina Ivančna Gorica, nedvomno zaznati večji napredek kot prej. Za to imajo v veliki meri zaslugi tudi naši svetniki, predvsem Francka Vidmar," je povedal predsednik KS Ambrus Brane Hočvar.

Mercator Kmetijska zadruga Stična s sedežem v Ivančni Gorici je namreč lani prepustila stare skladiščne prostore ambruškemu kulturnemu društvu, ki je v rekordno hitrem času - mesecu dni - poskrbel za njihovo ureditev. "Tudi tu se je pokazalo, da se da z dobro voljo marsikaj narediti. Krajanje so radi sodelovali in tudi prispevali. Podvig pa seveda ne bi bil mogoč brez občinskega denarja - pridobili smo štiri milijone tolarjev, kar je polovica denarja, ki smo ga potrebovali," je pojasnjeval Hočvar in povedal, da tudi

letos upajo na občinska sredstva za dokončanje doma.

Asfaltiranje cest jim je do sedaj kar uspevalo. Še posebej so veselili pridobitve lani asfaltirane ceste Bakarc-Višnje, modernizacije pa je nujno potrebna cesta Žvirče-Ambrus, ki povezuje novomeško in ivanško občino. Seveda ostaja še kilometri krajevnih cest do manjših vasi, kar bo težje asfaltirati. Največji problem KS pa je

telefonija. Na 800 prebivalcev pride sedaj 30 telefonov. Centralo že imajo in upajo, da bodo projekt skupaj s KS Zagradec letos izpeljali. V Ambrusu imajo tudi podružnično šolo, v katero hodijo otroci do 4. razreda, potem šolanje nadaljujejo v Ivančni Gorici. Večja težava pa je z manjšimi, in sicer z varstvom. Najbližja možnost je vrtec Sonček v Krški vasi, ki pa sprejme malo otrok, potem šele Ivančna Gorica in Ljubljana. Rešitev problema se delno kaže tudi v izgradnji novega otroškega vrtca v občinskem središču. "Le da bo čimprej," pravijo v južnem koncu ivanške občine.

L. MURN

RAZSTAVA LIKOVNIC

ŠENTVID PRI STIČNI - Kulturno društvo likovnikov Ferda Vesela vabi v petek, 20. marca, ob 20. uri v kulturni dom na otvoritveni razstavi, ki jo posvečajo praznovanju dneva žena, mater in deklet.

8. SREČANJE OB MATERINSKEM DNEVU

TREBNJE - Kulturno društvo Trebnje vabi v sredo, 25. marca, ob 19. uri v trebanjski kulturni dom na 8. srečanje ob materinskem dnevu. Slavnostna gostja bo gledališka igralka, Iva Zupančičeva, dobitnica zlatega Borštnikovega prstana, s citrami pa bo nastopil Ivan Zupanc.

OB 100-LETNICI ROJSTVA LOUISA ADAMIČA

GROSUPLJE - Občina Grosuplje skupaj s tamkajšnjo osnovno šolo, ZKD in knjižnico pripravljata letos vrsto prireditev v spomin na rojstvo znanega slovenskega in ameriškega pisatelja Louisa Adamiča, ki se je rodil v Prapročah pri Grosupljem. Začele se bodo jutri, v petek, 20. marca, ob 18. uri s koncertom pihalnega orkestra Glasbene šole Grosuplje in nagovorom župana pred sponomnikom Louisa Adamiča v središču občine. Ob 19. uri bo v knjižnici literarni večer, ki ga bo vodil vodja rokopišnega oddelka v ljubljanskem NUK-u prof. Mihael Glavan. Sodelovali bodo še: dr. Janja Žitnik, dr. France Adamič in igralka Andrej Kurent. V ponedeljek, 23. marca, bosta dopoldne delovali likovna in literarna delavnica z grosupljskimi osnovnošolci, glavna prireditev, na kateri bo osrednji govornik predstavnik Društva slovenskih pisateljev Mitja Čander, pa bo ob 19. uri v kulturnem domu.

Francka Vidmar in Brane Hočvar

Do upokojitve ne bi bila kot samica

Univerza za tretje življenjsko obdobje si utira pot

TREBNJE - V nekaterih evropskih državah že več desetletij izvajajo pripravo na upokojitev. Pri nas pa so ljudje prepuščeni sami sebi, da se znajdejo kot vedo in znajo. Ali si smemo to privoščiti z okrog 450.000 ljudmi? V t.i. tretjem življenjskem obdobju pa se ponuja človeku v resnici večja osebna svoboda. Človek lahko to izkoristi za zelo kakovostno življenje, da se mu z izobraževanjem morda uresniči skrite želje ali pa postane upokojitev nezavedna samica, ki pelje k destruktiji, je opozorila pretekli petek na ustanovnem občnem zboru Univerze za 3. življenjsko obdobje na Centru za izobraževanje in kulturo v Trebnjem dr. Ana Krajnc, ustanoviteljica prve tovrstne univerze leta 1984 v Ljubljani.

Odtlej je v Sloveniji nastala mreža 11 takih univerz z okrog 3.000 slušatelji. Kandidati se lahko vključijo v različne krožke, bodisi da se naučijo tujih jezikov, pridobijo spretnosti in spoznajo skrivnosti različnih umetnosti, kuharstva, vrtnarstva ali morda celo arheologije.

Pobudnica za trebanjsko "podružnico" te univerze je bila dolga letna vodja kadrovske službe v Trimu Cvetka Bunc, vso podporo pa je imela pri predsedniku Zveze društev upokojencev v občini Trebnje Rudiju Žibertu, ki povezuje okrog 2.300 od skupno približno 4.000 upokojencev v občini. Od samega začetka pa je pri snovanju trebanjske univerze tudi direktorica CIK Trebnje Darinka Tomplak, ki bo zainteresiranim slušateljem nudila vso potrebno pomoč. Kdor bi se še odločil za sodelovanje, naj pokliče CIK po telefonu 44-183 ali pa se zgleda osebo na Kidričevi 2. Univerzi je zaželel uspešno delo tudi trebanjski župan Lojze Metelko.

P. P.

20 LET MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA LISCA

SEVNICA - V kulturni dvorani sevnškega gasilskega doma bo v soboto, 21. marca, ob 19. uri slavnostni koncert ob 20-letnici delovanja mešanega pevskega zbora Lisca Sevnica. Zbor združuje 36 pevki in pevcev, predseduje mu Anica Der-nač, zborovodja je Stane Peček, korepetitorica pa Duška Peček. Za to priliko je jubilar pripravil poseben spored.

KMALU NEVARNO SKOZI VAS - Po cesti od Muljave proti Zagradcu se voznik, ki pelje skozi Marince vas, ne počuti preveč varno. Na delu, ko so hiše čisto ob cesti in so tudi znaki s prednostno in neprednostno cesto, ti kmalu ne bodo več zadostovali. Hiše so namreč stare in bi jim skoraj lahko rekli podrtije: krušijo se njihovi vogali, s strehe odpada opeka in leseni deli itd. Očitno v njih nihče ne stanuje, toda lastniki bi vseeno morali ustrezno poskrbeti zanje. (Foto: L. Murn)

AVSENKOV VEČER ODPRL SRCA TREBANJCEV - Društvo za pomoč duševno prizadetim v občini Trebnje - Sožitje je od petkovnega dobrodelnega koncerta Odprite srce v športni dvorani trebanjske šole bogatejše še za 3 milijone tolarjev, predvsem pa za zavest, da imajo številni Trebanjci pa tudi obiskovalci in nastopajoči iz drugih krajev vedno odprta srca. Za to pripravljenost in dobro voljo se je vsem zahvalil predsednik društva Sožitje Stane Jarc, posebej ustvarjalcem čudovitega Avsenikovega večera: Slavku Avseniku, ansamblu Grege Avsenika, ansamblu Gašperji, občinskemu pihalnemu orkestru Trebnje, Duu M4M, voditelju večera Vinku Šimeku in glavnemu pokrovitelju Trimu. Njegova direktorica Tatjana Fink in trebanjski župan Lojze Metelko sta uvodoma pozdravila množico in nastopajoče. Slavku Avseniku je trebanjski kipar Stane Novak podaril leseno skulpturo matere, katere je bil oče slovenske narodnozabavne glasbe zelo vesel. (Foto: P. Perc)

ŽUPANA PRI BOŠTANJSKIH SALAMARIJAH - Na 10. salamiadi v gostilni Tince Lipar v Boštanju so bili organizatorji in salamarji lahko zadovoljni z odlično kakovostjo večine izmed 23 salam in 18 klobas, pa tudi z odzivnostjo gostov iz raznih slovenskih krajev. Pri salamarjih sta se oglasila tudi sevnški župan Jože Petermel in njegov škocjanski kolega Janez Povšič. Iz najdljivi Povšič je prijetno presenetil svoje omizje in druge goste, ker je s sabo pripeljal kuhan želodec (na posnetku), ki ga je Tina seveda hitro razrezala, da je še topele končal v želodcih. Pri salamah je zmagal Boštanjčan Lojze Udovč nad prav tako domačinom Lojzom Zalaščkom ter Jožetom Bizjakom z Okiča. Pri klobasah je Lojze Zalašček dokazal, da se ne spozna le na vinogradništvo, saj je zmagal nad Martinom Liparjem in svojim očetom Lojzom. (Foto: P. Perc)

Lisca Sevnica posluje z dobičkom

Tudi lani nadaljevali s tradicijo neprekinjenega poslovanja z dobičkom - Uspešni, kljub temu da jih kot pretežnega izvoznika tepejo tečajne razlike - Nerazumevanje države

SEVNICA - V delniški družbi Lisca so že večkrat seznanili vse pristojne ustanove s problemi, ki težijo njihovo delovno intenzivno panogo, ki zaposluje predvsem ženske. Toda resnega posluha ni bilo, kaj šele, da bi bili deležni potrebnih ukrepov! Zatorej je direktor družbe Viljem Glas zadovoljen, da so v Lisci ne glede na zelo neugodne makroekonomske razmere tudi preteklo leto zaključili z dobičkom.

Direktor Glas težavne razmere poslovanja ponazoril s še vedno velikim razkorakom med stopnjo inflacije (9,4 odst.!) in samo 3,4-odstotno rastjo nemške marke do tolarja. Inflacija v pretežni meri odreja rast stroškov, medtem ko so njihovi prihodki pri prodaji doma in na tujem odvisni od rasti nemške marke.

V letu 1997 so svojim poslovnim partnerjem odpremili 5.676.235 kosov perila, 427.256 parov kopalke in 107.213 bluz. Od tega je bilo kar 1.738.432 kosov perila, 237.566 parov kopalke in 58.901 bluz opremljenih z blagovno znamko Lisca! Njihove šivilje so se najdlje zamudile s šivanjem perila, desetino časa so porabile za kopalke, 5 odstotkov norma minut pa so potrebovale za bluze. Največ izdelkov Lisce so lani po-

bili lani, glede na leto 1996, večji za 6, čisti dobiček pa za 26 odstotkov in je znašal 130 milijonov tolarjev. Znižanje zalog gotovih izdelkov in pozitivni rezultat 1.129 zaposlenih (78 manj kot leto poprej) je povzročilo povečanje deleža lastnih virov pri financiranju poslovanja. Delež kapitala je tako kar 87,79 odstotka! Taki rezultati Lisce omogočajo, da bo skupščina delničarjev lahko potrdila predlog o izplačilu dividend vsaj v taki višini, kot so bile izplačane za leto 1996.

kupili Italijani, Slovenci in Nemci, sledijo Hrvati in Avstrijci. Z najboljšimi rezultati se lahko pohvali poslovna enota na Senovem. Čisti prihodki iz prodaje so

Viljem Glas, direktor Lisce: "Zahvaljujem se vsem zaposlenim za dobro sodelovanje v letu 1997!"

"TAKO SO MATI D'JALI"

BLANCA - Tukajšnja osnovna šola pripravlja za petek, 20. marca, odprti dan šole. Učenci bodo od 10. do 11.30 prikazovali, kaj vse so odkrivali v svojem raziskovanju pod naslovom "Tako so mati d'jali..." Po nastopu učencev bo za zabavo skrbel ansambel Jasmin, za dobro počutje pa blanske kmečke žene. Prireditev se bo pričela ob 17. uri v kulturnem domu na Blanci.

A LA CLINTON - Ob razpravljanju o osnutku letošnjega občinskega proračuna se seveda vsak svetnik "bori" za svoj konec. Tako je tudi Francka Vidmar (SKD) iz Ambrusa bila dokaj glasna in jasna pri zahtevah glede dokončanja obnove kulturnega doma, asfaltiranja cest in podobnih problemov. Ko je ravno imela besedo, se je obrnila na župana Lampreta, ki pa se je njenega jasnega pogleda očitno prestrašil in se je prošnje za denar rešil na takšen način: "Ja Francka, kaj me gledaš?" In potem ostalim svetnikom z nasmehom: "Me je že prej med odmorom nagovarjala. Ampak jaz sem poročen mož!" Clintonov sindrom očitno še deluje.

DOBRI PRIJATELJ - RAČUNALNIK - Na sejah občinskega sveta se ni bati, da bi bilo s številkami, ki jih ponavadi v materialih za sejo kar mrgoli, karkoli narobe. To seveda vsem ni vedno všeč, toda svetnik Milan Jevnikar iz Višnje Gore, ki je zelo uspešen tudi na področju zborovodstva, je za številke še kako pristojen (na sliki s sosedom na sejah Antejem Vidmarjem). Po poklicu je namreč profesor matematike, in ko vzame v roke svoj mali računalnik, so njegova vprašanja še kako umestna.

Trebanjske iveri

VZTRAJNI ŽUPAN - Na ustanovnem občnem zboru Univerze za 3. življenjsko obdobje v Trebnjem je ustanoviteljica te univerze, sicer pa profesorica na Filozofski fakulteti v Ljubljani, dr. Ana Krajnc pohvalila trebanjskega župana Lojzeta Metelka, ker je do konca počakal na zboru, česar doslej še ni doživela pri njegovih kolekih v drugih slovenskih občinah, ki običajno na podobnih zbora le kaj "odrecitirajo" in odvihirajo. Mogoče je Kranjčeva preslišala Metelkovo pojasnilo, zakaj se je "reaktiviral" in se odpovedal dobri penziji, vsekakor pa je Lojze med takšno hvalo lahko zrasel za kakšen centimeter...

LOTOS - To je naslov novega razkošnega glasila, ki ga izdaja KUD za kulturno oživetje trebanjskega gradu. Glavni in odgovorni urednik Igor Teršar (tudi občinski svetnik LDS) v uvodniku pojasnjuje, zakaj so se lotosovci odločili za takšno ime publikacije. LOTOS je sestavljenka začetnic besed gesla: Ljudje, Oživimo Trebanjsko Občino Sami! Vprašanje pa je, koliko števil bo takšno tudi vzdržalo.

Sevnški paberki

ZAPORA PREHODA? - Letos so na nezavarovanem cestno-železniškem prehodu v Dolenjem Boštanju že tri vozila zapeljala pod vlak. Občinski svetnik Alojz Zalašček (SLS) je že drugi zapored na seji sevnškega občinskega sveta opozoril, da so se na zboru krajanov v Boštanju dogovorili, da bodo v marcu letos fizično zaprli ta prehod, če odgovorni ne bodo kaj ukrenili. Sevnški občinarji so postregli z odgovorom, da bi zavarovanje tega prehoda stalo okrog 30 milijonov tolarjev in da bi pol naložbe pokrile Slovenske železnice.

POTEMKINOVE PRIREDITVE - Sevnški policisti so lani zabeležili 180 kršitev javnega reda in miru, to je skoraj petino več kot leto poprej. Vsak tretji kršitelj ga je imel preveč "pod kapo", nasploh sevnški policisti ugotavljajo, da narašča število kršitev pod vplivom alkohola v lokalih in na cestah po 22. uri. Podobno stanje beležijo policisti, kar zadeva prometno varnost, saj je bil vinjen kar vsak peti povzročitelj prometne nesreče, povprečno stopnja alkoholiziranosti pri teh voznikih pa je bila nekaj nad 1,55 promila. Komandir sevnške policijske postaje Darko Gerjevič meni, da je žalostno prvenstvo Sevnčanov v obeh primerih predvsem posledica dejstva, da Sevnica že od 31. aprila 1997 nima sodnika za prekrške. To praznino izkoriščajo tudi lastniki gostinskih lokalov, ki podaljšujejo obratovalni čas s priglasevanjem neobstojećih javnih prireditvev.

Želja po knapih celo več od ponudbe

Podjetniki bi radi zaposlili še več rudarjev, kot jih bo ostalo brez dela - Prebivalci pijejo oporečno vodo, v rudniku pa je neizčrpen vir kakovostne vode

SENOVO - Kdor je ob programu zapiranja rudnikov rjavega premoga, ki ga je aprila 1996 sprejela vlada RS, pomislil, da bo to v senovsko-brestaniški kotlini, kjer je sedaj sicer že preko 530 ljudi brez dela, le še povečalo brezposelnost, se je zmotil. Od leta 1995, ko je bilo v rudniku zaposlenih 300 ljudi, so danes prišli na število 108.

Delavci, ki so sposobni za delo, imajo možnost, da se pre zaposlijo v katerega od 20 na razpisu potrjenih programov (lani je bilo zaposlenih 35 delavcev), nosilci programov pa za vsako novo delovno mesto prejmejo 4,36 milijona tolarjev. In rudarji, za zaposlovanje katerih v preteklosti zaradi nizkih denarnih spodbud med podjetniki ni bilo nikakršnega zanimanja, so skoraj čez noč postali najbolj zaželeni delovna sila, pri kateri novi delodajalci še kako cenijo marljivost, delovne navade...

"Tako smo prišli do tega, da ta

ALJAŽ SENIČAR V 2. KROGU

KRŠKO - V soboto in nedeljo je bil v Krškem zaključni Masters teniški turnir za dečke in deklice, stare do 10 let. Na turnir se je uvrstil tudi Novomeščan Aljaž Seničar, ki se je kasneje prebil med šestnajst najboljših.

Herman Kunej

Zmagali brežiški mladi kmetje

Posavski kmetijski kviz

KRŠKO - Društvo podeželske mladine Krško in kmetijska svetovalna služba Krško sta pripravila v soboto posavski regijski kviz Mladi in kmetijstvo. Prvo mesto je dosegla ekipa Brežice 1, 2. Sevnica II, 3. Sevnica I, 4. Brežice 2, 5. Krško 2 in 6. Krško 1. Zmagovalna ekipa bo sodelovala na državnem tekmovanju v Laškem 4. aprila.

Ekipa na kvizu so pokazale dobro znanje, kot je o nastopih tekmovalcev povedala Branka Radej Koren, ki je zaposlena v kmetijski svetovalni službi Krško in je mentorica Društva podeželske mladine Krško. Tekmovalne teme sobotnega kviza so bile ekološko kmetovanje, varno delo pri sečnji, zadržništvo v Sloveniji ter slovensko kmetijstvo in Evropska unija.

Lanski regijski kviz Mladi in kmetijstvo so pripravili v Brežicah, kjer so zmagali domačini. Ekipa društva podeželske mladine Krško je predlani na državnem tekmovanju dosegla 2. mesto. V drugouvrščenji ekipi Sevnica II so bili Valentin Škoporc, Dušan Hočevar in Simon Kuček, v tretjevrščenji Sevnica I so sodelovali Malita Kranjec, Majda Žibert in Marjana Jazbinšek.

M. LUZAR

KMETIJSKI KVIZ POSAVJA - V zmagovalni ekipi Brežice I na posavskem kvizu Mladi in kmetijstvo so tekmovali (na fotografiji z leve) Ljubo Bizjak, Mojca Požgaj in Miha Kvartuh. Nastopili so za društvo podeželske mladine Brežice, katerega predsednik je Aleš Balon. Tekmovalci so doma iz krajevne skupnosti Velika Dolina, vsi so po izobrazbi kmetijski tehniki, s tem da Ljubo trenutno dela v kmetijski trgovini, Mojca v Termah Čatež in Miha doma na kmetiji. (Foto: L. M.)

Novo v Brežicah

NEENAKI IZGNANCI - V iztekajočem zimskem času, primernem za občne zbornice različnih društev, so v petek zborovali dobovski izgnanci. Med drugim so znova ugotovili, da država prepočasno rešuje njihove vloge za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja. Slišati je bilo tudi nekaj pripomb na neenotnost slovenskih izgnancev, saj naj bi Gorenjci ustanovili svoje društvo, pa tudi med posavskimi izgnanci ni vse tako, kot bi moralo biti, če sodimo po nekaterih pismih gospoda Slavka Kuneja iz Brestanice. Če si zadevo pogledamo malo globlje, opazimo, da so izgnanci zares razdeljeni na dva dela: na tiste, ki že prejemajo denarno nadomestilo, in na tiste, ki nanj še čakajo. Poenotila bi jih lahko le državna uprava v Ljubljani, s tem da bi hitreje rešila njihove vloge.

VOZNIKI IN PRAVDA - V nedeljo se bodo v bližini prilipškega ribnika v dirki čez drn in strn znova pomerili najboljši slovenski motokrosisti in spet bo veselo. Veselili se bodo tisti vozniki, ki bodo deležni nagrad za zmagovalce, njihovi najbližji, prav tako pa gledalci, ki bodo gotovo prišli na svoj račun. Veselili se ne bodo edino prebivalci domačini, ki stojijo v neposredni bližini tekmovališča. Ti se že dolgo pritožujejo nad hrupom im prahom, ki prihaja z motokros steze, zadeva pa njihov mir že tako močno načenja, da so se odločili poiskati zadoščenje na sodišču. Čigav prav bo prevladal, bo torej pokazal pravdni postopek, do takrat in morda še dlje pa se bodo množile še vedno zgornje njele pod dirkališče na Prilipah.

KLEMEN IN STAŠA V VIPAVI NAJBOLJŠA

KRŠKO - Klemen Škoberne in Staša Puntar, mladinci C, člana Posavskega plesnega kluba Lukec Krško, sta dosegla 1. mesti v standardnih in latinskoameriških plesih na državnem kvalifikacijskem turnirju v Vipavi. Tekmovanje je prejšnjo nedeljo organiziral plesni klub Urška iz Ajdovščine.

HIŠE, TE PA NIMATE!

PIŠECE - Pišece, ki so znane po enkratni naravnih in kulturni dediščini, bi si lahko zapomnili še po nečem. Neki tukajšnji domačin je namreč izvedel v strokovnih službah, da ima v Pišecah v lasti samo zemljišče prvega kmetijskega območja. Službe so rekly, da ni na zemljišču nobene zgradbe. Pišecan se je nemalo začudil, saj je vendar predem kupil poleg kmetijskega zemljišča tudi hišo na tej parceli. Hiša je stara vsaj sto let, tako da bi jo strokovne službe do danes že lahko vrisale v svoje papirje.

Koncerta za Melanijo in Martino

Dobrodelni prireditvi

KAPELE - Pihalni orkester Kapele je organiziral dva dobrodelna koncerta, namenjena zbiranju denarja za šolanje Melanije in Martine Stipič, ki sta ostali brez staršev. Prvega od koncertov so izvedli 15. februarja v Brežicah, drugi, ki ga je orkester pripravil v sodelovanju s Kulturnim domom Krško in ZKD Krško, pa je bil 22. februarja v Krškem. Na koncertih so poleg pihalnega orkestra Kapele nastopili moški pevski zbor Kapele, harmonikarski orkester Tonija Sotoška in pevki Nuška Derenda in Marjeta Podgoršek-Horžen, simfonični orkester Glasbene šole Krško, plesna skupina Harlekin iz Kostanjevice in recitatorska skupina KD Svoboda Brestanica. V Brežicah je povezovala program Suzana Vahrtič in v Krškem Vidka Kusec.

Koncerta je podprlo več posameznikov in organizacij, med drugimi občina Brežice, radio Brežice, ZKD Brežice in Krško, Kulturni dom Krško, Emona mesnica Brežice, Cvetličarna Žičkar Brežice, Trgovina Šepce Kapele; ti so prispevali v organizacijskem pogledu. Izkupiček koncertov znaša po navedbah Ivana Ureka 303.200 tolarjev. Denar so nakazali na žiro račun pri NLB Dobova.

L. M.

NAGRADE IN PRIZNANJA

KRŠKO - Na slovesnosti, ki jo je ob 1. marcu svetovnem dnevu civilne zaštite, organiziral krški občinski štab civilne zaštite, so podelili srebrni znak poveljnika civilne zaštite Republike Slovenije planinskemu društvu Bohor-Senovo in Branku Petanu. Željku Horvatu so izročili bronasti znak poveljnika civilne zaštite Republike Slovenije. Krški občinski štab civilne zaštite je podelil priznanje podjetju Evrosad ter zahvale jamarskemu klubu Kostanjevica, OŠ Jurija Dalmatina, Krško, štabu civilne zaštite v KS Kostanjevica, Ervinu Mahnetu, Robertu Letnarju, Mirku Robku, Branislavu Čuku, Antoniji Smodič Glas, Ivanu Kozoletu in Miri Ajster.

V TEH DNEH LUČ

RAZTEZ - V tej vasi v krški občini so pred časom začeli napelevati javno razsvetljavo. Postavili so devet drogov in luči bodo začele svetiti v teh dneh. Razteško akcijo je podprla matična krajevna skupnost Brestanica, ki je ob tem pomagala tudi pri urejanju vsakega avtobusnega postajališča. Na Raztezu so ob pomoči brestaniške krajevne skupnosti in ob podpori podjetij domačini tudi obnovili smučarsko vlečnico.

KONCERT ZA MATERINSKI DAN

BREŽICE - Glasbena šola Brežice bo izvedla v soboto, 21. marca, ob 19. uri koncert v župnijski cerkvi sv. Lovrenca v Brežicah. S prireditvijo bodo počastili materinski dan.

STARE PESMI IN OBIČAJI NE BODO ZAMRLI - Tudi po zaslugi zbor aktivna kmečkih žena pod Gorjanci (ta združuje dekleta in žene krajevnih skupnosti Kostanjevica in Podbočje, pa tudi iz Velikega Podloga so že članice), ki je v dobrih dveh letih obstoja pod vodstvom Mojce Jevšnik obudila veliko že pozabljenih starih pesmi in običajev. To so članice javnosti predstavile tudi v soboto in nedeljo, 14. in 15. marca, v Kostanjevici in Podbočju. Prireditve so popestrili srednješolci, Kostanjeviški oktet in Melita Skušek, vse pa je bilo zabeljeno z dobrotami iz domače kuhinje. Sicer pa članice vabijo medse še druge zabave in druženja željne dekleta ter žene.

ZA SODOBNEJŠO ŠOLO

SENOVO - Osnovna šola XIV. divizije Senovo bo organizirala jutri prireditev "Za sodobnejšo šolo", ki jo pripravlja letos že šestič zapored. S temi prireditvami šola zbira denar za nakup učil in učnih pripomočkov. Z denarjem sponzorjev prireditve so v petih letih v šoli pridobili po navedbah ravnateljice Olge Košir že veliko sodobnih učil. Letošnji dogodek Za sodobnejšo šolo bodo popestrili dramski monologi v izvedbi članov DKD Svoboda Senovo in večerni nastop New swing quarteta.

T. GAZVODA

STANKINE SLIKE IZ PESKA

MOKRICE - V Galeriji Meke na gradu Mokrice je na ogled zanimiva razstava slik velike prijateljice brežiškega aktiva kmečkih žensk Stanke Golob iz Grahovega ob Bači, tj. s Tolminskega. Stanka je članica kluba Dolik v Jesenic in Društva slikarjev amaterjev iz Tolmina. Kot ljubiteljska ustvarjalka se je odločila za nekoliko nenavaden način likovnega izražanja. Za svoje slike namesto običajnih slikarskih barv uporablja zgolj pesek različnih barvnih odtenkov in gradacij, ki ga nabira v slovenskih rekah, potokih in kamnolomih. Kljub temu pa njene slike delujejo tako živo in barvito, kot da bi uporabljala tisočero barv. Razstava bo odprta do 3. aprila.

E. SEČEN

ZARADI ZASTARANJA PO NOVA DOKAZILA

BREŽICE - Ob koncu leta 1997 je bilo na območju upravne enote Brežice nerešenih 78 prošenj za sprejem v državljanstvo. Te vloge rešuje ministrstvo za notranje zadeve, pri čemer upravna enota vodi samo predhodne postopke. Nekateri izmed tistih, ki so oddali navedene prošnje, čakajo na rešitev vlog že od leta 1993. V tem času so zastarala predložena dokazila, zato jih bodo morali zbirati ponovno. V Brežicah imajo tudi dve še nerešeni pritožbi zoper negativne odločbe o ugotovitvi državljanstva v denacionalizacijskem postopku. V dveh primerih, o katerih tudi poročajo, so državljani sprožili upravni spor.

Jeseni ambulanta za boleznijo dojk

Akcija za usposobitev specialistične ambulante v brežiški bolnišnici za Posavje in Obsotelje - Posavje kot vpijoča bela lisa - S presežkom denarja dodatna oprema

BREŽICE - Pred dnevi so predstavniki Rotary kluba Čatež in Zveze slovenskih društev za boj proti raku Ljubljana izročili direktorju Splošne bolnišnice Brežice Tonetu Zorku doslej zbrani denar za ambulanto za boleznijo dojk, ki bo začela delovati v Splošni bolnišnici Brežice. Rotary klub je prispeval 4,2 milijona, Zveza je izročila 6,4 milijona tolarjev. Za usposobitev ambulante so prispevali tudi posamezniki, in sicer lani 324.000 in letos 340.000 tolarjev.

Z uvodom omenjeno svečano predajo denarja bolnici se je po Zorkovih besedah začela široko zastavljena zbiralna akcija. Vanjo spada tudi ustanovitev Društva za boj proti raku Posavja in Obsotelje, to društvo so s potrebnim številom ustanovnih članov in na kraju samem notarsko overjenimi podpisi postavili na noge na dan omenjene predaje denarja.

Ambulanta za boleznijo dojk - za njeno usposobitev so bili namenjeni vsi naštetih dogodki - naj bi

• V KS Rogaška Slatina, so pred časom razpisali referendum o samoprispevku za nakup mamografa, torej opreme za ambulanto, kakršno opremljajo v Brežicah. Večina je tam glasovala za uvedbo samoprispevka. Tako je KS Rogaška Slatina lanske jesen že predala aparaturo tamkajšnjemu zdravišču, ki bo opravljalo pregledje tudi za prebivalce KS Rogaška Slatina.

začela delovati najpozneje v začetku letošnjega septembra. O upravičenosti te ambulante v brežiški bolnišnici ne dvomijo več ustrezne ustanove v Ljubljani in še manj v Posavju. Ob zaskrbljujočih podatkih o pogostosti nevarnih obolenj dojk v Sloveniji je znano med drugim tudi sporočilo Zveze, ki ima vpogled v razširjenost raka na posameznih slovenskih območjih, je pred časom zapisala: "Bela lisa v pokritosti z ambulantami za boleznijo dojk v Sloveniji je najočitnejša v Posavju. Ta obmejni predel obsega tudi del območja z nerazvitim gospodarstvom in z revnejšim prebivalstvom. Zato je tudi osveščenost in razgledanost prebivalstva v zvezi z zdravstvenim stanjem, predvsem s preventivno, premajhna."

Brežiška ambulanta za boleznijo dojk, ki bo delovala za Posavje in Obsotelje, bo ena izmed 21 tovrstnih ambulant v Sloveniji. "Pomembno pri vključitvi v mrežo

tovrstnih ambulant je bilo: da ima Splošna bolnišnica Brežice ustrezno strokovni kader, ki je že pripravljen na dodatno strokovno izpolnjevanje, da je že zagotovila, da bo nabavila sodobno opremo, in da ima ustrezne prostore," je

• Darovalci lahko nakažejo denar za brežiško ambulanto za boleznijo dojk na žiro račun Splošne bolnišnice Brežice št. 51620-603-31177 pri Agenciji za plačilni promet Brežice s pripisom "Humanitarni prispevek - mamograf".

povedal direktor bolnišnice Tone Zorko.

Za usposobitev ambulante bodo potrebovali po sedanjih predračunih dobrih 21 milijonov tolarjev, ki naj bi jih zbrali pretežno s prispevki Zveze slovenskih društev za boj proti raku, Rotary kluba Čatež, občin Brežice, Kozje, Krško, Podčetrtek in Sevnica. Če se bo zbrano denarja več kot, ga načrtujejo, bodo omenjeno ambulanto dodatno opremili z aparatom za merjenje kostne gostote.

M. LUZAR

Čas je za dolenjski sejem

Razprave o tem, ali je v Sloveniji preveč sejmarjev, gredo mimo Dolenjcev. Nič čudnega. Tu in tudi v širši okolici ni nobenega pravega sejma, čeprav je bilo že kar nekaj idej, ki pa so vse ostale le pri pobožnih željah. Občasno naletimo na zagnance, ki tu in tam pripravijo razstavo obriti in podjetništva, nato pa se utrudijo neke med iskanjem primerne prostora in pravo finančno vzpodbudo.

V Novem mestu že nekaj marcev zapored lahko stopimo na Gregorjev ali na Jožefov sejem. Oba sta kmetijska, še vedno lokalno obarvana in med seboj precej različna. Na enem lahko poleg kmetijskega najdemo raznovrstno blago, ki pritegne množice, na drugem sta zgolj kmetijska mehanizacija in oprema. Oba imata načrte, oba bi rada zrasla, toda možnosti so omejene, organizacijsko in prostorsko. Kljub temu že danes oba sejma skupaj privabita v Novo mesto okrog 30.000 obiskovalcev.

Kako daleč je Dolenjska od pravega sejma? Prva ovira ji je primeren prostor, toda verjamemo, da bi se ta našel, tudi pokril, če bi bilo dovolj trdne volje, morda več sodelovanja. Če hoče območje svoj kmetijski sejem, bi morali vsi, ki na tem področju delajo, na primer močnejši trgovci, in tisti, ki se že zdaj poskušajo s sejmi, stopiti skupaj. Četudi je morebiti sejmov po Sloveniji preveč, se zdi, da je za takšen podvig pravi čas. Zanimanja razstavljalcev in obiskovalcev je dovolj. Čas je za dolenjski sejem pravi tudi zato, ker se na Gorenjskem po mnenju poznavalcev bode ta kranjski sejem in zasebni sejem v Komendi.

Sejem v vsako vas? Ne, le široko območje južno od Ljubljane bi ga lahko imelo!

B. DUŠIČ GORNIK

PRODAJO MANJ VINA

LJUBLJANA - V Poslovni skupnosti za vinogradništvo in vinarstvo ugotavljajo, da se je prodaja vin v zadnjih mesecih zmanjšala za 20 do 30 odstotkov. Za to krivijo predvsem manjšo porabo in prodajo vina na sivem trgu. Čeprav so lani kar za polovico več izvozili kot leto predtem, novega padca prodaje ne bodo več mogli nadomeščati z izvozom.

BORZNI KOMENTAR

Črne napovedi za marke

Delež tujcev v Krki in Leku narašča - Domači kupci, kot kaže, čakajo nakupe iz tujine

Podatki o februarjem gibanju deležev tujih lastnikov v naših podjetjih so samo potrdili tisto, kar je bilo mogoče sklepati že iz samega trgovanja na borzi. Čeprav se je delež tujcev v GP Grosuplje povečal iz 5,3 na 10,6 odstotka, se to ni odrazilo na trgu. Veliko bolj je čutili lastniške spremembe v Leku in Krki. V prvi družbi se je delež tujcev povečal od 27 na 29,3 odstotka in pri drugi od 5,8 na 6,8 odstotka. Delež tujcev je najbolj upadel v Mercatorju, Termah Catež in Kolinski. V februarju je največ delničarjev izgubil Lek (960), sledijo mu Krka (540) in Petrol (346).

V preteklem tednu sta bili v središču borznega dogajanja spet delnici Leka in Krke; z vsako od njiju je bilo sklenjenih za nekaj sto milijonov poslov. Tudi dobri lanskoletni poslovni rezultati niso opogumili kupcev. Ti se bodo za nakupe ostalih delnic očitno odločili šele takrat, ko jih bodo pričeli kupovati tuji investitorji. Več pozornosti so spekulanti spet pričeli posvečati na kupnim bonom BS 7. in 8. emisije, in sicer zaradi padanja teča-

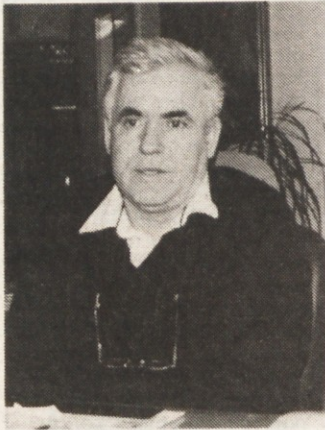
Jožefovo se spogleduje s pravim

Blažo Tasev iz Tabakuma računa, da bo Jožefov sejem nekoč prerastel v pravi sejem kmetijske mehanizacije - Sejem vsako leto raste - Promocija za trgovino

NOVO MESTO - Le teden dni za Gregorjevim odpira vrata Jožefov sejem, sejem kmetijske mehanizacije in opreme, ki ga pripravlja na svojem in dvoriščih prijaznih sosedov družba Tabakum. Prvi sejem je njen direktor Blažo Tasev pripravil leta 1993, da bi svojo novo dejavnost - trgovino s kmetijsko mehanizacijo približal Dolenjcem in Belokranjcem ter pospešil prodajo. Število razstavljalcev (takrat v prostorih kmetijske šole) je od tega leta s 16 naraslo na 136 v lanskem letu. V Tabakumu vztrajajo na tem, da je na sejmu res le kmetijska mehanizacija in oprema, sicer pa imajo s sejmom še smele načrte.

Po prvem sejmu je Tasev obredel vse slovenske sejme in se naslednje leto odločil za večji sejem na svojem dvorišču in okolici. Pridobil je 54 razstavljalcev, več tisoč obiskovalcev pa je organizatorja prepričalo, da je isto leto pripravil še jesenski sejem kmetijske mehanizacije ter vinogradniške opreme, ki ga je obiskalo kakih 3.000 ljudi.

Po večletnem trdem delu se razstavljalci zdaj sami oglašajo, Tasev pa lahko med njimi tudi iz-

Blažo Tasev

bira. Pri tem dosledno vztraja, da sejem ostaja ponudba kmetijske mehanizacije in opreme ne pa kramarija. Tasev ocenjuje, da so lani na sejmšču sprejeli okrog 10.000 obiskovalcev, čeprav so jih

• Na letošnji Jožefov sejem, ki se bo začel jutri, 20. marca, in končal v torek, 24. marca, se v Tabakumu pripravljajo že od jeseni. V času sejma bo delala 18-članska ekipa. Razstavljenih bo ducat različnih vrst traktorjev in okrog 400 različnih znamk strojev in opreme. Med več kot 130 razstavljalci bo tudi jugoslovanski podjetje IMT Beograd, zato bo kot posebnost prvič na Dolenjskem predstavljen tudi poznani traktor Ferguson. Ponudbo bodo letos razširili tudi z opremo za delo v gozdarstvu.

pričakovali še enkrat toliko. Obisk sta jim pokvarila slabo vreme in prireditve v Planici.

V teh letih je sejem učinkovito promoviral trgovino in prispeval, da njen lastnik danes lahko izbira med dobavitelji blaga. Kljub konkurenci v neposredni bližini bodo v Tabakumu nadaljevali s sejmi. Po mnenju Blaža Taseva ni

možnosti za sodelovanje, ker se preveč razhajajo v interesih in načinu dela. To pa še ne pomeni, da Novo mesto nekoč le ne bo imelo pomembnejšega stalnega sejma kmetijske mehanizacije. Ravno to je namreč že dolgo cilj tega novomeškega podjetnika. Če bo občina pokazala kaj več razumevanja in pohitela s sprejemom prostorskih dokumentov, bo Jožefov sejem v bodoče lahko na večjem prostoru.

B. DUŠIČ GORNIK

PISMO O NAMERI

LJUBLJANA - Upravi Nove LB in SKB banke sta 10. marca podpisali pismo o nameri za povezovanje obeh bank. Končno besedo o povezovanju bodo imeli lastniki obeh bank.

ZA EKOLOŠKO VARNO PROIZVODNJO

ČRNOMELJ - Kot sta povedala vodja investicij v Beltu IMP Livar iz Ivančne Gorice Alojz Kozan in direktor Mihael Tolar, trenutno postavljajo filtre na kupolnih pečeh, ki zdaj obratujejo z vodno prho na vrhu dimnika. "Nabavili smo suhe filtre, pridobili lokacijsko odločbo, v končni fazi so projekti za izvedbo, pridobiti je treba le še gradbeno dovoljenje. Mokre filtre nameravamo zamenjati z boljimi suhimi v prvi polovici letošnjega leta. Dotrajano opremo je potrebno v celoti obnoviti. Gre za filtre čistilnice in brusilnice, kar je bilo sanirano za časa Belta," je povedal Kozan. Obstoječa črnomaljska depozitna livarskih peskov je zapolnjena in sanirana, dogovarjajo pa se za gradnjo nove, kar je povezano z velikimi stroški.

L. M.

Sejem lokalnega značaja

V ponedeljek se je končal 4. Gregorjev sejem - Več kot 20.000 obiskovalcev - Za vsakega nekaj

NOVO MESTO - Pri Agroservisu, poslovni enoti Mercatorja Kmetijske zadruge Krka, so v ponedeljek že pospravljali in računali, kako se je obnesel letošnji Gregorjev sejem. Po besedah Avgusta Vrščaja, ki vodi ekipo 40 Agroservisovih "sejmarjev", so od petka do nedelje na sejmu nasteli preko 20.000 obiskovalcev, polovico od tega v nedeljo. Ob ponedeljskih prihajajo še zadnji obiskovalci, mnogi v miru skleniti kupčijo.

Gregorjev sejem je nastal, da bi se enota Agroservis s svojo dejavnostjo čim uspešneje reklamirala. Na letošnjem sejmu je bilo 90 samostojnih razstavljalcev in še 50 poslovnih partnerjev Agroservisa, ki je sam še vedno največji razstavljač. Nekaj večjih dobaviteljev je razstavljalo tudi samostojno. Po Vrščajevih ugotovitvah je zadnji dve leti vse več večjih razstavljalcev.

Lansko leto je Gregorjev sejem obiskalo 15.000 ljudi; letos je število večje bodisi zaradi večje poznanosti sejma, bodisi zaradi vremena. Obiskovalci so pretežno iz območja Bele krajine, Dolenjske in Posavja, vendar pridejo tudi od drugod, celo z avtobusi (gorenjski govedorejci, Prekmurci).

"Letos sta obiskovalce pritegnila tudi dva nova traktorja Zetor, ki pri nas še nista bila razstavljena. Sicer pa je sejem lokalnega značaja, namenjen obiskovalcem do Ljubljane, še malo proti Kočevju in Celju. Struktura obiskovalcev je odvisna od dneva ali tudi od ure (nedelja dopoldne kmetje, popoldne vrtičkarji). Izdali smo 37.000 propagandnih brošur, ki so jih prejeli bralci Kmečkega glasa in Dolenjskega lista ter oglaševali na lokalnih radijskih postajah in letos tudi na televiziji," je povedal Vrščaj.

Avgust Vrščaj

Gregorjev sejem prinese le kak odstotek letnega prometa Agroservisa. Če štejejo vse stroške, s sejmom nimajo ne izgube in ne dobička, vsekakor pa je sejem prireditev, s katero se kuje dobiček na dolgi rok. Edino kramarji imajo na sejmu takojšen zaslužek. Sejem je za zdaj široka prireditev lokalnega pomena in poskuša pritegniti različne obiskovalce, zato jim ponuja poleg kmetijske mehanizacije še stojnice z raznovrstnim blagom, razstavo malih živali, predavanja, nasvete ipd.

V Agroservisu pravijo, da Gregorjev sejem, za katerega trdijo, da je med lokalnimi največji, naslednje leto zagotovo spet bo. Res pa je, da bodo zaradi omejenega prostora slej ko prej morali nekaj storiti. Gneča na sejmšču s tisoči obiskovalci je že skoraj neznosna, še večja težava je s pomanjkanjem infrastrukture ob postavljanju stojnic. Možnost manjše širitve v hrib za trgovino še imajo, potem pa konec. Razmišljajo, da bi sejem postal bolj kmetijski, a se hkrati zavedajo, da bi za mnoge izgubil privlačnost. Tako odločitve še ni, ambicij za pravi sejem pa nimajo zaradi pomanjkanja prostora, tudi pokritega, in zato, ker bi se moralo take prireditve lotiti posebno podjetje.

B. D. G.

ODLOČITE SE ZA MONTAŽNO HIŠO

LJUBLJANA - V razstavnem prostoru Domusa na Slovenski cesti 17 v Ljubljani je med 16. in 21. marcem letos na ogled razstava Odločite se za montažno hišo. Razstavljalci so Hypo Leasing, Ljubljana, Jelovica, Skofja Loka, Marles - hiše, Maribor in Trimo Trebnje. Predstavitve montažnega sistema s predavanjem o prednostih montažnih hiš so pripravili Trebanjci in Mariborčani. Razstava je odprta vsak dan med 10. in 13. ter med 15. in 19. uro, v soboto pa med 10. in 13. uro. Ogled je brezplačen.

GREGORJEV SEJEM - Mercator - Kmetijska zadruga Krka je pred Agroservisom v Žabji vasi minuli vikend pripravila že 4. Gregorjev sejem, na katerem je sodelovalo kar 140 domačih in tujih razstavljalcev. Sejem je v petek odprl predsednik Združne zveze Slovenije Peter Vrsk, ki je poudaril pomen združništva za preživetje slovenskega kmeta. (Foto: J. Dornič)

Izvoz v ZRJ še dolgo nezanesljiv

Tudi posavski tovarnjakarji obtičali na meji - Zaplet kot opozorilo - Jugoslovanski trg ostaja bolj pobožna želja naših podjetij - Plačilo vnaprej

NOVO MESTO - Medtem ko sta visoki delegaciji zunanjih ministrov ZR Jugoslavije in Slovenije kramljali v Ljubljani, čez jugoslovansko mejo nenadoma iz nepojasnjenih vzrokov niso spuščali tovarnjakov s slovenskim blagom. Prepoved uvoza je izdal za zdaj še neznan organ in jo nato tudi ukinil. Slovensko gospodarstvo je tako dobilo še dodaten dokaz, da v ZRJ politika odločno kroji gospodarstvo. Nedavni zaplet na meji je tako ali steznitev ali pa samo poziv k dodatni previdnosti.

Zdaj je še bolj jasno, da se ZR Jugoslaviji ne mudi z ureditvijo odnosov z našo državo. Povsem drugače je s Slovenijo, saj del našega gospodarstva resno računa na jugoslovanski trg, kjer je po slovenskih izdelkih že zdaj povpraševanje, ni pa osnovnih pogojev za normalno poslovanje in nobenih garancij za plačila. Tako se za zdaj trguje le s takim blagom, ki ga v ZRJ nujno potrebujejo in so zanj pripravljeni plačati vnaprej, vse ostalo sodelovanje je še zelo tvegano. V krškem ICEC Videm po zapletu niso vedeli, kako naprej, saj precej proizvodnje časopisnega papirja prodajo v ZRJ. V skladiščih je na izvoz čakalo še precej papirja, kar nekaj pa so imeli tudi naročil za naprej.

Prepoved se je na jugoslovanski carini nenadoma znašla v petek, 6. marca, in neprijetno presenetila naša podjetja, tovarnjakarje ter tudi srbske kupce. Od petka do torka sta bila v središču pozornosti še posebej prevoznika časopisnega papirja iz krškega ICEC Videm za beograjsko Politiko. Obti-

čala sta na meji, kjer so se jima kasneje pridružili še drugi kolegi. Med njimi tudi eden s tovorom iz sevnškega Inpleta (blago je bilo že plačano, tovor pa celo na jugoslovanskem tovarnjaku) in eden iz brežiškega Prevoza. Tovor s

časopisnim papirjem so spustili čez mejo v torek, ostale pa dan zatem. Kar tako, brez pojasnila.

Istočasno so Srbi prepovedali tudi 8 svojim podjetjem, da bi izvažali v Slovenijo. Po nekaj dneh učinkovite igre, v kateri je ZRJ pokazala, da se požvižga na gospodarstvo, če gre za dnevno politiko, teče spet vse po starih tirih. Kot rečeno, mnoga slovenska ter tudi nekatera belokranjska, dolenjska in posavska podjetja računajo na izvoz svojega blaga v ZRJ, saj ga kupci poznajo in povprašujejo po njem.

B. D. G.

DO NEDELJE ŠE KRALJUJE TURIZEM

LJUBLJANA - Na letošnjem turističnem delu sejemskega trojčka ALPE ADRIA, ki se je začel v torek in se bo zaključil to nedeljo, si lahko ogledate vse za prosti čas. Razstavljajo različna plovila, navtično in potapljaško opremo, opremo za kolesarstvo in alpinizem ter za ostale športe pa tudi kozmetiko, oblačila, literaturo in letos prvič tudi audio-video tehniko. Osrednji del sejma je v hali B, ki je namenjena turizmu in letošnjemu letu športa v turizmu. Predstavljajo se mnoge slovenske občine in turistična društva ter turistične agencije s svojimi ponudbo za počitnice in izlete. Na ljubljanskem sejmšču vzporedno poteka še sejem Ribolov in lov.

B. D. G.

IZTOK PLUT,
Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 3718-221, 3718-228
Fax. (068) 323-552

Trgovca z zlato značko 1997

VW vozila iz zaloge l. 97
POSEBNA CENA!!
ZELO UGODNA
PONUDBA
— VW POLO limuzina
l. 97 že od 20.490 DEM

Možen kredit z devizno kavzulo,
izračun takoj.

Radanovič 0608/61-308

BREŽICE, Černelčeva 5 8-12, 13-17, ob sobotah 8-12

SAD ŠT. 2

KRŠKO - V februaru št. 2 revije za sadjarstvo, vinogradištvo in vinarstvo, ki je izšla z zamudo, je največ prostora namenjenega zaščiti rastlin pred boleznimi in škodljivci v letu 1998. O tem pišejo priznani strokovnjaki: dr. Stojan Vrabl, mag. Gustav Matis in mag. Konrad Keber, o zimski rezi breskve v rodno-sti poroča mag. Nikita Fajt, o poti v Evropo razmišlja Stane Berčič, dogajanje na področju sadjarstva pa komentira inž. Jurij Mamilović.

OBVESTILO

M-Kmetijska zadruga Trebnje obvešča svoje člane, da bo letni občni zbor v nedeljo, 22. marca 1998, s pričetkom ob 9.30 v domu kulture v Trebnjem!

Vljudno vabljeni!

Upravni odbor

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

Minuli ponedeljek so branjeve kljub hladnemu vremenu ponujale kupcem najrazličnejša semena; čebulček je stal 400 do 500 tolarjev liter, kozarec semen pa 100 do 150 tolarjev, ostale pridelke pa so ponujale: kolerabo, koren, redkev in rdečo peso po 150 do 200 tolarjev kilogram, česen po 300 do 600, čebulo po 150 do 200, jedilni krompir po 80, semenski krompir po 100 do 200, regrat, radič in motovilec po 1000, merico berivke po 200, hren po 400, kisljo zelje po 150, ohrovt po 300, fižol po 400 do 500, šalotko po 400, orehe po 800 do 1000, posušene jabolčne krljice po 600, suhe slive po 560, rozine po 450, jabolka po 500 do 100, hruške po 180, med po 800 do 900, stekleničko propolisa po 300 in jajca po 25 do 30 tolarjev.

sejmišča

SEJMIŠČA - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 110 do 3 mesece starih prašičev, 20 v starosti 3 do 5 mesecev in 12 starih. Prvih so prodali 50 po 420 do 480, drugih 10 po 260 do 310, tretjih pa 2 po 245 do 280 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Novosti v varstvu rastlin (3.)

Inž. Jurij Mamilović velja za enega najboljših slovenskih strokovnjakov - praktikov za varstvo rastlin in je kot predstavnik Pinusa iz Rač na Srednji kmetijski šoli Grm predstavljal novosti te naše tovarne, ki se ponaša, da izdeluje vsa sredstva, ki jih potrebujemo za varovanje pred rastlinskimi boleznimi, škodljivimi žuželkami in pleveli. Mamilović je poudaril, da prinašajo izboljšave predvsem nova topila, ki so nestrujena in zato naravi prijaznejša, da pa nekatere stalnice ostajajo kljub velikemu tehnološkemu napredku.

Tako je dokončno potrjeno, da se peronospora vinske trte, tega ameriškega "darila", ne da zadržati v njenem uničujočem pohodu brez ustreznega škropiva. Praksa je dala nekatere nove odgovore na vprašanja praktične uporabe. Pinusov ključ daje vrsto napotkov za lažje delo pa tudi pravilno uporabo pripravkov. Nepotrebnih posegov in pretiravanja pa je še vedno preveč. Znana Müllerjeva inkubacijska krivulja, ki napoveduje izbruh peronospore, po Mamilovićevih ugotovitvah velja le za prvo okužbo, potem pa ne več. Zadošča namreč že rosa, ne le dež, in okužba je tu. Naši vinogradniki poleg tega običajno prehitro prenehajo škropiti proti tej bolezni in si po nepotrebnem poslabšajo pridelek. Kot dodatna vse večja nevarnost se je zaradi preobilnega gnojenja pojavila črna pegavost, bolj nevaren pa je postal tudi rdeči pajek.

Kot enega najboljših sistemskih insekticidov z dolgotrajnim učinkovanjem je predavatelj imenoval confidor SL 200. Ta "mali čudež", ki je tako uspešno nadomestil starejši pripravek pirimor, se zlasti odlično obnese zoper listne uši, sadne listne zavrtče in hrčeve bolšice. Čebulček je dovolj le namočiti v njegovi raztopini in varen bo pred zloglasno čebuljo muho.

Inž. Mamilović je ocenil, da uspešnost varstva proti boleznim in škodljivcem v dolenskih vinogradih zmanjšuje zlasti preobilje različnih sort, ki imajo različne potrebe po varstvu in jih ni moč učinkovito varovati vseh hkrati.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Inž. M. L.

Nekateri so kar izruvali mejnike

Nedokončana komasacija, s katero so v Rosalnicah pričeli pred desetletjem, je sedaj prišla v roke metliški Upravni enoti - Nekdanji direktor KZ odgovarja na očitke

ROSALNICE, METLIKA - V metliški občini je bilo v preteklih letih okrog deset komasacij. Vse so bile zaključene, zataknilo se je le v Rosalnicah, kjer so z zlozbo 147 hektarjev zemljišč pričeli pred desetimi leti. Izdane so bile že odločbe, a niso postale pravnomočne, saj se je peščica od 185 udeležencev pritožila.

Bilo ji je ugodeno, takrat pa se je sprožil plaz pritožb. Komasacija se je ustavila, ljudje pa so vsa ta leta obdelovali zemljo, kakor se je komu zdelo: nekateri po novem, drugi pa so izruvali mejnike in orali po starem. "Ker je bilo vloženega veliko denarja, saj je šlo hkrati z zlozbo tudi za agrome-

lioracijo, se sedaj država zavzema, da se ti postopki čim prej zaključijo. Prej so bile za komasacije zadolžene občine, vodile pa so jih kmetijske zadruge, ki so dobile denar. Sedaj je to dolžnost upravnih enot, vendar v Metliki nimamo dovolj primerne kadra. Sicer pa je naš prvi korak, da ugo-

PONUDBA VEČJA OD POVPRAŠEVANJA - Društvo rejcev drobnice Bele krajine pripravlja že drugo leto sejme drobnice po Beli krajini, in sicer v Metliki, Semiču, Ziljah in Adlešičih. Prvi letošnji je bil preteklo soboto v Metliki, ovčerejci pa so ga pripravili skupaj z Govedorejskim društvom Metlika in metliško Kmetijsko svetovalno službo. Rejci so pripekljali okrog 60 ovc, bodisi plemenskih ali za zakol, ter jagenjkov. Čeprav so si rejci in kupci velikokrat udarili v roke, pa organizatorji sejma obžalujejo, da je med obema še preslabo sodelovanje. Predvsem se ljubitelji ovčjega mesa premalo zavedajo, kako zdravo je meso belokranjske drobnice, ki jo redijo na bio osnovi. Letos so poleg sejma drobnice prvič pripravili tudi sejem plemenske in klavne živine. (Foto: M. B.-J.)

KOMENTIRAMO

Evropa že seje konopoljo

Za nas, večne zamudnike, se zapira tržna niša

Že več kot leto dni je minilo, odkar smo - očitno brezuspešno - širšo javnost opozorili, kako sodobna Evropa na novo odkriva industrijsko konopoljo, starejšim kmetom še dobro znano industrijsko rastlino (surovino za grosupeljski Motovoz in platno), ki daje najmočnejša naravna vlakna. Uporabna niso le za izdelavo v razjedajoči morski vodi najdlje vzdržljivih ladijskih vrvi, temveč tudi za desetine sodobnih izdelkov, med njimi gradbenega materiala, ki je močnejši od betona. Od neverjetnega preobrata v odnosu do te industrijske rastline bi lahko imeli korist tudi naši kmetje, ki so prisiljeni iskati nove tržne niše, če bi naša administracija in oblast hitreje sledila tokovom časa...

Tako pa zaenkrat ostaja še vse po starem. Varuhi zakona še vedno planejo z enako uničevalno vnetostjo na vsako lehičo konoplje, na vsako stebelce, ki si upa pogrniti v zrak v nasprotju z veljavnim zakonom, četudi očitno zastarelim, ki pridelavo konoplje prepoveduje - da je ne bi zlorabili za pridobivanje mehke droge (marihuane). Pridelava industrijske konoplje ni dovoljena in pika, vsi strokovni ugovori zaenkrat še niso zalegli.

Zato pa v evropskih državah vneta širijo pridelavo, posebno od-

• **EVROPSKE SMERNICE** - V smernicah Evropske zveze (EU) so predpisane naslednje konopljine sorte, sorodnice *Cannabis indica*, ki jo je identificiral že veliki biolog Lamarck: francoske sorte felina 34, fedora 19, futura, ferimon in fedrina 74, v sortno listo pa je sprejeta tudi madžarska sorta kompolti, ki se odlikuje po majhnih mejnih vrednostih THC, to je snovi, ki povzroča omamo (droga). V Evropski zvezi dobijo sedaj pridelovalci 700 do 1.300 DEM denarne podpore za hektar posevka konoplje.

kar je nemško ustavno sodišče v Karlsruheju izreklo svojo odločilno razsodbo, po kateri je pridelava konoplje dovoljena. V Nemčiji, Veliki Britaniji, Avstriji, celo Romuniji, ZR Jugoslaviji in na Madžarskem, je zasejanih že na tisoče hektarjev konopljinih polj in tržna niša se vse bolj zapira. Za zamudnike kot ponavadi ne bo prostora.

MARIJAN LEGAN

SLADKORNA PESA!

Zanesljiv odkup!

- Stabilna cena!
- Zelo ugodni roki plačila pridelkal!
- Ugodno kreditiranje proizvodnje!
- Pridružite se nam!

Sklepanje pogodb izvaja vodja rajona JADRANKA PROKEŠ, dipl. inž., in bo:

- v Kmetijski zadrugi Trebnje: 27.3.1998 od 11. do 13. ure
- v Gostilni Kapušin na Krasincu: 19.3.1998 od 11. do 13. ure
- v Kmetijski zadrugi Straža: 24.3.1998 od 11. do 13. ure

Uradne ure so vsako sredo:

- v Kmečki zadrugi Brežice: od 10. do 11. ure
- v Kmetijski svetovalni službi Krško: od 12. do 13. ure

tovimo, koliko denarja lahko pričakujemo od ministrstva. Zavedamo pa se, da bomo morali iti od začetka, saj nimamo niti posnetka stanja," je pojasnil načelnik Upravne enote Metlika Marko Stepan.

Ivan Kostelec, vodja oddelka za kmetijstvo, gozdarstvo in prostor pri metliški UE je povedal, da so že junija 1996 in maja lani poslali na kmetijsko ministrstvo dopis o dokončanju zlozbe, a ni bilo nikakršnega odgovora. "Prejšnji mesec smo poslali tretji dopis in se končno dogovorili za sestanek na ministrstvu v tem tednu. Pripravili smo tudi načrt sanacije komasacije, ki naj bi trajala dve leti, lahko pa bi jo zaključili že letos," pravi Kostelec.

Stane Bajuk, ki je bil nekaj časa, ko je potekala komasacija v Rosalnicah, direktor metliške kmetijske zadruge, je pojasnil, da je takrat veljala zakonodaja, po kateri ni bilo moč zaključiti komasacije, dokler se niso strinjali vsi udeleženci. Sedaj ni več potrebno čakati na pristanek vseh, ampak lahko zaključijo le del, z drugimi udeleženci pa se dogovarjajo naprej. "V Rosalnicah je bila zlozba zemljišč toliko težja zaradi zelo raznolike kakovosti zemljišč ter bližine romskega naselja Borihe, saj ni nihče želel biti njihov sosed. V desetih letih so se razmere precej spremenile in menim, da bo zlozbo moč dokončati. Ne nazadnje sedaj ni mogoče niti promet s temi zemljišči," je povedal Bajuk.

M. BEZEK-JAKŠE

NAJBOLJŠI JE LAHOV SAUVIGNON

MIRNA PEČ - Med 101 vzrocom, kolikor so jih v ocenjevanju prinesli člani sekcije vinogradnikov, ki deluje v okiru Turističnega društva Mirna Peč, je najvišjo oceno (17,58) prejel sauvignon Zvoneta Laha. Tudi nekaj drugih vin se ponaša z lepimi ocenami; da se kakovost mirnopskih vin iz leta v leto dviguje, pa potrjuje tudi mnenje predsednika ocenjevalne komisije Darka Marjetiča. Po drugi strani pa preseneča veliko število izločenih vzorcev (26), večina zaradi oskudnosti. Največ vin z napakami je bilo med cvički in dolenskim rdečimi vini. Pred podelitvijo priznanj je kmetijski svetovalac Jože Maljevič opozoril na dela, ki vinogradnike čakajo v tem in naslednjih mesecih.

Ocene za letnik 1997 pa so naslednje: cviček: 1. Franc Saje (Hmeljič) 15,56; 2. Anton Makše (Šentjurij) 15,54; Dušan Pust (Poljane 15,22; rose: Jože Rozman (Hmeljič) 15,96; 2. Jože Hrastar (Ostrovec) 15,92; 3. Anton Pirnar ml. (Šentjurij) 15,54; modra frankinja: Anton Makše (Šentjurij) 15,76; dolensko rdeče: 1. Anton Makše (Šentjurij) 15,94; 2. Franc Saje (Hmeljič) 15,70; 3. Franc Saje (Šentjurij) 15,46; dolensko belo: 1. Janez Dular (Golobinjek) 16,38; 2. Aleš Žagar (Poljane) 16,34; 3. Jože Fabjan (Plešivica) 16,32; laški rizling: 1. Jože Rozman (Hmeljič) 16,62; 2. Jože Smerke (Hmeljič) 16,22; 3. Ivan Rezelj (Hmeljič) 15,62; beli pinot: 1. Marjan Primc (Golobinjek) 16,42; 2. Dušan Avguštinčič (Grč Vrh) 16,38; 3. Peter Cesar (Golobinjek) 16,38; kerner: 1. Zvone Lah (Kalice) 17,04; sauvignon: Zvone Lah (Kalice) 17,58; chardonnay: 1. Zvone Lah (Kalice) 16,76; 2. Jože Murgelj (Grč Vrh) 16,26.

E. N.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Mladi in vino

(Nadaljevanje)

Statistični podatki so pokazali, da je Italija leta 1962 porabila 110 l vina na prebivalca, leta 1995 samo 60 litrov. Podobni padec je bil tudi v Franciji. Vzroki so znani. V anketi so bile vključene tudi nevinorodne države Velika Britanija in Danska. Za mladino v starosti od 18 do 30 let se je pokazalo za vinorodne in nevinorodne države, da povprečno 12 % mladih pije vino več kot trikrat tedensko, pitvev piva s tako pogostotjo pija je pa 24 %. Na ostala vprašanja v anketi povedo odgovori, da mladi poznajo vino bolj z njegove senčne strani (alkoholizem, odvisnost) kot s sončne plati (edinstven okus vina, družabnost, užitek, sestavni del obroka, dopolnilo k hrani). Takšno stališče je rezultat fanatične propagande proti alkoholizmu, ki ne prikazujejo vina objektivno.

Na raznih predavanjih, ki jih imam po Sloveniji, opažam željo mladih po znanju o vinu. Mlad človek, ki je seznanjen z vlogo vina v prehrani, se ne bo nacejal z njim, temveč ga bo pokušal. Pokušanje je vaja za zmrnost, torej koristna vaja za oblikovanje mlade osebnosti. Odkar je znanost ugotovila, da so v vinu, predvsem rdečem,

snovi, ki zavirajo obolenje ožilja in srca, lahko mirne vesti učimo mlade, polnoletne ljudi zmernega uživanja vina. Sovražniki vina iščejo predvsem negativne posledice, ki jih iz zveze nezmerne uživanje zasvojenih ljudi. Podobno primerjavo lahko najdemo pri nemajhnem številu predebelih ljudi, vendar nihče ne bo kot vzrok debelosti navedel pravilne prehrane, ampak nezmerne prehrane.

Pred nekaj leti je bil v Španiji ustanovljen klub mladih prijateljev vina, ki je dobil že posnemovalce v drugih evropskih državah. Na vprašanja ankete, zakaj ljudje pijejo vina, so bili odgovori: zaradi užitka - 54 %, zaradi dobrega okusa 54 %, zaradi dopolnila jedi - 53 %, zaradi utapljanja težav - 42 %, zaradi načina (stil) življenja - 40 %, zaradi zasvojenosti - 39 %, zaradi žeje po pijanči - 38 %. Mislim, da bi bili zanimivi rezultati podobne ankete v Sloveniji. Zdi se mi primerna raziskava vsaj v okviru diplomske naloge pri študiju sociologije. Srednje in višje šole bi bile primerne za tako študijo, ki bi verjetno dala odgovor, kakšno znanje potrebujejo mladi, da bi vino razumeli kot del prehrane in ne kot pijačo za omamljanje.

(Konec)

dr. JULIJ NEMANIČ

NI GA ČEZ DOBER NASVET

Jagenjkčke z rozgo

Po francoskem zgledu

V Franciji vse restavracije, ki imajo oznako treh in več zvezdic, uporabljajo kot gorivo za žar izključno brikete iz rozge (ostanki trte po spomladanskem obrezovanju). Podobno uporabo poznamo iz Dalmacije, kjer so dobre ribe z gradel (žara) le tiste, kjer se za gorivo uporablja izključno rozga. Današnja tehnologija, ki se uporablja za pripravo biomase in izdelavo lesnih briketov, tako omogoča izdelavo briketov iz rozge.

Dolenska je dežela vinske trte, to pa lahko posameznikom ponudi dodatno zaposlitev pri pripravi briketov iz rozge (za izdelavo briketov je potrebno uporabiti tehnologijo brez lepil). Tovrstna uporaba briketov rozg pri pečenju jagenjkov v Beli krajini pomeni zvečanje kvalitete tovrstne ponudbe.

Inž. BOŽO DUKIČ

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Priporočljivi mlečni izdelki

Kisle mlečne izdelke izdelujejo iz standardiziranega in pasteuriziranega mleka z vrenjem, ki ga povzročajo izbrane vrste mlečnokislinskih bakterij. Vsebujejo znatno količino mlečne kisline, ki jim daje značilen osvežujoč okus in podaljšuje njihovo obstojnost. Zaradi sodelovanja mikrobov v tehnološkem procesu so mlečne sestavine že delno razgrajene, kar povečuje prebavljivost, količino vitaminov in s tem biološko vrednost kislim mlečnim izdelkom. Priporočljivi so predvsem za tiste, ki ne prenašajo konzumnega mleka zaradi visokega odstotka mlečnega sladkorja. Se posebno so ti izdelki pomembni za ljudi, ki morajo iz različnih vzrokov uživati antibiotike.

Jogurt je najbolj znan kisl mlečni izdelek, pripravljen iz kravjega ali ovčjega pasteriziranega in homogeniziranega mleka z dodatkom mlečne kislinke bakterij. Razlikujemo dve vrsti jogurta: čvrstega in tekočega. Čvrsti jogurt je trdne konsistence, aromatičnega in prijetnega kislega okusa, brez izločene sirotke. Površina jogurta je porcelanasto gladka. Tekoči

jogurt izdelujejo na enak način kot čvrstega, le da ga pred embaliranjem premešajo. Tekoči jogurt mora biti enakomerno gost in brez grudic. Izredno visoko dietetično vrednost ima kefir, ki ima značilen rezek, prijetno aromatičen in osvežujoč okus. Gospodinje ponavadi najbolj razveselijo recepti, ki so glede priprave hitri, enostavni in cenovno ugodni. Vsem tem zahtevam pa ustrezajo jedi iz jogurta, ki jih lahko postrežemo tudi kot desert.

Primer je sočen JOGURTOV BISKVIT. Potrebujemo lonček navadnega jogurta, 500 g bele moke, 200 g sladkorja, 1 jogurtov lonček olja, 4 jajca in pecilni prašek ter poljubno zmazano jagodičasto sadje. Sladkor in rumenjake penasto umešamo, dolivamo olje, jogurt, v trd sneg stepene beljake, moko in pecilni prašek. Vse sestavine rahlo premešamo in polovico mase prelijemo v pomaščen pekač ter potresemo s sadjem. Nato prelijemo z ostalim testom, površino poravnamo in pečemo pri 180° C 40 minut. Nasvet: zmazano sadje pokalajte v moki, da se vam med peko ne bo sesedalo na dno pekača!

Štovičkov panoptikum osebnosti

V galerijskih prostorih Posavskega muzeja v Brežicah so odprli pregledno razstavo medaljerja in kiparja Vladimirja Štovička - Izšel tudi obsežen katalog

BREŽICE - Medaljer in kipar Vladimir Štoviček za časa svojega dolgega in plodovitega življenja, ki ga je večji del preživel v rodnem Posavju, morda ni bil deležen primerne pozornosti in njegovo mesto v slovenski umetnosti ni bilo povsem dorečeno, lahko bi celo rekli, da je bil bolj pozabljen kot ne, vendar pa se z najnovejšo retrospektivno razstavo v Posavskem muzeju Brežice in z obsežnejšim katalogom, ki so ga izdali ob tej priložnosti, odločneje vpisuje v slovensko kulturno zavest.

Razstavo so v Posavskem muzeju pripravljali dlje časa, saj je bila načrtovana za stoletnico Štovičkovega rojstva pred dvema letoma, vendar se je postavitev zaradi več razlogov, v prvi vrsti denarnih, zavlekla vse do letos. Prejšnji četrtek, 12. marca, zvečer so Štovičkovo pregledno razstavo odprli. O avtorju, razstavi in pomenu umetnikovega dela za lokalno skupnost in širše za slovensko umetnost so govorili krški župan Danilo Siter, avtorica razstave kustosinja Jožica Vrtačnik Lorber in umetnostna zgodovinarica dr. Špelca Čopič, v kulturnem programu pred slovesno otvoritvijo pa sta flautistka Karolina Šantl Zupan in harfistka Pavla Uršič Kunej pripravili

koncert, na katerem sta odigrali tri izvorna dela, napisana za flauto in harfo.

V treh galerijskih prostorih brežiškega gradu je na ogled pretehtan izbor iz zares obsežnega Štovičkovega ustvarjalnega dela, v katerem ima poleg reliefov, medalj in plaket, po katerih je umetnik sicer najbolj poznan, precejšnjo vlogo tudi prosto stoječa obla plastika. Od evidentiranih 803 del, jih je na razstavi okrog 130, večina iz stalne zbirke v Leskovcu, del pa iz zasebnih in drugih zbirk. Štoviček se na razstavi potrjuje kot izrazit realist in prav v tem je njegova moč in vrednost, še posebno ob dejstvu, da je s svojimi zares številnimi portretnimi medaljami, plaketami in

plastikami znanih in manj znanih Slovencev ustvaril svojevrstno pričevanje galerije osebnosti, ki ji na Slovenskem skoraj ni para.

M. MARKELJ

KOMORNI UVOD V RAZSTAVO - Flautistka Karolina Šantl Zupan in harfistka Pavla Uršič Kunej sta poskrbeli za zlahtno glasbeno popestritev otvoritve razstave. (Foto: MiM)

Uspešni s Potrčevo igro

Dramska sekcija iz Šentjanža že devetkrat nastopila s Potrčevo dramo Kreflova kmetija

ŠENTJANŽ - Z gostovanjem pretekli petek v Boštanju in v soboto še v Selcih pri Škofiji Loki, kamor jih je povabilo KUD dr. Janeza Evangelista Kreka, poimenovano po znamenitem politiku in teologu, ki je umrl pred 80 leti v Šentjanžu na Dolenjskem, se končuje kar naporen cikel desetih nastopov šentjanskih gledaliških navdušencev s Potrčevo dramo Kreflova kmetija. Gre za prvo dramo iz trilogije Krefli, ki prikazuje kmečko življenje v časih pred 2. svetovno vojno, med njo in v času izgradnje socializma.

Pričelo se je po 121 urah vaj, ko je dramska sekcija 23 ljubiteljskih gledališnikov pod vodstvom režiserke Anice Groznik prav na slovenski kulturni praznik pripravila na domačem odru uprizoritev zahtevne drame v treh dejanjih Ivana Potrča. Zaradi izjemnega zanimanja so poltretjo uro dolgo predstavo v Šentjanžu ponovili še dvakrat, a očitno je bodo morali jeseni ponoviti še četrtič, saj je precej

ŠENTJANŠKI GLEDALIŠČNIKI NA ODRU - Igralci, med katerimi prevladujejo delavci, polkmetje, nekaj pa je tudi študentov in šoloobveznih otrok, na eni od devetih predstav. (Foto: P. P.)

ljudi ostalo brez vstopnice. Šentjanci so bili lahko zelo zadovoljni še z dobrim obiskom v Krmelju in Loki pri Zidanem Mostu, manj pa z odzivom občinstva na Studencu, Blanci in v Sevnici.

P. PERC

Krška jubileja

Razstava za 450-letnico Dalmatinovega rojstva in 400-letnico Bohoričeve smrti

KOSTANJEVICA - V Lamutovem salonu Galerije Božidarja Jakca je od konca prejšnjega meseca odprta razstava, ki sta jo Svetopisemska družba Slovenije in krška občina pripravili v počastitev visokih jubilejev: 400-letnice smrti Adama Bohoriča in 450-letnice rojstva Jurija Dalmatina, pomembnih osebnosti slovenske kulture zgodovine, ki jima je zibelka stekla v krajih ob Savi, prvemu v okolici današnje Brestanice, drugemu v Krškem. V okviru razstave, ki bo odprta do konca tega meseca, bo jutri, 20. marca, ob 19.30 predavanje dr. Marijana Peklaja Genski inženiring - biblični odgovor na etična vprašanja.

Dvojni letošnji jubilej sicer ne temelji na povsem zanesljivih podatkih, saj natančni datumi, še posebej leto Bohoričeve smrti, niso znani, sprejeto pa je za Jurija Dalmatina, da se je rodil 1547. in umrl 1589. leta, življenje Adama Bohoriča pa je zamejeno z letnicama 1520 in 1598. Dalmatin je po svojem za slovensko kulturo izjemnem delu, prevodu Biblije, gotovo tako poznan kot Trubar, medtem ko Bohorič ni bil deležen tolikšne pozornosti, zato o njem nekaj besed. Bohorič se je po študiju na univerzi v Witenbergu posvetil prosvetnemu delu v domovini. V Krškem je ustanovil privatno latinsko šolo, od leta 1566 pa je deloval v Ljubljani na stanovski šoli. V zgodovino se je zapisal s prvo slovnico slovenskega jezika, ki je izšla leta 1583 z letnico 1584 pod naslovom Arcticae horulae (Zimske urice). Po njem se imenuje tudi črkopis bohoričica, ki je bil v veljavi četrto stoletja.

OBETAVNI MLADI VIOLINISTI - V avli Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu je ZKD Novo mesto minuli petek, 13. marca, zvečer pripravil koncert treh mladih obetavnih violinistov: Marka Radoniča iz Ljubljane, Maje Bevc iz Novega mesta (na sliki) in Danijele Djordjevič iz Celja, dijakov Srednje glasbene in baletne šole v Ljubljani. Vsi trije so dobitniki več nagrad na domačih in tujih glasbenih tekmovanjih. Z igranjem ob klavirski spremljavi prof. Jasne Jan so pripravili lepo glasbeno doživetje. (Foto: M. Markelj)

ŽOLNIRJEVA SLIKARSKA KOLONIJA - Prejšnji teden je v Kostanjevici in njeni okolici slikalo izbrane krajinske motive enajst slikarjev, gostov že tretje zimске slikarske kolonije, ki jo prireja gostilna Žolnir. V koloniji ustvarjena dela so prikazali na razstavi, ki so jo slovesno odprli v soboto, 14. marca, zvečer v večnamenski dvorani gostilne, pospremili pa so jo z nastopom kantavtorice Stanke Macur in predstavitevjo sodelujočih umetnikov, ki jo je izvedla Irena Vide. Kolonije so se udeležili: Mirsada Baljič, Zdenko Huzjan, Goce Kalajdžinski, Jože Kotar, Franc Les, Jože Marinč, Cvetka Miloš, Tomaž Perko, Apolonija Simon, Jerca Šantej in Audo Žiga. Na sliki: omizje slikarjev med otvoritvijo razstave. (Foto: M. Markelj)

VESELO OB PETJU IN PLESU - V veliko dvorano Kulturnega centra Janeza Trdine je v soboto, 14. marca, številne obiskovalce privabil večer ljudskih pesmi in plesov novomeškega folklornega društva Kres. Predstavile so se različne skupine: od mlajših do starejših plesalcev, pevcev in tamburašev, ki jih vodita Branka Moškon in Majda Nemanič. Na prireditvi, ki jo je vodila Ljudmila Bajc, so podelili tudi priznanja. Poleg Branke Moškon je odličje ZKD Novo mesto za leto 1997 prejel ustanovni član skupine Milorad Đudović - v Kresu je 22 let. Meta Benčina iz Združenja folklornih skupin Slovenije pa je z Maroltovimi priznanji in značkami razveselila še vse tiste, ki pri Kresu vztrajajo pet, deset ali celo petnajst let. Posebno priznanje si je za svoje uspešno delo, predvsem z mladimi, prislužila Majda Nemanič. (Foto: L. Murn)

Z barvo in črto

Razstava likovnikov iz upokojskih vrst

KRONOVO - V gostilni Prešeren si gostje lahko ogledajo razstavo 32 likovnih del, ki so jih ustvarili člani slikarske skupine interesne dejavnosti Društva upokojsencev Novo mesto. Razstavo so odprli prejšnji četrtek, 12. marca, zvečer, o razstavljalcih in njihovi ljubiteljski dejavnosti pa je nekaj besed spregovoril višji kustos Dolenjskega muzeja Jožef Matijević.

Že eno leto se dvanaest za likovno dejavnost zagrehtih upokojsencev pod vodstvom mentorja skupine, novomeškega slikarja Marjana Maznika, uvajajo v skrivnosti likovne govorice. Sešajajo se enkrat tedensko v risalnici grmske osnovne šole, ob lepem vremenu pa delajo na prostem. Koliko so že osvojili osnove slikanja in risanja, so pokazali na priložnostni razstavi ob predstavitvi interesnih dejavnosti v Domu starejših občanov v Novem mestu konec februarja, z razstavo izbranih del v gostilni Prešeren pa so stopili še korak naprej v javnost, sebi v potrditev, drugim v spodbudo, da ustvarjalno zaživijo tretje življenjsko obdobje.

MiM

Pisma, pesmi, pravljice

Mlada mladinska pisateljica Sanja Pregl je v knjižnici predstavila svoj novi roman Ferdinand - Dobre kritike

NOVO MESTO - Grosupeljska založba je konec lanskega leta v Jurčičevi zbirki izdala roman mlade ljubljanske pisateljice Sanje Pregl z naslovom Ferdinand, ki ga je avtorica skupaj z direktorjem založbe Jeanom J. Frbežarjem predstavila v četrtek, 12. marca, v Knjižnici Mirana Jarca. V pogovoru, ki ga je vodila Jadranka Matić-Zupančič, je Preglova povedala tudi to, da je knjigo napisala zelo na hitro, v prvem tednu decembra, ko ni imela noveletnega darila za svoje bližnje.

Ferdinand ne spada med klasične romane. Preglova namreč v knjigi v skoraj suhoparnem zapiskarskem nizanju dejstev iz življenja najstnice Balmine odkriva njen notranji svet, strahove, veselje in neučakanost za odkrivanjem novega. To ji uspeva s pomočjo dnevnika, ki ga ljubkovalno imenuje Ferdinand, pisem svoji večni ljubezni Ukmeniji in pozneje sostanovalki Fjorni, vse skupaj pa zaokroži s pesmimi (nekaterimi v prozi) in kratkimi zgodbicami, ki temeljijo na pravljicnem izročilu. Roman, ki ga bo v roke verjetno rada vzela prevsem mladina, po

Sanja Pregl

mnenju literarnih kritikov in Frbežarja odlikuje predvsem nenavadnost jezikovnega izražanja. Sanja Pregl, ki je do sedaj izdala že dve knjigi, Vrtljak v labirintu in Tanaja, pripravlja novo delo Lahko bi bili angeli, če bi angeli obstajali, v katerem je zbrala dosedanje in nove kratke pravljice zgodbe.

L. M.

DRUŽI JIH LJUBEZEN DO PETJA - Mešani pevski zbor Revoz šteje 43 pevk in pevcev, ki redno vadijo v avli grmske osnovne šole, kjer jih je ujelo tudi oko fotografske kamere na vajah za slavnostni koncert. (Foto: M. Markelj)

Dve desetletji druženja v zboru

Mešani pevski zbor Revoz Novo mesto bo jutri zvečer počastil dvajsetletnico delovanja s slavnostnim koncertom v avli Kulturnega centra Janeza Trdine

NOVO MESTO - Dve desetletji sta že pretekli od tistega časa, ko so se spomladi 1978 na avdiciji in prvi vaji za pevski zbor IMV v grmski osnovni šoli zbrali za petje navdušeni delavci te tovarne in ko je v pozni jeseni istega leta zbor s 23 pevci prvič javno nastopil. Pobuda Zvoneta Pavlina in prizadevanja prvega zborovodje Slavka Raucha so šli v rast. Danes, po dobrih dvajsetih letih, zbor, ki se po svojem pokrovitelju imenuje Mešani pevski zbor Revoz Novo mesto, šteje 43 pevk in pevcev, v njegovih vrstah pa se je doslej zvrstilo vsega skupaj 137 pevcev.

Na dvajsetletni poti je zbor doživljal vzpone in padce, nihalo je število pevcev, prihajalo je do zastojev, a ljubezen do petja in druženja sta zmagovala in zbor ni nikoli umolknil. Redno ga je bilo

slišati na območnih revijah pevskega zborov, na različnih prireditvah in na samostojnih koncertih v Novem mestu in drugih krajih Slovenije, bil je stalen gost šentvitskih pevskega taborov, zadnja leta pa je zborovski pesem ponesel tudi preko državnih meja v Francijo, Nemčijo in na Češko. Leta 1994 je vodenja zboru prevzela sedanja zborovodkinja Cvetka Hribar. Zanj je bilo to prvo vodenje zborov odraslih pevcev, za zbor pa je nova zborovodkinja pomenila nov polet in načrte. Pod njenim vodstvom je zbor napredoval in se začel udeleževati tudi zborovskih tekmovanj. Uvrstitev na zahtevno državno tekmovanje Naši zbori v Mariboru leta 1995 je bila potrditev dosežene kvalitete, hkrati pa izziv za doseganje novih. Lani se je zbor prvič udeležil tudi mednarodnega tekmovanja, v Novem Boru na Češkem je na Christalex Choir 97 v zahtevni

konkurenci kot edini amaterski in slovenski zbor prejel-bronasto diplomu.

Sedanji predsednik zbora Andrej Gorenc pravi, da je pred zborom še veliko želja in načrtov, ki jih bodo poskušali uresničiti. Upa, da jim bo uspelo, saj pevke in pevci Revozovega zbora z veliko predanosti korakajo po poti glasbe in prijateljstva.

M. MARKELJ

FILMSKI VEČER

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov priredi v petek, 20. marca, ob 20. uri v Hotelu Krka 3. filmski večer, na katerem se bo predstavil Boris Petkovič s svojim novim kratkometražnim igranim filmom Naprej.

BALETNI VEČER

NOVO MESTO - V sredo, 25. marca, ob 19.30 bo v Veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine baletni večer, na katerem bodo umetniki Opere in baleta iz Ljubljane in Maribora izvedli odlomke iz znanih baletov.

GRAFIČNE UPODOBITVE PIRHOV

NOVO MESTO - V razstavnih prostorih frančiškanskega samostana bodo v soboto, 21. marca, ob 18.40 odprli razstavo grafičnih upodobitev pirhov, pisanic in remenk slikarja Arpada Šalamona in velikonočne voščilnice iz zbirke Hede Vidmar Šalamon.

BREZNO NA DVORU

DVOR - V nedeljo, 22. marca, bodo ob 20. uri na Dvoru predstavili najnovejši slovenski igrani film Brezno, ki ga je režiser Igor Šmid posnel v Ambrusu in okolici. Prodaja vstopnic pred predstavo.

POTA IN STRAN POTAT

dežurni poročajo

NI MU USPELO - V noči na 10. marec je nekdo na Kandijski cesti v Novem mestu skušal vlomiti v snack bar Daba, a mu to ni uspelo. Poškodoval je sicer vrata, s čimer je lastniku D. B. iz Novega mesta povzročil za okoli 5 tisočakov škode.

ODNESEL KABEL - Med 8. in 10. marecem je nekdo na Zadružni cesti v Črnomlju vlomil v leseno barako, kjer ima podjetje Begrad shranjene bakrene in aluminijaste kable. Neznanec je ukradel 100 metrov bakrenega kabla in omenjeno podjetje oškodoval za 40 tisoč tolarjev.

KIA

PRIDE 1.3 BASE (1.98)
že od **11.990 DEM**

NEVERJETNO!
ABS + 14" 500 DEM

SEPHIA 1.5 SLX (1.98)
že od **17.890 DEM**

PREGIO 2.7D (1.98)
samo **22.490 DEM**

NAJUGODNEJŠI KREDIT
(OD LANJKO IZPLAČAN V GOTOVINI)

CIVILNA ZAŠČITA - Silvana Mozer (na fotografiji desno) in Jože Baškovič (levo), člana štaba civilne zaštite za Posavje, sta prejela bronasti znak civilne zaštite. Tako priznanje je letos prejela tudi cvetka Tomlin Zorič, svetovalka za zaščito in reševanje v upravi za obrambo Krško. Mozerjevi in Baškovič so izročili na nedavni slovesnosti v Krškem, na katero je povabil ob svetovnem dnevu civilne zaštite Damjan Lah, direktor uprave za obrambo Krško, svetovalec ministra. Uprava za obrambo je ob svetovnem dnevu civilne zaštite nagradila tudi šolarje, o čemer poročamo posebej. (Foto: L. M.)

KRONIKA NESREČ

TRČIL V DREVJE - V sredo, 11. marca, ob 1.45 je 20-letni B. M. iz Novega mesta vozil osebeni avto iz Mirne Peči proti Novemu mestu. Pri odcepu za Kuzarjev Kal je vozil z neprimerno hitrostjo, zato ga je začelo zanašati. Zapeljal je na peščeno bankino, nato pa sunkovito zavil v levo in bočno drsel preko obeh voznih pasov v gozd, kjer je trčil v drevje. Voznik se je pri tem hudo poškodoval.

TRČILA V KRIŽIŠČU - V četrtek, 12. marca, ob 17.40 se je

Novomeški sodniki presegajo norme

Povprečna storilnost sodnikov na okrožnem sodišču v Novem mestu kar 144 odstotkov - Naraščajo najtežja kazniva dejanja - Romi storijo 20 do 30 odst. kaznivih dejanj

NOVO MESTO - Deset sodnikov okrožnega sodišča v Novem mestu se je lani ukvarjalo z več kot 4.600 zadevami, od katerih jim je uspelo rešiti dobri dve tretjini, kar je za 5 odstotkov več kot v letu 1996. Kot je na nedavni novinarski konferenci povedal predsednik sodišča Janez Smolej, se je tako število nerešenih zadev v zadnjih treh letih zmanjšalo za slab tretjino, sodniki pa kar 84 odstotkov zadev rešijo v dveh letih. Razlog za ugodno sliko je tudi velika učinkovitost sodnikov, saj ne le da dosežajo, pač pa tudi občutno presegajo okvirne normative, ki jih je postavil Sodni svet. Povprečna storilnost sodnikov na tem okrožnem sodišču je lani znašala kar 144 odstotka.

Najmanj ugodna slika je na civilnem oddelku, kar gre pripisati občutnemu porastu pripada, zato je bila doba reševanja zadev na tem oddelku nekoliko daljša kot na gospodarskem in kazensko-preiskovalnem oddelku. Zaradi povečanega dela na civilnem oddelku je vodstvo sodišča delno prerazporedilo delo med sodniki, kar je bilo možno tudi zaradi

Janez Smolej

uspešnega reševanja zadev na gospodarskem oddelku. Glede na povečano število sodnikov, ki rešujejo civilne spore, je pričakovati, da se bodo zaostanki in čas reševanja v letošnjem letu zmanjšali.

Kot ugotavljajo na kazensko-preiskovalnem oddelku, v zadnjih

letih naraščajo najtežja kazniva dejanja, pojavljajo pa se povsem nove pojave oblike kaznivih dejanj. Tako je vse več kaznivih dejanj omogočanja uživanja mamil in neupravičene proizvodnje in prometa z mamili, sicer pa precejšnje število zadev odpade na kazniva dejanja velike tatvine in hude telesne poškodbe. Kar med 20 in 30 odstotkov kaznivih dejanj storijo Romi, ki se pečajo tako s klasičnimi tatvinami, umori, vse manj tuja pa jim je tudi droga. V pristojnost sodnikov na kazensko-preiskovalnem oddelku spada tudi odredjanje priporov. Lani so odredili 22 priporov, letos pa v

PETERLIN ZLORABIL POOBLASTILA

NOVO MESTO - Senat novomeškega okrožnega sodišča je pred kratkim direktorja propadlega GIP Pionirja Jožeta Peterlina zaradi zlorabe pooblastil obsodil na tri mesece zapora, pogojno na eno leto. Obtožba mu je očitala, da je z zlorabo pooblastil omogočil podjetju pridobitev 216 milijonov tolarjev protipravne premožnjske koristi, dejanje pa je bilo storjeno z izplačilom plač od avgusta 1992 do januarja 1993 v obliki regresa, od katerega je bilo takrat treba plačati le dohodnino, ne pa prispevkov. Takega načina izplačila plač so se v tistem času posluževali v številnih podjetjih. Sodba zoper osem direktorjev Pionirjevih delniških družb, zoper Slavka Severja, Danico Puljak, Marjana Šonca, Ivana Ilijanca, Stjepana Krsnika, Milana Kapetana, Andreja Žnidaršiča in Francija Berlana, je bila zavržena, ker je obravnava na sodišču pokazala, da ti na takšne odločitve v sistemu Pionirja niso imeli vpliva.

OTROK ZANETIL POŽAR

VELIKA LOKA - V torek, 10. marca, okoli pol štirih popoldne je zagorelo gospodarsko poslopje, veliko 25 x 8 metrov, ki je last J. P. iz Škovca. Zgorelo je okoli 4 tone sena, 2 toni otave in to na listja. Požar je zanetil otrok, ki je na sredini poslopja zakuril manjši ogenj, nato pa ga je pogasil, a ne do konca. Zato se je ogenj razširil po poslopju. Požar so poleg vaščanov in sosedov gasili še prostovoljni gasilci iz okoliških vasi. Škode je za okoli 900 tisoč tolarjev.

dobrih dveh mesecih kar 11.

Lansko leto je bilo uspešno tudi za gospodarski oddelk. Na sodnem registru praktično ostajajo nerešene le tiste zadeve, kjer predlagatelj vložijo nepopolne vloge, zmanjšuje pa se tudi število nerešenih gospodarskih sporov. Glede na trende pričakujejo, da bodo sodniki konec leta prišli

• Na začetku leta 1997 je bilo na stečajnem področju nerešenih še 27 zadev, konec leta pa 29. Lani je bilo vloženih 13 novih zadev, oddelek pa je zaključil stečajne postopke v 11 zadevah (tudi Novoles novi ambient in Resistor Šentjernej). Letos imajo v načrtu zaključiti kar nekaj stečajnih postopkov, ki so v zaključni fazi: Hipot Šentjernej - Tovarna potencialov in Tovarna orodij in opreme, TOB, Obrt, Tergus, Zadam, Tekstil, Leso, Vinteks, Rotrg, Kovinar Črnomelj. Sodniki se pri tem srečujejo z osnovnimi težavami, kot sta velika ponudba nepremičnin in zastarela oprema, pa tudi izbira kakovostnih stečajnih upraviteljev je majhna. Od obsežnejših zadev velja omeniti stečaje Pionirja, Adrie, sistema Gorjancev, Novoteks konfekcije in Keka.

na tekoče razpisovanje pripadnih zadev.

T. GAZVODA

IZSILJEVALA DENAR

ŠENTRUPERT - V četrtek, 12. marca, zvečer sta v Okrogu do stanovanja, v katerem je bil A. G., prišla dva neznanca in ga vprašala, kdaj bo vrnil 8 tisoč mark. Občan jima je odgovoril, da bo denar vrnil, ko ga bo imel, njegovo dekle pa je vrata zaprla, jih zaklenila in nepovabljenima gostoma dejala, da naj ne hodita k njim po 22. uri. Eden od neznanec je vrata na silo odprl, udaril dekle, nato pa pretepel še A. G.-ja. Po dejanju sta neznanca zbežala, a policisti so jima že na sledi.

AUDI IZGINIL V NOČ

SEVNICA - V noči na 15. marec je izpred stanovanjskega bloka v naselju heroja Maroka v Sevnici izginil audi 80 1.8E, registrske številke KK 56-20H, bele barve, letnik 1988.

Franc Škufca

Pred suhokranjskimi gasilci pomembno leto

Tudi avtorally

ŽUŽEMBERK - Gasilska društva v Suhi krajini od Dvora, Ajdovca, Šmihela, Rebrja, Žužemberka, Križev in Hinj do Žužemberka delujejo vsa leta nepretrgoma. Pomemben začetek ustanovitve prostovoljnega gasilskega društva v Suhi krajini je bil pred 110 leti prav v Žužemberku, medtem ko bodo gasilci Šmihela letos praznovali 70-letnico, v Ajdovcu pa 25 let.

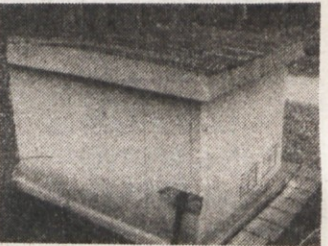
Društva, ki delujejo na požarnem raju, velikem preko 20 kv. kilometrov, že peto leto vodi sektorski poveljnik Franc Škufca. "V primerjavi z ostalimi sektori v novomeški občini smo sorazmerno dobro opremljeni, kar je pomembno zaradi velike požarne ogroženosti, velikega terena in oddaljenosti od gasilsko-reševalnega centra v Novem mestu," pravi Franc Škufca. Letos bodo poleg izobraževanj, tekmovalij, veselij in drugih aktivnosti 14. junija organizirali tudi tradicionalni avtorally za celotno Gasilsko zvezo Novo mesto s štartom na Dvoru in ciljem v Žužemberku, kjer bo tudi praznovanje visokega jubileja. Gasilsko društvo Žužemberk in Šmihel pa pripravljata bilten s kroniko delovanja društev.

S. M.

po dolenski deželi

• Da ni dobro biti vedno preveč ustrežljiv, sta prejšnji teden spoznali dve Novomeščanki srednjih let, ki sta šli v večernih urah po cesti iz Ravgovske ulice proti Ragovemu. Pri gostinskem lokalu Palček jima je naproti pripeljal neznan voznik osebnega avta in ustavil. Sopotnik je odprl okno in vprašal, koliko je ura. Ko je ena od žensk pogledala na uro, ji je možak v avtu strgal iz rok torbico, nato pa je voznik, ki je očitno pričakoval takšno potezo prijatelja, sunkovito speljal. Zaradi močnega sunka je gospa, ki je imela v torbici dokumente, devize in tolarje za okoli 30 tisočakov, padla po tleh, avto pa je izginil v noč.

• Prejšnjo sredo in četrtek so si štirje mladeniči iz Kanižarice dali duška. V sredo zvečer so obiskali gostinske lokale po Črnomlju. Obiski so bili očitno "uspešni", saj so si ga fantje precej nalili, kar se je pokazalo tudi v piceriji Enka, kjer je alkohol že pokazal svojo moč. O tem je natakarcica obvestila tudi policiste, a preden so ti prišli do Enke, so fantje že odšli novim dogodivščinam naproti. Da so se ustavili v Črnem baronu v Semiču, se je kmalu razvedelo, saj so tam nadlegovali goste, jih izzivali k pretepu, za nameček pa so se z lastnikom lokala in nekaterimi gosti celo speli. Tokrat so policisti kršitelje polovili in jih odpeljali na policijsko postajo v Črnomelj. Dva kršitelja, ki sta s kraja pretepa pobegnili, policisti še iščejo. Vsi se bodo morali zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

GORJANSKI ROP - Pri Kravem kamnu na Gorjancih, na dobrih 900 m nad morjem, stoji najvišji dolenski transformator. Na ta objekt so se pred nedavnim spravili zlikovci in z njegove strehe potrgali in odpeljali bakreno pločevino. Da bi jih elektrika stresla! (Foto: A. B.)

Zaradi nakradenih cigaret leto in pol zapora

Ob vlamu v trgovino v Brusnicah je bilo zaradi ukradenih cigaret in denarja škode vsega za 117 tisočakov - Božičnika in Arha, ki sta bila sicer že kaznovana, a tokrat zanikata kakršnokoli vpletenost, je sodišče spoznalo za kriva

NOVO MESTO - Trgovina Mercatorja KZ Krke v Velikih Brusnicah je že štirikrat klonila pod rokami vlomilcev. Tudi 4. decembra lani okoli pol dveh zjutraj, a ker so se tokrat zaradi pogostih vlamov v trgovini ustrezno zavarovali, je bil vlom takoj odkrit, dejanja pa sta bila osumljena 27-letni Darko Božičnik iz Sevnice in 25-letni Franc Arh iz Mrtvic pri Krškem (ta si je pred kratkim že zaslužil medijsko pozornost, ker je v protest pripora pojužinal troje vilic). Oba sta prejšnji teden sedla na zatožno klop okrožnega sodišča v Novem mestu.

Tako Franc kot Darko zanikata, da bi karkoli vedela o vlamu v trgovino, kaj šele, da bi kateri od njiju celo vlomil in odnesel cigarete. Sicer pa, kaj bi z njimi, ko sta oba nekadilca?

Darko Božičnik je v zagovoru povedal, da je bil tisto noč od pol devete do pol pete ure zjutraj v lokalu v Krškem, vlomljeno pa je bilo ob pol dveh zjutraj. Res, da je na poti domov srečal policijsko patruljo, vendar ga ni ustavila, ob 8. zjutraj pa so prišli ponj policisti in ga povabili na kratek pogovor. Darko je prepričan, da gre pri vsem skupaj za dogovor med policijo, Andrejem Rešetičem iz Ostroga in Francem Arhom. Slednjih prej sploh ni poznal. Sicer pa Darko, kot sam trdi, v Velikih Brusnicah še ni bil nikoli, Arhov zagovor, za katerega Božičnik meni, da je tajni policijski sodelavec, pa da je čista laž.

Franc Arh je namreč povedal čisto drugačno zgodbo. Tistega večera je bil tudi on v lokalu v Krškem in ko ga je Andrej Rešetič prosil, če ga zapelje domov, mu je naredil uslugo. A ker je bil sam precej pijan, je ključke svojega avta

zaupal Božičniku. "Ta je moja naivnost izkoristil za kaznivo dejanje," je dejal Arh, ki je takrat v avtu zaradi opitosti dremal, spominja pa se, da sta se, potem ko je Rešetič odšel, peljala naprej, Božičnik pa je enkrat ustavil in za nekaj minut izginil v temo. Ko sta se z zasneženim avtom v Brusnicah je namreč rahlo snežilo, v Krškem pa ne - vrnila v Krško, je Božičnik, ko je zagledal policiste, pritisnil na plin, na Vidmu parkirali avto in Arhu dejal, naj zbeži domov.

Policisti so naslednjega jutra Arhov avto odpeljali na policijsko postajo in ko je Arh pred njimi odprl prtljajnik, je bilo notri v dveh vrečkah precej cigaret in vrečka z orodjem - to je bilo, kot je dejal Arh, od prijatelja, ki ga je pozabil vzeti pred dnevi. Da je bilo v Brusnicah vlomljeno, je Arh, presenečen, da je vloma osumljen prav on, izvedel šele na policijski postaji.

Na celodnevni obravnavi je bilo zaslišanih precej prič. Janez Medle, poslovođa v brusniški trgovini, je med drugim povedal, da je

bil v trgovini alarm, ki je bil sicer slišen v samem prostoru, ne pa po okolici, vezan pa je bil na firmo Protekt. Policista Drago Kovač in Dejan Klavs sta opisala, kako sta hotela z modro rotacijsko lučjo ustaviti avto Opel Kadett, v katerem sta bila Arh in Božičnik, a sta jima pobegnili, saj je voznik med vožnjo ugasnil luč, ko pa sta čakala v eni od ulic, sta videla, da sta dve osebi bežali.

Andrej Rešetič je potrdil Arhovo pričanje, da je pil v Krškem in da je Arha prosil, naj ga pelje domov. Kdo je vozil, ne ve natančno, je pa bil podoben Božičniku. V krškem lokalu sta bila tiste noči tudi Jože Ferlan in Karimani Gzim, ki se ne spominjata natančno, kdaj je lokal zapustil Božičnik, Damjan Jurečič pa je dejal, da je šel Božičnik iz lokala okrog 4. zjutraj.

Senat je zavrnil predloge Božičnikovega odvetnika Bojana Klakočarja, naj bi neposredno zaslišali pričo Deharja Mustafija, naj bi policija naredila ekspertizo zavarovanih sledi obuvala, ki kažejo na to, da je bil na kraju le en storilec, predlagal pa je tudi, da bi policija naredila ekspertizo, ali so bili najdeni sledovi tako imenovane domače pasti od enega in drugega obtoženca in da bi dobili evidenco o obiskih policije v času pripora pri Arhu, predlagal pa je tudi zaslišanje priče, ki naj bi prinesla Arhovo pismo Rešetiču,

v katerem ga Arh prosi, kako naj priča. Senat je bil mnenja, da dopolnitev kazenskega postopka ni potrebna, dodatno prelaganje obravnave pa bi pomenilo nepotrebnost zavlačevanje kazenskega postopka. Predlagana priča je iz Makedonije in je vprašljivo, če je dosegljiva, ostali dokazi pa so po mnenju senata obrobni in ne morejo spremeniti dejanskega stanja. Okrožni državni tožilec je zaradi Božičnikove trditve, da ni

• Tričlanski senat, ki mu je predsedovala sodnica Ljuba Tiran, je Darko Božičnika in Franc Arha spoznal za kriva kaznivega dejanja velike tatvine, saj sta si v noči na 4. december lani razdelila vloge, tako da je Arh stražil v avtu, Božičnik pa je skozi zunanje skladišče vlomil v trgovino in odnesel cigarete in 650 tolarjev, vse skupaj vredno 117.350 tolarjev. Sodišče je vsakemu obtožencu izreklo eno leto in pol zapora, zoper oba pa je do pravomočnosti sodbe odpravilo pripor. Sodba še ni pravomočna.

bil še nikoli v Velikih Brusnicah, v spis predložil strokovno mnenje z dne 18. novembra lani v zadevi Božičnik Darko, ki se sicer nanaša na drugo kazensko preiskavo, iz njega pa izhaja, da je bila na kraju dejanja najdena zavarovana prstna sled obtoženca.

T. GAZVODA

TEŽKO NA EVROPSKO

STARI TRG OB KOLPI - Kar tri Starotržanke, Tjaša Štaudohar, Sonja Mukavec in Darja Kapš, so se z uspešnim nastopom na državnih prvenstvih uvrstile na evropsko prvenstvo, kar je za malo društvo, ki je med drugi dobilo iz proračuna manj denarja kot lani, veliko breme. Lani jim je nastop na prvenstvu omogočil Kmečki turizem Madronič iz Prelesja. (V. K.)

KAPŠEVA MOJSTRICA

STARI TRG OB KOLPI - Obetavna starotrška šahistka Darja Kapš je na minulem državnem članskem prvenstvu osvojila 5. mesto, pred tem pa z lahkoto zmagala na kvalifikacijskem turnirju. Izpolnila je tudi normo za mojstrico FIDE, resno pa trka tudi na vrata državne reprezentance. (V. K.)

MALJKOVIČ IN KASTELEC DO ČETRTFINALA

KRŠKO - Na teniškem turnirju za odprto prvenstvo Slovenije za igralce do 18. leta, ki ga je pripravil teniški klub Krško, sta se Krkina igralca Maljkovič in Kastelec uvrstila v četrtfinale, Jožef je izpadel v drugem, Budja pa v prvem krogu. Na enakem turnirju za igralce do 14. leta se je v Ljubljani Tadej Pucelj prebil do četrtfinala, v Litiji pa je Katja Skof izpadla v prvem kolu.

SEVNIČANI DRUGI

SEVNICA - Na ekipnem šahovskem prvenstvu posavskih in zasavskih društev upokojencev so v Hrastrniku Sevnici zasedli drugo mesto, Krčani so bili peti in Brežičani osmi med devetimi ekipami. (J. B.)

12 KOLAJN IN 6. MESTO V SLOVENIJI

KRANJ - Po uspešnem prvem delu zimskega plavalnega prvenstva za mlajše dečke in deklice je končan v Kranju tudi drugi del, ki je prinesel kopico rekordov in dobrih uvrstitev mladih krških plavalcev. Najuspešnejša plavalka je bila Sara Hojski (1988), ki je osvojila šest posameznih odličij in je krški ekipi priborila kar 2.524 točk. Takoj za njo je bila njena vrstnica Nina Andrijašević, ki je zbrala 2.395 točk. Pohvaliti gre tudi Vedrano Sember (1988), ki je dosegla 1.957 točk in je tako s 13-člansko ekipo veliko prispevala k šestem mestu Celulozarja (17.601). Mlajše deklice so dosegle celo četrto mesto in so zbrale 8.104 točke. Izkazala se je tudi Krška štafeta na 4 x 50 metrov, ki je dosegla 3. mesto, plavale pa so: Vedrana Sember, Ingrid Žičkar, Sara Hojski in Nina Andrijašević. Med fanti velja omeniti dosežek Jerneja Omerzela (1987), ki je prijetno z drugim mestom presenetil na 200 m prsno (3:14,15).

INA GOVEDARICA

NOGOMETAŠI ELANA... so jeseni z dobro igro presenetili ljubitelje nogometa v Sloveniji. Na domačem igrišču ne poznajo poraza, upajmo da bo tako tudi v spomladanskem delu prvenstva. Na sliki: nogometaši Elana s trenerjem Sivkom (na levi), ki ima veliko zaslug, da so Novomeščani v samem vrhu II. republiške lige. (Foto: S. Dokl)

Miha Žnidaršič je dosegel eno zmago

Pionirja Gradišar in Brglec igrala v finalu

Dobra organizacija

NOVO MESTO - Namiznoteniški klub Krka je ob koncu vikenda v dvorani Marof pripravil 3. odprti republiški namiznoteniški turnir za pionirje, na katerem je nastopilo blizu 90 igralcev iz dvaindvajsetih klubov. V tej pisani konkurenci bodočih namiznoteniških asov je zaigralo tudi sedem Novomeščanov (Simon Gradišar, Borut Gradišar, Jure Košir, Matej Somrak, Miha Žnidaršič, Andrej Brglec in Željko Brglec). Največ sta dosegla Simon Gradišar, ki je zmagal v svoji skupini, premagal je tri tekmece, ravno tako pa tudi Željko Brglec, ki pa je moral premagati samo enega tekmececa.

Zmagal je nadarjeni Darko Malič iz Logatca, ki je vse svoje tekmece gladko premagal z 2:0. Organizacija tekmovanja, ki je bila zaupana novomeškemu namiznoteniškemu delavcu, je bila prezbihna, kar je bilo mišljenje vseh nastopajočih. S. DOKL

OLIMP NA OLIMPU

BREŽICE - Športna zveza Brežice je priredila odprto prvenstvo Brežic v malem nogometu, ki se ga je zaradi premalo privlačnih nagrad udeležilo le pet moštev, ki sicer nastopajo v občinski ligi. Nekoliko proti pričakovanjem je slavilo moštvo dobovskega Olimpa pred faforiziranim Vandrovčkom iz Pišec, ki je klonil kar dvakrat. Vrstni red: 1. Olimp (Dobova) 8, 2. Vandrovček (Pišce) 6, 3. Rdeče strele (Cerina) 6, 4. Partizan (Artiče) 5, 5. Gradbenar hiša Čepin (Brežice) 2.

Dolenjske odbojbarske ekipe blestele

Le pričakovan hud poraz Žužemberka na Ravnah - Bodo Novomeščanke igrale v finalu?

NOVO MESTO - Zadnji vikend so naše odbojbarske ekipe v glavnem igrale na tujem, vendar so vseeno zabeležile tri prepričljive zmage. Novomeščanke, ki se potegujejo za letošnji finale, so prepričljivo slavile v Preboldu, kjer so s 3:0 (1,9,8) porazile ekipo B&L Utrip Prebold. Domačinke niso bile enovredne Novomeščankam, ki se nekaj več dela imele samo v drugem nizu, vse drugo pa je šlo zelo gladko.

Odbojkarji Žužemberka, ki igrajo v konkurenci najboljših slovenskih ekip, so gostovali na Ravnah pri Fužinarju. Srečanje so izgubili gladko s 3:0 (3,3,2), kar pa ne kaže prave kakovosti ekipe, ki je prijetno presenečenje prvenstva. Vendar odbojkarji Žužemberka lahko popravijo blebi vtis s Koroške, če bodo v soboto doma premagali neposredne-

ga tekmece Kamnik. Odbojkarji Krke, ki so gostovali v Škofji Loki, so v srečanju s Termo Lubnikom zmagali s 3:1 (4,-11,4,5), da bi domačinom spet podarili en niz. Krka s štirimi točkami prednosti vodi v I. B ligi, zato ji ne more nihče več preprečiti, da se ne bi spet vrnila v družbo najboljših, kjer ji je tudi mesto. Uspešni so bili ravno tako odbojkarji Kočevja, ki so s 3:0 (12,7,9) na domačem parketu porazili zadnjevršeni Ljutomer. V soboto bo v Novem mestu dolenjski derbi Krka:Kočevje, kjer je Krka nesporen favoriti.

Elan se ne da presenetiti

Nogometaši novomeškega Elana nadaljujejo z zmagami

NOVO MESTO - Ljubitelji nogometa na Dolenjskem so z veliko nestrpnostjo pričakovali štart nogometašev Elana v drugem delu prvenstva v II. slovenski ligi. V prvem krogu so se Novomeščani na domačem terenu srečali z Aluminijem, ki so ga v spomladanskem delu tekmovanja z 2:0 premagali na njegovem igrišču.

Gostitelji so zmagal z 2:1 (1:1), vendar vseeno ni šlo tako tesno, kot kaže rezultat. Novomeščani so povsem nadigrali goste, ki so v prvem polčasu imeli eno samo priložnost, ki so jo pretvorili v zadetek. Mlade-

"skalpi" eni zmed vodilnih slovenskih ekip, Pivovarni Laško. Rezultat tega srečanja je bil zelo tesen 75:72 (34:37) za goste, vendar je končno zmaga samo zmaga. Zanimivo je, da je favorizirane goste premagala peterica novomeških košarkarjev:

Začetek na Prilipah

Start motokrosistov

PRILIPE - V nedeljo, 22. marca, ob 12. uri bodo na znani progi za motokros Prilipe pri Brežicah po dolgem zimskem premoru znova zarohneli motorji. Novo državno prvenstvo se bo pričelo tudi tokrat v organizaciji AMD Brežice, na startu pa bo kar 72 tekmovalcev v kategorijah do 80, 125 in 250 ccm. Proga bo nekoliko spremenjena, ker so prireditelji znova usposobili najbolj strm vzhodni del tekmovališča. Vrsta odličnih voznikov - tu bo gotovo najprivlačnejši dvoboj med najboljšima slovenskima voznikoma Sašom Kragljem in Boštjanom Kampušem - je zadosten razlog za množični obisk prireditve. Brez možnosti niso niti tekmovalci domačega AMD, med katerimi ima letos velike načrte na domači in mednarodni sceni zlasti Andrej Čuden, ki je na lanskem prvenstvu osvojil 4. mesto, za visoka mesta pa se bodo potegovali še Primož Jazbar in Aljoša Jelovšek ter dolenjski vozniki Jaka Može, Matej Žvan in Ludvik Mežnar. E. S.

RUSINJE PREMOČNE - Prejšnjo sredo sta se pred nabitimi tribunami športne dvorane trebanjske osnovne šole na uvrstitvenem srečanju za nastop na svetovnem prvenstvu pomerili izbrani vrsti Slovenije in Rusije. V slovenski vrsti je zaradi poškodb manjkalo kar sedem igralcev prve ekipe, tako da dvomov o zmagovalkah že pred tekmo ni bilo. Kljub temu so se naše rezervistke dobro držale in poraz z 26:38 ni bil prehud. Zasluge za to ima tudi Novomeščanka Mojca Derčar, ki ji je uspelo takole ukaniti visoko rusko obrambo in doseči štiri zadetke. (Foto: I. Vidmar)

USPEŠEN NASTOP ALEŠE ŠANTELJ

TRZIN - Slovenskega odprtega turnirja v tenisu za dekleta, stara do 18 let, se je udeležila tudi štirinajstletna Novomeščanka Aleša Šantelj in se prek kvalifikacij prebila med 32 najboljših igralcev. Aleša je bila uspešna tudi v 1. krogu, v drugem pa je bila boljša od nje kasnejša zmagovalka Krajčanka Žnidarjeva. V. T.

TREBANJKE NEOBREMENJENE V CELJE

TREBNJE - Trebanjske kegljave bodo v nedeljo gostovale pri kegljarkah Miropeksa v Celju. Ker končni rezultat 10. kroga druge državne lige ne odloča o ničemer, bodo Trebanjke nastopile neobremenjene. N. G.

Smodiš (28), Jevtovič (7), Samar (6), S. Petrov (5) in Stevič (29).

To je še enkrat potrditev, da igra Krke sloni na teh petih igralcih, kajti Samo Plevnik, ki tudi igra v prvi peterki, je poškodovan.

Krčani so se dobro upirali Mariborčanom, ki so zmagali z 92:80 (45:33). Pri Krčanih je najbolje zaigral Mišel Krajcar, ki je dosegel 22 košev, dobra pa sta bila tudi Rozman (15) in Vukič (14).

S. D.

ŠENTJERNEJČANKE NAJBOLJŠE V IZOLI

IZOLA - Minuli vikend so veteranke RK Šentjerneje sodelovale na 7. tradicionalnem turnirju roketnih veterank v Izoli in osvojile prvo mesto. V finalu so porazile ekipo Dupelj s 7:5. Drugi rezultati šentjernejske ekipe: Izola II. : Šentjerneje 5:5 in Šentjerneje : Idrija 12:3. Organizatorji turnirja so razglasili tudi najboljše igralce. Vera Mesojedec je bila najboljša vratarka. A. N.

MARČEVSKI IZLET NA SLIVNICO (1114 m)

NOVO MESTO - Planinsko društvo "Intel servis" Novo mesto vabi svoje člane, da se udeležijo enodnevne pohoda na Slivnico (1114 m), ki bo v soboto, 28. marca, z odhodom ob 6. uri. Prijave sprejemajo do 26. marca, oziroma do zasedenosti avtobusa (54 sedežev). Informacije dobite na telefon 324-036 (Danica Štrukelj), 323-724 (Marko Rems) in 22-182 (Tone Progar).

Iz Kočevja in Ribnice

- GROSUPLJE - Rokometaši Inlesa so v 17. krogu 1. B lige proti Grosuplju še šestič zaporedoma zmagali z 28:18 in po nepričakovanem porazu Šeširja proti Rudarju prevzeli vodstvo na lestvici.
- NOVA GORICA - S tekom v Novi Gorici se je začela letošnja sezona množičnih športnorekreativnih prireditev na odprtem. Novogoriškega teka, ki šteje za severnoprimorski pokal, sta se udeležila tudi kočevska tekača Igor Martič, ki je bil na 10-kilometrski progi v skupini tekmovalcev do 30 let tretji, medtem ko je Franc Kocijančič, ki je lani zmagal v tekmah za severnoprimorski pokal, osvojil prvo mesto, prav tako na 10-kilometrski progi.
- KOČEVJE - Sedmega mednarodnega veteranskega turnirja v počastitev 8. marca v Izoli so se med 12 ekipami udeležile tudi rokometašice Kočevja. V skupini do 30 let so zasedle 4. mesto, saj so izgubile proti Dupljam (7:2).
- KOČEVJE - V organizaciji plesnega kluba Urška iz Ajdovščine je bilo v Vipavi zadnje kvalifikacijsko tekmovanje v standardnih in latinskoameriških plesih. Ponovno so se izkazali člani plesnega kluba Kočevje. Blaž Bižal in Jasmina Arko sta se v standardnih plesih uvrstila na 5. mesto, v latinskoameriških pa sta prvič osvojila zlato odličje. Pri starejših mladincih sta Mirko Švigelj in Maja Mihelič v standardnih plesih ponovno zmagala, v latinskoameriških pa sta bila četrta. Med člani sta Aleksej Arko in Jasna Golob v standardnih plesih zasedla 3. mesto, v latinskoameriških pa 1. mesto. Tilen Bižal in Darja Klarič sta v obeh skupinah osvojila srebrno plaketo.
- KOČEVSKA REKA - Na finalu državne dopisne lige z zračno pištolo v Postojni je ekipa mlajših mladincev Morisa (Dejan Vereb, Andreja Kep in Alenka Muhvič) zasedla 2. mesto z 999 krogi. Med posamezniki je bila Andreja Kep tretja z 332 krogi. Na regijskem streljanju z zračnim orožjem v Ljubljani je bil med ml. mladinci Dejan Vereb z 348 krogi prvi, pri ml. mladinkah je Andreja Kepa zasedla 1. mesto s 338 krogi, pri članih je bil Janec Markun tretji s 554 krogi, pri članicah pa je Stanka Kep zasedla 2. mesto (341 krogov). M. GLAVONJIC

ZMAGA IN PORAZ KOŠARKARJEV

NOVO MESTO, KRŠKO - 6. krog republiške košarkarske lige so košarkarji izjemoma odigrali v ponedeljek. Obe naši ekipi sta igrali doma. Kot je bilo pričakovati, so košarkarji Krke z 80:68 (42:35) brez večjih težav ugnali Postojno, medtem ko je Krško po pričakovanju klonilo pred Unionom Olimpijo z rezultatom 53:109 (25:53). Novomeščani so šele v drugem polčasu strli močan odpor gostov, medtem ko so Krčani s favoriziranimi ljubljancami igrali povsem podrejeno vlogo, saj so gostje tekmo dobili kar s prednostjo 54 košev. KRKA: Jevtovič 8, Samar 10, S. Petrov 10, Smodiš 25, Grum 1, Stipančič 12, Stevič 14. KRŠKO: Kovačević 3, Simič 12, Ogorevc 9, Avenak 5, Krajcar 10, Rozman 13, Vukič 1.

MLADI SMUČARJI NA GOLTEH

GOLTE - V tem slovenskem smučarskem središču je bila v nedeljo veleslalomka tekma za cicibane in cicibanke, ki so se potegovali za Pokal Radenske. Mladi smučarji SD Krka - Rog so se spet izkazali. Ciciban Grega Plantan je bil 11., Luka Kenda 13., Marko Knafelc 27. in Marko Travnikar 30. Pri cicibankah, kjer so nastopile Tea Kos, Ema Lapajne in Lana Grandovec, je največ dosegla slednja, ki je samo za pet stotink sekunde zaostala za zmagovalko in tako osvojila drugo mesto v državi med cicibankami, ki se potegujejo za to lavoriko. J. K.

NAJVEČ NASLOVOV BREŽIČANOM

BREŽICE - Strelski klub Kruno Brežice je pripravil prvenstvo posavsko-dolenjske regije v streljanju z zračno pištolo, na katerem je osem tekmovalcev doseglo normo za nastop na državnem prvenstvu. Zadovoljive izide so dosegli le tekmovalci in tekmovalke v mlajših razredih, medtem ko se člani s posebno dobri dosežki ne morejo pohvaliti. Izid: - mlajše mladinke: 1. Vesna Kržan 310 krogov, 2. Silvija Podvinški (oba Kruno Brežice) 292; - mlajši mladinci: 1. Gorazd Cimperšek 344, 2. Matej Kolman (oba Heroj Marok Sevnica) 321, 3. Matej Krajncič 319, 4. Miha Plut (oba Kruno Brežice) 291; - mladinke: 1. Jadranka Ajkovič (Kruno Brežice) 332; - mladinci: 1. Danijel Miškovič (Kruno Brežice) 457; - članice: 1. Ljubica Manič-Eržen (Kruno Brežice) 304; - člani: 1. Robert Ferencak (Kruno Brežice) 551, 2. Ivan Tomše 544, 3. Anton Ajster (oba Heroj Marok) 542, 4. Zdravko Krošelj 541, 5. Dejan Pavlovič (oba Kruno Brežice) 536.

Prgišče kolajn za posavske strelce

Dopisna strelska liga

POSTOJNA - V soboto in nedeljo je v Postojni potekalo 21. finalno tekmovanje slovenske dopisne lige, na katerem so tekmovalci posavskih strelskih klubov Leskovec in Kruno Brežice osvojili po dvoje 1., 2. in 3. mest, petkrat pa so pristali na nevhvaležnem 4. mestu. Vsi dosežki mlajših tekmovalcev so uspeh, kar posebej velja za leskovske pionirje, ki so postavili ekipni rekord lige, med posamezniki pa osvojili vsa mesta na stopničkah. Razočarali so le brežiški člani v streljanju s pištolo, ki bi po vseh pravilih morali zmagati, a jim tokrat to ni uspelo. V polfinalu so namreč postavili ekipni, posamezni in veteranski rekord slovenske dopisne lige, ki se jim v finalu ni nihče niti približal. Rezultati, zračna puška: - pionirji ekipno: 1. Leskovec; - posamežno: 1. Pavlin 186, 2. Mustar 183, 3. Pacek 178; mlajši mladinci ekipno: 1. Postojna, 2. Kruno Brežice, 3. Ivančna Gorica, 4. Leskovec; - posamežno: 1. Zorko (Leskovec) 355, 2. Čuč (Postojna) 353, 3. I. Zakovšek (Kruno Brežice) 352; - zračna pištola, mladinci: 4. Kruno Brežice 985; - posamežno: 4. Krajncič 339, 7. Miškovič (oba Kruno Brežice) 324; - mladinke: Ajkovič (Kruno Brežice) 322; - člani: 4. Kruno Brežice 1066; - posamežno: 4. Ferencak, 7. Sabadoš, 9. Pavlovič (vsi Kruno Brežice). E. S.

PORTRETI RDEČEGA MORJA V NOVEM MESTU

NOVO MESTO - Jadralni klub Novo mesto organizira multivizijsko projekcijo Portreti Rdečega morja, ki bo danes ob 19. uri v II. nadstropju novomeške zavarovalnice Triglav na Novem trgu. Predstavitve bo imel Borut Furlan, vstopnine ni.

NOVOMEŠČANI IN KRČANI USPEŠNI

LITJA - Novomeški kegljači so v Litiji s 5:3 dosegli minimalno zmago v srečanju z Litusom. Krčani pa so visoko (7:1) premagali drugo ekipo Litije. V vodstvu so Krčani, ki imajo točko prednosti pred Novomeščani.

N. G.

STAROTRŽANKE PRVAKINJE - Dekleta z osnovne šole Stari trg ob Kolpi so v Velikih Blokah osvojile naslov državnih ekipnih prvakinja v šahu za osnovnošolke. Starotrško osnovno šolo so na tekmovanju zastopale Sonja Mukavec, Mateja Špehar, Mateja Madronič, Tjaša Štaudohar in Špela Farič, vodil pa jih je mentor Vincenc Kobe, ki mu je to že 51. republiški naslov, dosežen z mladimi starotrškimi šahisti. Na sliki: Vincenc Kobe z zmagovalno ekipo med analizo partij po tekmi. (Foto: novinarski krožek OŠ Stari trg ob Kolpi)

ŽENEVSKI AVTOMOBILSKI SALON S ŠTEVILNIMI NOVOSTMI - V nedeljo so na razstavišču Palexpo zaprli 68. mednarodni avtomobilski salon, na katerem se je predstavilo 280 razstavljalcev. Obiskovalci so imeli kaj videti, saj ženevske predstave ne zamudi skoraj nobena avtomobilska tarna. Med najpomembnejšimi novostmi je treba omeniti: novi BMW serije 3, VW W12 roadster, BMW M5, porsche 911 kabriolet, novi golf kabriolet, novo Oplovo astro, ford fokus, ford cougar, citroen xantio break, Suzukijevo vitaro, Nissanovo microin še bi lahko naštevali. Renault, ki je za Dolenjce nedvomno najbolj zanimiv, je tudi v Ženevi poskrbel kar za nekaj novosti. Omenimo naj prototip Zo, v katerem vidijo Patrick LeQuenement in njegovi učenci sožitje športnega in terenskega vozila prihodnosti. Veliko pozornost sta pritegnila tudi kangoo pampa, ki z ojačanim podvozjem omogoča vožnjo po slabših poteh, in seveda novi clio. (Foto: Majda Luzar, EPS)

Zo - športni in terenski avto

Renaultov študijski prototip Zo - Trisedežni roadster z motorjem z neposrednim vbrizgom goriva in inovativnim podvozjem

V začetku tedna so v Ženevi v Švici zaprli 68. avtomobilski salon. Razstavljalo je 280 razstavljalcev iz 33 držav, velikansko

razstavo pa si je ogledalo okoli 700.000 ljudi. Ob 100-letnici obstoja je francoski Renault na tem salonu med

PROTOTIP ZO - Ob 100-letnici obstoja so v Renaultu izdelali nenačrtan študijski prototip, avto, ki se enako dobro obnese kot športno in terensko vozilo.

Pri Zooju gre za dosedaj nezdržljivi lastnosti avtomobila: ima prepriljivo lego športnega avtomobila in zmogljivosti terenskega vozila. To temu nenavadnemu avtomobilu omogočajo povsem na novo razvite obse. Sistem, katerega glavni del so pnevmatsko vzmetenje in hidravlična črpalka, omogoča spremembo višine vozila v nekaj sekundah. Voznik za športno vožnjo po cesti avtomobil spusti, pri čemer obse otdrži in zagotavljajo odlično lego na cesti. Za vožnjo po slabem terenu pa se Zo dvigne, pri čemer tudi vzmetenje postane mehkejšo in zagotavlja več udobja.

V nenavadno oblikovanem

drugimi svojimi avtomobili pokazal tudi nov študijski prototip, ki so ga poimenovali Zo. Gre za trisedežni roadster s povsem na novo zasnovanim podvozjem, poganja pa ga prvi evropski bencinski motor z neposrednim vbrizgom goriva z mojo 100 kW, ki bo kmalu na voljo tudi v serijskih Renaultovih modelih. V Zooju je povezan z novim "inteligentnim" samodejnim menjalnikom.

Pri Zooju gre za dosedaj nezdržljivi lastnosti avtomobila: ima prepriljivo lego športnega avtomobila in zmogljivosti terenskega vozila. To temu nenavadnemu avtomobilu omogočajo povsem na novo razvite obse. Sistem, katerega glavni del so pnevmatsko vzmetenje in hidravlična črpalka, omogoča spremembo višine vozila v nekaj sekundah. Voznik za športno vožnjo po cesti avtomobil spusti, pri čemer obse otdrži in zagotavljajo odlično lego na cesti. Za vožnjo po slabem terenu pa se Zo dvigne, pri čemer tudi vzmetenje postane mehkejšo in zagotavlja več udobja.

V nenavadno oblikovanem

Po medaljah še boj za končnico

Po treh medaljah na posamičnem državnem prvenstvu si v namiznoteniškem klubu Krka obetajo nastop v končnici ligaškega tekmovanja - Najboljša moštva izenačena

NOVO MESTO - Po izjemno uspešnem nastopu na državnem prvenstvu, kjer sta Marjan Hribar in Gregor Komac osvojila zlato v igri moških parov in je Komac bil srebrni med posamezniki, skupaj z Biljano Todorovič pa zlat še med mešanimi pari, v novomeškem namiznoteniškem klubu Krka razmišljajo prevsem o končnici državnega prvenstva, kamor se bodo uvrstili, če bodo na zadnjih treh tekmah vsaj dvakrat zmagali.

Uvrstiti se med najboljše štiri moštva po rednem delu državnega prvenstva in se v končnici boriti za naslov državnega prvaka je bil pred letošnjo sezono prvi cilj moštva, ki že drugo leto igra v enaki sestavi. Prvi mož posadke je vsekakor Kočevac Gregor Komac, ki za novomeško Krko nastopa že drugo sezono. Lani je bil najuspešnejši igralec prve slovenske lige, letos pa si je privoščil spodrsiljaje na tekmah z Maximarketom Olimpijo in Preserjem.

Drugi igralec Krke je izkušeni Marjan Hribar. Skupaj s Komcem

sta v igri parov tako rekoč nepremagljiva, kar sta kot rečeno dokazala tudi na minulem državnem prvenstvu. Na "tretji deski" izmenično igrata člana Krkinega zlatega rodu Matjaž Retelj in Tomaž Kralj, ki sta še kot pionirja skupaj s tovariši osvojila naslov mladinskih ekipnih

• NA OTOČCU ZA KONČNICO - Namiznotenisarji Krke v Novem mestu nikakor niso mogli najti primernih prostorov za vadbo, zato so se jeseni preselili na Otočec, kjer v telovadnici osnovne šole vadijo vsak dan po dve uri in igrajo tudi vse prvenstvene tekme. Trener Ivan Kapš (na sliki med vadbo s Kraljem in Retljem) je pohvalil predvsem dobro sodelovanje med klubom in ravnateljico otoške šole Andrejo Grom, ki je pokazala veliko razumevanja za težave športnikov. Zanje bi bilo sicer idealno, če bi vadili po dvakrat na dan, a za kaj takega še ni možnosti.

državnih prvakov, sedaj pa se vse bolj uveljavljata tudi med člani.

Sinoči so se krkaši na Otočcu pomerili z Radgono, ki so jo v gosteh premagali s 5:2. Če so bili uspešni tudi tokrat, jim do uvrstitve

v končnico manjka le še zmaga na tekmi z Vesno ali Moravskimi toplami iz Murske Sobote. Po končanem rednem delu prvenstva bo odmor, med katerim bo Gregor Komac nastopil na Evropskem prvenstvu.

Končnica prvenstva pa se bo začela 13. maja. Bo besedah vodje Krkinega moštva Ivana Kapša so vsi najboljši igralci zbrani v petih oziroma šestih klubih, ki so precej izenačeni in vsak med njimi je lahko bodoči državni prvak. V Krki so optimistični, saj je Komac glede na uspeh na državnem prvenstvu prišel pravi čas v vrhunsko formo, vse bolj pa igrajo tudi Hribar, pred kratkim poškodovani Retelj in Kralj, tako da bodo Novomeščani za vsako moštvo trd oreh.

FABJANOV REKORD

NOVO MESTO - Tekmovalci novomeškega lokostrelskega kluba so uspešno nastopili na prvi 3-D tekmi za CAMO pokal v Opatjem selu. Martin Fabjan, član sekcije vojašnice iz Novega mesta, je zmagal z novim državnim rekordom, v svoji kategoriji je zmagala tudi Simona Ambroz, medtem ko je bil Marjan Ilar drugi. V Opatjem selu so proglasili tudi lanske skupne zmagovalce CAMO pokala, kjer je Petra Ilar zmagala, Martin Fabjan in Simona Ambroz sta bila v svojih skupinah druga, Viktor Može in Edo Ambroz pa tretja.

Gladka zmaga Dobove v Izoli

Rokometaši so v 17. krogu republiške lige dosegli vse tri možne rezultate - Spodrsiljaj Krškega

KRŠKO, IZOLA, HRPELJE IN LJUBLJANA - V 17. krogu republiške moške rokometne lige so Krčani na domačem igrišču imeli v gosteh slovenjgraški Prevent, ki sodi med naše najboljše rokometne ekipe. Čeprav gostitelji niso igrali slabo, niso bili kos boljšimi gostom, ki so si zmago 23:19 (12:9) dejansko priborili v prvem polčasu, ko so vodili s prednostjo treh golov. V nadaljevanju je bila igra izenačena, vendar borbeni Krčani vseeno niso mogli nadoknaditi zaostanka, v drugem polčasu so bili prekratki celo za en gol.

Kar ni uspelo Krčanon na njihovem igrišču, pa je rokometasem Dobove, ki so bili v Izoli nesporni favoriti. Ekipo z repa razpredelnice Delmar so porazili s 27:24 (15:11), kar ni večje presenečenje. Gostje so bili boljši v prvem polčasu, ko so si priigrali prednost štirih golov in so to v drugem polčasu pred napadi gostiteljev tudi obranili.

Minimalni poraz so v Hrpelju doživeli Trebanjci, ki so se srečali z domačim Andorjem. Rezultat je bil tesen 25:23 (11:14), na poraz pa ni kazalo po prvem polčasu, ko so Trebanjci vodili s tremi goli prednosti. V drugem polčasu so gostitelji imeli več od igre, nadoknadili so prednost gostov in zaslužno zmagali.

Sevnica je gostovala na vročem terenu v Ljubljani, kjer se je srečala z MARC Škofljica. Srečanje se je končalo z delitvijo točk 24:24 (14:11),

kar je uspeh za goste, ki so v prvem polčasu tekmo že izgubljali.

S. D.

REVOZA NE BO NA AVTOMOBILSKEM SALONU

V zadnjih dneh je bilo veliko polemik in tudi člankov v zvezi z Avtomobilskim salonom v Ljubljani. Revoz, d.d., sporoča, da na letošnjem Avtomobilskem salonu v Ljubljani ne bo nastopil niti z znamko Renault, kateri pripada, niti z znamko Volvo, za katero je generalni zastopnik za Slovenijo. Vzrok za takšno odločitev je naslednji: Leta 1993 je bilo sklenjeno, da Avtomobilski salon v Ljubljani v skladu s tovrstnimi običaji v Evropi po letu 1995 preide na dvoletni ritem in sicer v lihih letih. Tako je tudi bilo, saj je bil Salon avtomobilov lanskega leta, naslednji pa naj bi bil leta 1999. V Revozu planiramo dolgoročno, zato menimo, da se je treba dogovorov, ki smo jih sklenili izdelovalci avtomobilov oziroma pooblaščenim zastopniki tujih avtomobilskih znamk, držati.

REVOZ, d.d.
Direkcija za komunikacije

občina krško
OBČINSKI SVET
Komisija za odlikovanja in občinska priznanja
Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško, Slovenija
☎ 0608/22-698, 22-771; fax: 0608/22-698, 22-221

Komisija za odlikovanja in občinska priznanja

na podlagi 18. člena statuta občine Krško (Ur. list RS, št. 2/96) ter 15. in 16. člena pravilnika o izvajanju odloka o občinskih priznanjih objavlja

RAZPIS

ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE KRŠKO ZA LETO 1998

- Občinski svet Občine Krško podeljuje posameznikom, organizacijam in skupnostim ter njihovim organom, skupinam in drugim organizacijam ter enotam Slovenske vojske naslednja občinska PRIZNANJA:
a) **VELIKI ZNAK OBČINE KRŠKO** za življenjsko delo in za izredne dosežke na področju družbenega in ekonomskega razvoja občine;
b) **ZNAK OBČINE KRŠKO** za dosežene uspehe pri delu ali za dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje ali imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine;
c) **PRIZNANJE OBČINE KRŠKO** se podeljuje v primerih, ko niso izpolnjeni pogoji za podelitev ZNAKA OBČINE, pa je družbeno priznanje utemeljeno.

2. Predloge lahko podajo:

Občinski svet in njegova delovna telesa, podjetja, krajevne skupnosti, enote slovenske vojske ter druge organizacije in skupnosti. Pobudo lahko dajo tem organom, organizacijam in skupnostim tudi občani.

3. V predlogu mora biti navedena vrsta priznanja, za katero se predlaga, z obrazložitvijo in navedbo podatkov o predlaganem kandidatu, iz katerih je moč neposredno ugotoviti utemeljenost predloga.

4. Predloge je potrebno poslati na naslov: **Občina Krško, Cesta krških žrtev 14, Občinski svet - Komisija za odlikovanja in občinska priznanja**, do 21. aprila 1998, do 12. ure.

Komisija za odlikovanja in občinska priznanja
Marica ŽIVIČ, predsednica, l.r.

KOMUNALA TREBNJE

OBVESTILO

Občane občine Trebnje obveščamo, da bomo v času od 23.3. do 9.4.1998 organizirali odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev po naslednjem razporedu in pod naslednjimi pogoji:

Dan odvoza:	Datum odvoza:	Krajevna skupnost:
ponedeljek	23.3.	KS Trebnje
torek	24.3.	KS Mirna
sreda	25.3.	KS Mokronog
četrtek	26.3.	KS Šentrupert
petek	27.3.	KS Dol. Nemška vas
ponedeljek	30.3.	KS Svetinje, KS Dobrič
torek	31.3.	KS Knežja vas, KS Sela pri Šumberku
sreda	1.4.	KS Veliki Gaber
četrtek	2.4.	KS Velika Loka
petek	3.4.	KS Šentlovrenc
ponedeljek	6.4.	KS Čatež
torek	7.4.	KS Račje selo, KS Štefan
sreda	8.4.	KS Trebelno
četrtek	9.4.	KS Trebelno

2. Odvoz kosovnih odpadkov se izvaja iz vseh gospodinjstev v občini Trebnje po razporedu in na podlagi dodatnih obvestil krajevnih skupnosti.

3. Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati oziroma zapakirati ter jih odložiti na določen dan do 6. ure zjutraj ob poti, kjer odpadke običajno pobiramo oziroma na mestu, ki ga določita Komunala in KS.

4. Kosovni odpadki iz gospodinjstva so predvsem: pohištvo, gospodinski aparati, sanitarni elementi in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstva. Tehnološki odpadki iz dejavnosti in odsluženi avtomobili niso kosovni odpadki iz gospodinjstev.

5. Odpadne sekundarne surovine, kot so papir, staro železo in steklo, morajo biti pripravljene na enak način kot kosovni odpadki in ločeno od gospodinskih kosovnih odpadkov.

6. Vse navedene dneve lahko občani tudi sami pripeljejo kosovne odpadke na komunalno deponijo Cviblje, ki obratuje od 6. do 14. ure.

NOVOTEKS
TKANINA, d.d., Novo mesto,
vabi vse svoje cenjene kupce na

teden akcijske prodaje modnih tkanin in pletenin z 10-odst. popustom od 23. do 28. marca v NOVI INDUSTRIJSKI PRODAJALNI v prostorih tekstilne tovarne v Bršljinu.

Prvi kupci v novi prodajalni bodo prijetno presenečeni.

NOV DELOVNI ČAS PRODAJALNE:
od 7. — 18. ure
v soboto od 7. — 12. ure

POŠTA SLOVENIJE

Pošta Slovenije, Poslovna enota Novo mesto, objavlja javni oglas zbiranja ponudb za:

1. Gradbena dela (vzdrževanje pošt):

- zidarska dela (vrednost del do 500.000 SIT)
- keramičarska dela (vrednost del do 500.000 SIT)
- beljenje (vrednost del do 500.000 SIT)
- fasaderska dela (vrednost del do 500.000 SIT)
- ključavničarska dela (vrednost del do 500.000 SIT)
- steklarska dela (vrednost del do 500.000 SIT)

2. Mizarska dela: (vrednost del do 500.000 SIT)

- popravila in dodelava pohištvene opreme (pulti, omare, stoli itd.)
- popravila stavbnega pohištva

3. Vodovodne inštalacije: (vrednost del do 500.000 SIT)

- popravila in dogradnja inštalacij
- nujna popravila (intervence) ob okvarah na vodovodnih inštalacijah in odtokih

4. Toplovodne inštalacije: (vrednost del do 500.000 SIT)

- redno servisiranje peči
- predelava in popravila inštalacij
- nadzor naprav v smislu varčevanja porabe toplotne energije
- nujna popravila (intervence) ob okvarah na pečeh oz. inštalacijah

5. Elektroinštalacije in naprave: (vrednost del do 500.000 SIT)

- popravila in predelava električnih napeljav
- zamenjava in predstavitev svetil in drugih elektroelementov
- vzdrževanje termoakumulacijskih peči
- izvajanje meritev električnih inštalacij in strelovodnih naprav
- nujna popravila (intervence) ob okvarah na električnih inštalacijah in napravah

6. Dvigalne naprave: (vrednost del do 500.000 SIT)

- (samo pošta Novo mesto in črnomelj)
- redno vzdrževanje (servisiranje) dvigalnih naprav
- nujna popravila (intervence) ob okvarah na dvigalnih napravah

7. Klima naprave: (vrednost del do 500.000 SIT)

- redno vzdrževanje (servisiranje) klima naprave (postaje) na pošti Novo mesto in Črnomelj ter manjših klima naprav po poštah
- predstavitev in montaže klima naprav po poštah
- nujna popravila (intervence) ob okvarah na klima napravah

8. Telekomunikacijske naprave: (vrednost del do 500.000 SIT)

- popravila fax aparatov
- popravila telefonskih aparatov in posrednikov
- popravila, predelave in predstavitev TK inštalacij
- nujna popravila (intervence) ob okvarah na TK napravah in inštalacijah

9. Fotokopirni stroji (uprava PE): (vrednost del do 500.000 SIT)

- redno vzdrževanje (servisiranje) fotokopirnega stroja (Canon)
- nujna popravila (intervence) ob okvarah na stroju oz. možnost začasnega nadomestila

10. Pisalni in računski stroji: (vrednost del do 500.000 SIT)

- redno vzdrževanje (servisiranje) računskih in pisalnih strojev
- nujna popravila (intervence) ob okvarah na strojih oz. možnost začasnega nadomestila

11. Računalniška oprema: (vrednost del do 500.000 SIT)

- redno vzdrževanje (servisiranje) osebnih računalnikov (DOS, Windows) po poštah in upravi PE
- redno vzdrževanje (servisiranje) tiskalnikov
- predstavitev in predelava računalniških inštalacij
- nujna popravila (intervence) ob okvarah na računalniški opremi oz. možnost začasnega nadomestila.

Vsa vzdrževalna dela in popravila na objektih, delovnih prostorih, opremi in napravah se nanašajo na 66 poštne enot na področju Bele krajine, Dolenjske in Posavja, razen pod točko 6 in 9.

Za vse postavke prikažite v ponudbi zlasti:

- ceno storitev za mersko enoto oziroma ceno delovne ure glede na vrsto storitve (posebej redno vzdrževanje, posebej intervencija)
- odzivni čas na interventna popravila
- reference

Pisne ponudbe pošljite na naslov:

Pošta Slovenije, d.o.o., Poslovna enota Novo mesto, Novi trg 7, 8000 Novo mesto, z oznako PONUDBA ZA VZDRŽEVANJE, najkasneje v 15 dneh po objavi. Nepravočasno prispelih ponudb ne bomo upevali. Z izbranimi ponavodniki bomo sklenili pogodbe. Za dodatne informacije se obrnite na tel: (068)371-8640 (g. Lovšin) ali (068)371-8620 (g. Šterbenc).

Ponudniki bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 20 dneh od roka za predložitev ponudb.

KO RK BLANCA POVABIL NA SREČANJE 68 STAROSTNIKOV - Preteklo nedeljo so učenci blanške osnovne šole pripravili prijeten kulturno-zabavni spored za najstarejše krajanke v svoji krajevni skupnosti. Krajevna organizacija Rdečega križa je s pomočjo kmečkih žena pogostila starostnike, predsednica OZ RK Sevnica Simona Jakš in ravnateljica blanške šole Ana Mešiček sta izročili darilo Rdečega križa najstarejšima krajančama, 82-letni Jožefi Romih iz Selc nad Blanco (na posnetku).

Odgovori in popravki po § 9... • Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Prestavljalci mejnikov

Dol. list št. 10, 12. marca

Pod gornjim naslovom je v Dolenjskem listu 12. marca sam odgovorni urednik gospod Marjan Legan komentiral zanj sporno denacionalizacijo. Upam, da kljub temu ni tako usmerjena tudi uredniška politika. Sam je namreč prestavil kar nekaj mejnikov demokratične družbe, zato ob njegovem pisanju najostreje protestiram.

Prvi mejnik, ki ga je preprosto povozil, je objektivnost. Snov za svoj komentar je vzel v sobotnem Delu pri dveh "strokovnjakih", ki sta bila po njegovem okusu, ni pa opazil, da je na isti strani "desno zgoraj" napisana tudi druga plat medalje. Nič ga ni motilo, da si njegova "strokovnjaka" prihajata v nasprotje, ko na eni strani želita Cerkev ne samo ločiti od države, ampak jo celo izločiti iz države, (naj ne bi bila pravni subjekt naše družbe), na drugi strani pa zahtevata, da bi država Cerkev izbirala škofe. Kako si tako "strokovnih posegov" ni mogel privoščiti niti prejšnji sistem, nam je na TV v Odmevih 11.3. razložil predsednik ustavnega sodišča. Upam, da je gospod urednik slišal to pojasnilo.

Druga nedopustna stvar, ki si jo je gospod privoščil, je njegovo pisanje o Ustavnem sodišču. Ker ni razsodilo po njegovih željah, je zanj Ustavno sodišče samo še "transmisija dnevne politike". Upam, da je slišal ali prebral besede predsednika vlade (11.3), kaj v demokratični družbi pomeni razsodba Ustavnega sodišča.

Tretja stvar, zaradi katere sem se sploh oglasil, pa je zadnji stavek njegovega komentarja, kjer je gospod urednik prestopil vse meje, ko Cerkev - nas kristjane - imenuje "pohlepne podgane". Vemo, da je prav isti izraz uporabil Goebbels za Žide. Vemo tudi, kaj se je potem zgodilo z njimi. Ali je ta komentar opozorilo? Smo sedaj mi na vrsti? Bomo opozorjeni, kdaj se bo začelo? V demokratični državi bi tako genocidno izjavo vzeli v roke organi pregona, in to takoj, po uradni dolžnosti. Kaj se bo zgodilo pri nas?

Kaj nam kristjanom v tej družbi sploh še ostane? Za začetek si želimo vsaj toliko demokracije, da bomo smeli povedati, kdaj se čuti mo ogrožene in kdaj nas je nekdo užalil. Ali je to preveč?

FRANC MERVAR
Vodiška 5
Vodice

PRIPIS - Gospoda Mervarja prosim le za kanček dobronamerne resnicoljubnosti. Nikjer namreč nisem zapisal iz kar desetletja, odkar ga pač prebiram, s svojim komentarjem pove vse. Ni zanemarljivo poznati komentar recimo pariškega Figaroja. Komentator zlepa ne pove, v čigav tabor sodi, ne bo se opredelil

MARJAN LEGAN

Prestavljalci mejnikov

Dol. list št. 10, 12. marca

Ko dnevno spremljam tisk, domaćega in tujega, se mi zdijo posebej zanimivi komentarji. Tu je navodno iskra, ki inteligentno pokaže problematiko dneva, tedna, politike. Tako npr. Sueddeutsche Zeitung že kar desetletja, odkar ga pač prebiram, s svojim komentarjem pove vse. Ni zanemarljivo poznati komentar recimo pariškega Figaroja. Komentator zlepa ne pove, v čigav tabor sodi, ne bo se opredelil

tako, da bi pel hvalo stranki, ki je na oblasti. Če je neodvisen, bo hvalil resnico in razkrinkaval laž. Prav komentari delajo svetovne časopise velike. In tako je po komentarju velik tudi Dolenjski list šte. 10.

Kadar se komentator nasloni na svetopisemske tekste, pomeni, da bi rad svojo plemenito misel podprl z božjo resničnostjo. To pa mora pomeniti tudi, da mu je božja beseda močna avtoriteta. Vendar se je tokrat avtorju Marjanu Leganu zadeva grdo zalomila. Loviti stavke po Svetem pismu takole nekako kakor muhe, katere pač pride, je tvegano. Lahko se zgodi, da udari nazaj. Pri denacionalizaciji namreč ni problem v prestavljanju mejnikov, ampak v celih parcelah, ki jih je lastnikom treba vrniti. Dobra rešitev se pri istem Mojzesu najde tudi za "sporno denacionalizacijo".

"Štej si sedem sobotnih let, sedemkrat sedem let, tako da ti bo čas sedem sobotnih let devetinsitideset let... Posvetite petdeseto leto in razglasite svobodo po deželi vsem njenim prebivalcem: bodi vam jubilej in vsakdo naj se vrne k svoji lastnini in povrne naj se k svoji rodovini..." (3 Mz 25, 8 sl.). Petdeset let mineva od "sporne nacionalizacije" in čas bi že bil, da bi poleg Izraelovih sinov to spoznali še slovenski sinovi. Res je žalosten rezultat sodišča, ne 5:4, ampak 5:0 bi moral biti izid, kajti isti Mojzes je tudi zapisal: "Ne kradi!"

Dalje pravi: "Postavi si sodnike in nadzornike po vseh svojih krajih, ki ti jih da Gospod, tvoj Bog, po tvojih rodovih, naj sodijo ljudstvo s pravično sodbo! Ne krivi pravice, ne oziraj se na osebo in ne jemlji darila! Kajti darilo slepi oči modrih in prevrača besede pravičnih." (5 Mz 16, 18 sl.). Kar zadeva temo gozdov, je za zdaj povsem jasno le to, da je papež dobil eno samo smreko iz slovenskih gozdov, in še to mu je pripeljal naš predsednik sam. Tudi tu je naš predsednik vsaj deloma upošteval istega Mojzesa, ki govori: "Trikat v letu naj se prikažejo vsi tvoji moški pred Gospodom, svojim Bogom, na kraju, ki ga izvoli: na praznik opresnikov, na praznik tednov in na šotorski praznik; a naj se ne prikažejo s praznimi rokami pred Gospodom, ampak vsak z darom, ki ga zmore njegova roka, kakor te Gospod, Tvoj Bog, blagoslovi." (5 Mz 16, 16 sl.) Res pa ni bojazni, da bi naš predsednik uspel svetemu očetu speljati vse parcele skupaj z rastiščem smrek. Razmišljanje na to temo in v smeri, ki jo zastavlja komentator, lahko prihaja le z akademske ravni kumrovške (nekdanje) univerze.

Pošteno razmišljanje o cerkveni lastnini bi utegnil dati npr. preprost švicarski kristjan. Tam je namreč vzorno izoblikovana zavest, kaj je cerkveno, to je namreč: naše, last kristjanov župnije in nikogar drugega. Pri nas je od socializma ostalale grabežljivost in izkoriščevalska drža skupnosti; prava krščanska drža je čut za skupno blaginjo. Vprašaj Švicarja: "Čigave pa so tiste tri stanovanjske stolpnice vzdolž cerkve?" Jasno bo povedal: "Stolpnice so last naše župnije in dohodke od njih imamo mi!" Če bi mu pripomnil, da je to pač lastnina tujca (papeža!), bi te spodil nazaj v balkanski krog, kamor tudi sodiš. Lastnina namreč mora imeti gospodarja, to pa je v tem primeru župnija ali škofija. Tudi predsedniku vlade sedanja rešitev ni preveč všeč, če pa bo hotel peljati ta voz v Evropo, se mora podrežati "Mojzesovi postavi", ki je v Evropi uveljavljena že od začetka. In da je mera polna, se sam predsednik države svetemu očetu zahvaljuje za samostojno škofovsko konferenco v Sloveniji in za napore Svetega sedeža pri osamosvojitvi. Bi si dejal: toliko naporov, za en sam božični drevešček, za hrbtno pa polne golide gnojevke po isti Cerkvi, ki jo sveti oče predstavlja. Ubogi Blatni Dol!

Enaka usoda, kot so jo doživeli iz Mojzesove knjige iztrgani stavki, pa je zadela citat dr. Franceta Rodeta iz leta 1976. Začenjam s "če": Če bi bilo celotno predavanje na temo tega stavka, če bi bilo predavanje v blagor komunizma, potem dr. Rode danes ne bi bilo nadpastir. Če hočete, vam iz istega Svetega pisma pokažem stavek: "Ni Boga!", tako tam piše (poiščite mesto!) in nadaljuje

S "ŠKRATI" ŠE V ŠMARJEŠKE TOPLICE
ŠMARJEŠKE TOPLICE - Mladinska gledališka skupine KD Ivančana Gorica, ki jo vodi Uroš Hočevar, z letošnjo predstavo Ferija Lainščka "Brat je, škrt je, tat je" pridno gostuje. V soboto, 21. marca, se bo predstavila v OŠ Šmarješke Toplice.

se: "Tako govori neumnež v svojem srcu!" Ob vsem tem je izmed vrstic Vašega komentarja izginila - dobronamernost. Sam predsednik države poziva k strpnosti, nekateri novinarji pa raje svoje moči trošite v drugo smer. To smer odpirate v Naši anketi. Negativen prizvok morda nosi s seboj že beseda "katolik", lepšo vsebino bi dal izraz "katoličan". Anketiranci namreč niso "padli" v nastavljeno zanko; zadnji dve anketiranci sta povedali še tisto, česar anketa raje ne bi slišala. Chevalier-Gheerbrantov Slovar vam je prav odgovoril. Podganji pohlep je že pogoltnil ogromne posesti slovenskih kmetov, premoženje veleposestnikov, trgovcev in industrijalcev, za povrh pa še mnoga življenja... Prav ste prebrali. Kaj pa vaše osebno mnenje? Bi odgovorili tudi tako?

Ob vsem tem, cenjeni Dolenjski list, menim, da ni modro z nekaj stavki, nabranimi v Svetem pismu ali kje drugje, prilizovalsko klečeplaziti pred dnevno politiko in pri tem zametavati resnico, ki je hčerka božja. Nestrpni komentariji, podkivanja in tendenciozno blatenje svete Cerkve in božje Matere je dediščina idej "kumrovške akademije", zato se je takšnim težko pogovarjati denimo z nekom, ki ima za seboj doktorat "pariške akademije". Dandanašnji pogovori med Cerkvijo in delom liberalistične družbe so bolj podobni bevsu v Blatnem Dolu kot pa razpravam na evropski višini, kamor bi pravkar omenjeni nadvse radi prišli. Pa najbrž ne brez iste, svete in hkrati tako zelo blatene katoliške Cerkve na Slovenskem. Veste, krščanska dolenska duša zaradi tega ne bo žalostna, tudi trpela ne bo. Prestala je namreč že mnogo hujšega. Lahko se pa zgodi, da bo kdo le pomolil zdrayamario za dobronamernega duha v vaši novinarski hiši. Upajmo!

P. PETER LAVRIH,
komisar za Sveto deželo

Vprašanje predsedniku Ustavnega sodišča

Že pred časom sem javno zastavil vprašanje, po kateri črki prava fevdi, ki naj bi jih dobila Cerkev, niso fevdalna lastnina. O tem je odločilo Ustavno sodišče z minimalno večino, ko je razveljavilo 52 tisoč podpisov državljanov za referendum.

V petkovem Dnevniku pa g. predsednik Ustavnega sodišča z vso odločnostjo oznani, da so odločbe tega organa pravno neizpodbitne, zato jih morajo vsi - vlada in parlament - brezpogojno izvrševati. Torej 52 tisoč podpisov državljanov za referendum.

Zato ponovno vljudno prosim predsednika Ustavnega sodišča, da mi odgovori: po katerem ustavnem ali zakonskem določilu je 52 tisoč podpisov državljanov za referendum odločilo, da vlada in parlament - brezpogojno izvrševati. Torej 52 tisoč podpisov državljanov za referendum. Ker nisem pravnik, sem se o fevdalni lastnini poučil iz enciklopedije, pa tudi iz zgodovine vemo, da so razni vlastodržci podarjali največ fevdov ravnici Cerkvi, ki jih je za protiuslugo podpirala na oblasti. Pa še to: kako da ga v pravni državi, ki naj bi bila tudi demokratična in socialna, ne moti nastajanje veleposestnikov z večdesettisoč hektarji zemlje in gozdov. In to ob dejstvu, da je celo klerikalni kapitalistični režim v stari Jugoslaviji določil zemljiški maksimum 1.000 hektarjev, kar pa v skorumpiranem režimu ni bilo v celoti izvedeno. Še več, nastalo zmedo na pragu vojne je izkoristil klerikalni minister s takojšnjim prenosom še večjih površin državnih gozdov Cerkvi, česar glede na vojne razmere ni nikoli posedovala (Pretnar, Kresal). To stanje pa je sedaj uzakonilo 52 tisoč podpisov državljanov.

Torej Ustavno sodišče - pravno neizpodbitne odločbe - nad njim le bog, spodaj pa množica brezpravnega ljudstva na pragu revščine, ki gotovo ni rekla svojega "da" za tako državo, ki je ne skrbi, da nimajo ne dela ne kruha.

JANKO MAVER
Novo mesto

Izjava ob izidu zgoščenke Bitchcraft

Za mnoge Slovence je Marijina podoba svetinja

Podpisani študentje in študentke Teološke fakultete v zvezi s podobo Marije Pomagaj z Brezij na naslovnici zgoščenke skupine Strelnikoff izjavljamo sledeče:

Svetno (profano) - za zgliko od svetega - ne zbujajo posebnega spoštovanja. Nad svetnim čutimo oblast, z njim lahko razpolagamo in ga porablamo zase. Pred svetim pa čutimo spoštovanje, strah in občudovanje. Je sad določene religiozne kulture in religioznega sistema, znotraj katerega pride do delitve na sveto in svetno, sakralno in profano.

Danes mnogi ljudje, ki niso religiozni, spoštujejo določene svetinje, jih cenijo in se iz njih ne norčujejo; na primer iz spomina na svojo mater, domovino, zgodovino. Sveto je v tem smislu vse, kar je nedotakljivo in vredno vsega spoštovanja. Iz svetega se ne moremo norčevati. Tudi vsak narod ima svetinje, ki imajo podobno vlogo kot sveto.

Zato podpisani odločno odklanjamo in obojamo dejanje skupine Strelnikoff in ga imamo za neciviliziran napad na eno izmed naših svetinj. Ta napad nima nič opraviti s svobodo in demokracijo.

Naslovnica zgoščenke mora vsakega poštenega Slovence postaviti pred vrsto vprašanj: "Kakšen je moj odnos do svetih stvari? Ali so moji nagibi pri odločanju za dejanja v odnosu do svetega razumsko utemeljena? Ali je v naši sodobni demokratični in pluralistični družbi sploh še prostor za sveto? Ali je kaj takega, kar bi v nas zbujalo spoštovanje?"

Slovinci, ne sramujmo se svoje kulture in zgodovine! Ne sramujmo se tega, kar so nam predniki zapustili! To, kar so nam na srca polagali, spoštujmo in ohranjajmo!

S takim dejanjem, kakor je oskrnitev podobe Marija Pomagaj z Brezij na naslovnici zgoščenke, so njeni storilci postavili pod vprašaj našo kulturnost in samospoštovanje.

Ce namreč ne bomo najprej spoštovali sebe, svoje preteklosti in svojih svetinj, jih tudi drugi ne bodo.

Za Združenje študentov Teološke fakultete v Ljubljani:
BOŠTJAN GUČEK
GOJMRIR RUDOLF JUŽNČIČ
in 200 podpisanih študentov in študentk

• Oh, kako bedno bitje je človek, če se ne dvigne nad človeško! (Seneka)

• Napake drugih so vedno zabavne. (Gide)

Z veseljem vam sporočamo, da nam je zaradi velikega obsega poslovanja postalo pretesno in smo se preselili na nov naslov, kjer bomo še lažje izpolnjevali vaše obljube:

DHL Slovenija
Poslovalnica Novo mesto
Seidlova cesta 18
8000 Novo mesto
telefon: 068 341 885
faks: 068 341 886

Spominu 4. bataljona Cankarjeve brigade

JAVOROVICA - 16. marca dopoldne, ob 54. obletnici padlih in pobitih partizanov 4. bataljona Cankarjeve brigade, so tu, na kraju njihove smrti, delegacije odbora Skupnosti Cankarjeve brigade ter članov ZB iz Sentjerneja in Novega mesta počastile spomin na 113 žrtev. Skupnost brigade redno prihaja na prizorišče krvavega dogodka, kjer so domobranci iz Novega mesta in Kostanjevice skupaj z vojaki 14. SS policijskega polka iz Novega mesta zaradi izdajstva dveh partizanskih dezertirjev ponoči obkolili vasičo. Poraza v neenakem spopadu je bilo krivo tudi slabo vojaško varovanje kraja in lastnega bataljona s 130 partizani. Neneh boji, ki se je začel s presenečenjem, je hkrati s spletom drugih okoliščin povzročil težak poraz bataljona in nepotrebne žrtve. Tiste borce, ki so se med probojem proti Špilarjevi špici nad vasjo zatekli v opuščeno cerkvico sv. Ožbolta na planini, so pobesneli domobranci že kot vojne ujetnike postrelili, hkrati pa se nad trupli padlih in pobitih partizanov divje izživljali.

Med rahlim naletavanjem snega so se člani delegacij pred spominskim hramom nad Javorovico spomnili pokojnih borcev in bork. Potek dogodkov pred 54 leti je opisal Vekoslav Jakopič, medvojni dopisnik Cankarjeve brigade. Odbor skupnosti brigade je hkrati seznanil zbrane delegate, da se je pred kratkim v Mariboru zahvalil naslovnemu škofu dr. Vekoslavu Grmiču, ki je na Javorovici na ta spominski dan pred dvema letoma bral mašo v počastitev vseh vojnih žrtev. Dr. Grmič še vedno širi resnico o NOB na Slovenskem, zato so mu izročili plaketo brigade s pozdravi slovenskih partizanov.

T. GOŠNIK

OCEENJEVANJE VIN NA BAJNOFU

Društvo vinogradnikov Trška gora šteje skoraj 200 članov. Vsako leto organizira vrsto predavanj, strokovne ekskurzije, svetovanja, kletarski in vinogradniški tečaj. Osrednja prireditve pa je spomladansko ocenjevanje vin, ki je bilo letos 14. marca v prostorih srednje kmetijske šole Grm na Bajnofu. 104 vinogradniki so prinesli na ocenjevanje 182 vzorcev vin, od tega je bilo največ vzorcev dolenjskega belega vina in cvička. Najboljši cviček je pridelal Jure Murn, dolenjsko rdečo Branko Staniša, modro frankinjo Jure Murn, žametno črnilno Jože Potokar, rose Milan Barbo, modri pinot Miloš Munih, dolenjsko belo Mari Potočar, laški rizling Janez in Marija Pavlin, beli pinot Jože Muhič, chardonnay Stane Povše, kerner Alojz Vidmar, renski rizling Franc Šmajdek, traminec Alojz Cvelbar in sauvignon Jože Prosinečki, to pa je bilo z 17.80 točke tudi najbolje ocenjeno vino.

Sonja Nemanič

Mladdenke s kolesi po Portugalski

3 Cisterjanski samostan iz 12. stoletja v poljedelskem mestecu Alcobaci nas je prevzel ne le zaradi mogočnosti, pač pa tudi zato, ker cerkev skriva v svoji notranjosti grobova Romea in Julije – princa Pedra in Ines, hčere plemiča iz Galicije. Svojo ljubezen in skrito poroko je Ines leta 1355 plačala z življenjem, kajti kralj Afonso, Pedrov oče, se je zbal galicijskega vpliva na Portugalskem. Pedro se je maščeval za smrt svoje žene v uporu proti svojemu očetu dve leti kasneje. Pokopana sta v čudovito izklesanih grobovih, obrnjena drug proti drugemu.

Samostan sv. Jeronima v Lizboni je eden najlepših primerov manuelinske arhitekture, zgrajen iz belega kamna in okrašen s kamnitimi klesarijami na temo portugalskih čezoceanskih odkrivanj. V tem samostanu sta pokopana dva pomembna moža iz portugalske zgodovine: raziskovalec Vasco da Gama in pesnik Luis de Camoes.

Veliko je še omembe vrednih cerkva in samostanov na Portugalskem, še več pa je gradov in trdnjav iz različnih obdobij portugalske zgodovine. V skoraj vsakem malo večjem mestu stoji bolj ali manj ohranjen, bolj ali manj zanimiv grad ali trdnjava, ki sta v preteklosti skupaj z obzidjem varovala mesto pred sovražnimi vpadi.

Med najzanimivejšimi gradovi je nedvomno grad sv. Jurija, na griču nad starim delom mesta Alfama, v Lizboni. Začetek te gradnje sega že v 5. stoletje, mavrski teme-

lji so iz 9., današnji grad pa je iz 12. do 14. stoletja. Grad je zanimiv predvsem zaradi razgibanosti in večnivojske arhitekture. Čudoviti zeleni vrtovi, po katerih se sprehajajo pavi, goske, race in purani, ter ostanki gradu z razglednimi sprehajalnimi stezami pomenijo pravo olajšanje in počitek po hrupnem in prometnem poslovnem središču Lizbone.

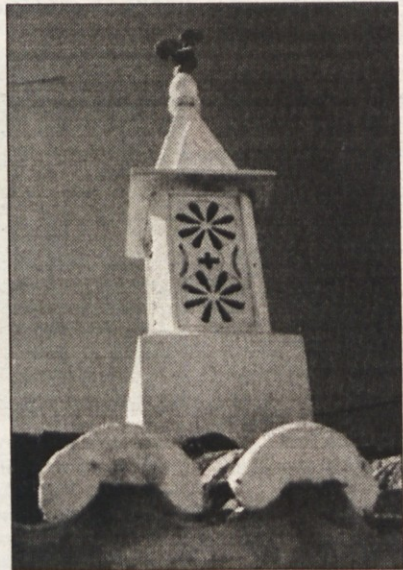
Nedaleč od Lizbone, nad enim najlepših mest na Portugalskem Sintro, se sredi gostega zelenega gozda dviguje čudovit dvorec, ki je v preteklosti navdihnil mnoge evropske pesnike (Camoes, Byron), pisatelje, slikarje in glasbenike. Zgrajen je v različnih slogih, mešanici mavrskih in evropskih, in v živih barvah. Ko stopiš skozi vrata obzidja križarskega gradu v Tomarju – Convento de Crista, ki so ga postavili po vzoru jeruzalemskega svetišča v času upora proti Mavrom, in prečkaš dvorišče s pogledom na angleške vrtove, prideš do cerkve in prostorov, okrašenih tako kot mnogo prostorov in fasad na Portugalskem z modro-belo ali modro-belo-rumeni ornamentiranimi keramičnimi ploščicami.

Vpliv drugačne kulture

Mnogo mest je na Portugalskem, ki v svojem ožjem centru ne skrivajo kakšne prav posebne znamenitosti, zato pa so ta majhna mesta tako slikovita, lepo ohranjena in značilno belo obarvana, s kontrastnimi obrobami na oknih in vratih, živahna zaradi

množic turistov, pa vendar tako mirna in spokojna, polna raznih prodajalnic predvsem tradicionalnih suvenirjev, da se počutiš v njih tako domače, da bi se že prihodnje leto želel tja ponovno vrniti.

Eno takih mestec je Obidos, mesto umetnikov in boemov. Prijetno za sprehod in raziskovanje pa je tudi mnogo večje mesto Coimbra, ki se ponaša z eno najstarejših

VPLIV MAVRSKE KULTURE – Poleg modro-rumeni-belih keramičnih ploščic so tudi umetelno izdelani dimniki na strehah (obvezno) belo pobarvanih hiš, še zelo razširjeni ostanki mavrske kulture.

evropskih univerz, ki še danes nudi zavetje in znanje mnogim študentom. Tudi Porto, kljub temu da je eno najpomembnejših gospodarskih središč Portugalske, ponuja svoj šarm, še posebno v starem delu na bregovih reke Douro. Nasprotni breg reke, Vila Novade Gaio, ki je povezan s Portom z dvonivojskim mostom železne konstrukcije, zaznamujejo ogromne zgradbe vinskih kleti, kjer polnijo omamno portsko vino. V preteklosti so vino od gornjega toka reke do sem prevažali v sodih na znamenitih jadrnicah, ki pa so danes obnovljene zasidrane v pristanišču le še kot zanimivost.

Vplivi mavrske kulture so vidni predvsem na južnem Portugalskem, zlasti v arhitekturi. Nizke bele hiške s pisanimi obrobami okrog oken in vrat, ki so pobarvane v istih kontrastnih barvnih kombinacijah, na strehah pa v beli, izrezljanimi dimniki, se stapljajo s suho nižinsko pokrajino. Keramične ploščice na fasadah, na klopih in vodnjakih v parkih, na stenah v arkadnih hodnikih, na oznakah za ulice, na imenih hiš in restavracij – kdo bi si mislil, da so ploščice lahko tako uporabne! Keramične ploščice, ta tako značilni element mavrske kulture, so si v Lizboni zaslužile celo muzej, v katerem je videti celoten postopek njihove izdelave in množico ornamentov v belo-modri ter belomodro-rumeni kombinaciji.

Turizem, kljub temu da prinaša lepe dohodke, tudi uničuje lepote posamezne dežele. Čudovito lepa južna obala Portugalske v razpiti pokrajini Algarve se spreminja v pravo mravljišče sonca željnih turistov, ki v naravo vnašajo neskladje s svojimi raznobarnimi senčniki v ravnih vrstah. V zaledju obale pa rastejo stolpnice s turističnimi apartmaji, ki s svojim betonom še bolj podarjajo svoje nasprotje naravi. Prava sreča, da je med temi najbolj znanimi plažami –

Praia da Rocha in druge – ki so že izgubile svojo "osebnost" zaradi v neskončno vrsto postavljenih ležalnikov in senčnikov ob njih, ostal še kakšen biser, ki je ohranil prvotno podobo mirnega ribiškega mesteca, npr. Alvor, kljub temu da so tudi ulice tega mesteca zlasti zvečer polne.

Bikoborba, ena najbolj temperamentnih prireditev na iberskem polotoku, mi je ostala v precej bledem spominu. Na prireditvi skorajda ni bilo slišati spontanega "Ole!", kajti tribune so bile polne turistov iz raznih delov Evrope, ki pa smo nemo, kvečjemu le z vzdihli groze opazovali krvave dogodke v areni.

In na koncu še stara legenda o portugalskem petelinu. Nekoč je bil v Barcelosu, majhnem mestu na severu Portugalske, moški obsojen na obešenje. Dokazati je hotel svojo nedolžnost. Prosil je, naj mu izpolni zadnjo željo in mu dovolijo ostati v jedilnici hiše sodnika, ki ga je obsodil. Obsojeni je izjavil, da bo dokazal svojo nedolžnost, če bo pečen petelin na sodnikovi mizi vstal in začel kikirikati. In petelin je skočil pokonci in začel kikirikati. Legenda se je širila od generacije do generacije in petelin iz Barcelosa je postal simbol za boj, pravičnost in srečo.

Dnevno smo prekosarile povprečno preko 80 kilometrov: najmanj okrog 20, največ pa tudi preko 140 km. Priporočam pa, da ne kolesarite več dni zapored po 100 in več kilometrov, ker se potem kolesarjenje sprevrže v nenehno tekmo s kilometri in izgubi čar potovanja, še posebno, če tudi teren ni posebno zanimiv za opazovanje.

Pozna pomlad in zgodnje poletje, predvsem pa zgodnja jesen so gotovo najugodnejši trenutki za kolesarska potepanja. Zato – čimprej začnite s pripravami. Srečno vožnjo!

Konec

Dejavni škocjanski upokojenci

8. marec počastili s kulturnim programom - Na letnem občnem zboru o delu v lanskem letu in letošnjih načrtih

V nedeljo, 8. marca, se je v škocjanski osnovni šoli zbralo 140 upokojencev na rednem letnem občnem zboru. S kratkim programom so počastili 8. marec, Dan žena. V programu so sodelovali govornik Roman Čelesnik, pevski zbor iz Šmarjete in pevci škocjanskega društva upokojencev, svojo pesem "Voščilo za praznik" je recitirala Slavka Janežič, na harmoniko pa je zaigral Lojze Lindič.

Najprej so poslušali poročilo o delu društva v lanskem letu, potem pa so sprejeli program dela in finančni načrt za letošnje leto. Izvolili so tudi nov odbor in razrešili starega. Škocjansko upokojensko društvo je zelo aktivno. Njihov pevski zbor nastopa na raznih prireditvah, tajnika Slavka Janežič piše pesmi, jih recitira na prireditvah, objavlja pa jih tudi v zborniku piscev upokojencev Slovenije. Društvo je v lanskem letu obiskalo in obdarilo 80 bolnih in ostarelih članov, v tej zimi pa so upokojenci prisluhnili tudi dvema predavanjema, ki ju je pripravila višja medicinska sestra Vanda Erpe. 340 od 415 vseh upokojencev v občini se je lani udeležilo treh izletov in srečanja upokojencev v Sentjerneju. V hotelu Delfin v Izoli je lani letovalo 40 članov, letos že 53, prvič pa so nji-

hovi športniki nastopili na športnih igrah upokojencev Dolenjske in Bele krajine in med dvajsetimi društvi zasedli sedmo mesto.

V vseh osmih letih, odkar društvo obstaja, pa jim ni nihče finančno pomagal, le zadnji dve leti so od ZKO Škocjan dobili 180.000 tolarjev za pevovodjo, zato so na občnem zboru sprejeli sklep o povečanju članarine s 500 na 1000 tolarjev. Župan Janez Povšič jih je pohvalil, vendar ni obljubil ničesar. Ivan Šteblaj, predstavnik Desus-a iz Novega mesta, pa je med drugim spregovoril tudi o novi pokojninski reformi.

SLAVKA JANEŽIČ

SPONA MIZARSKO OKOVJE

Vabi, da jo obiščete v novih prostorih na Resslervi 2 v Novem mestu (bivši salon Miko na Kandjski cesti)

Akcijske cene v mesecu marcu za:

- kljuke za vrata
- police za okna
- pohištvene ročaje
- kuhinjske del. plošče (16 različnih dezenov)
- odmične spon
- vodila predalov
- iverne vijake

Prepričajte se o popolni ponudbi mizarskega okovja ter ugodnih cenah.

Delovni čas:
pon. – pet. 8. – 18. ure
sobota 8. – 12. ure
☎ 068/341-272, 0609/646-242
SPONA,
PARTNER VREDEN ZAUPANJA

V KRKI NOVOTERM JE GORELO

NOVO MESTO - V ponedeljek, 16. marca, okrog 10. ure je prišlo do požara v Krki Novoterm. Požar je nastal na platuju pred skladiščnim prostorom, kjer je bilo shranjenih okrog 60 palet z izolacijskim materialom. Do požara je prišlo zaradi zarečee kapljice stekla. Požar so pogasili poklicni gasilci. Po nestrokovnih ocenah je škoda za okrog 8 milijonov tolarjev.

Italijanska kuhinja v Rogu

Dnevi italijanske kuhinje v Dolenjskih Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE - V okviru dnevov posebnih jedi, ki jih organizirajo v Gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah, vsako leto vsaj enkrat pripravijo dneve italijanske kuhinje. Tokrat so se začeli včeraj in bodo trajali do vključno nedelje.

"Za italijansko kuhinjo so značilne testenine na vse načine in v vseh oblikah, jedi z rižem, mesne jedi z dodatkom sira, tudi ribe, ki pa jih je v naši tokratni ponudbi manj, saj smo pred nedavnim imeli dneve morskih dobrot; značilni okus in vonjave tem jedem dajejo olivno olje, česen, paradižnik, maslo, od začimb pa origano, rožmarin, bazilika, žajbelj; omake so bolj izrazite, močnejše, pogosto so zraven jurčki, povsod je veliko zelenjave," našteva vodja gostinstva Peter Kotar.

Ponudba je bogata. Od predjedi naj omenimo pisano solato, jajčevce v marinadi, mozzarella z origanom, od juh je znana toskanska fižolova juha. Največ je testenin: od raviolov z jurčki, oglarskih špagetov do zelenjavne lazanje in kanelonov za sladokusce. Od jedi po naročilu sta še posebej slastni piemontski turnedo z grajskim krompirjem in telečja zarebrnica z gorgonzolo. Menda najbolj znana italijanska

AVTORJA - Avtorja kulinaričnih dnevov v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah, glavna kuharica Berta Grmek in vodja zdraviliškega gostinstva Peter Kotar, ob s specialitetami italijanske kuhinje bogato obloženi mizi. (Foto: A. B.)

kulinarična specialiteta pa je porcheta - to je rulada iz mladega prašička z rožmarinom, baziliko, žajbljem, vse skupaj hrustljivo zapečeno, zraven pa gre ohrovt po tržaško.

K tem jedem je moč naročiti izbrana primorska vina, tako Peršoljev sivi pinot in šardone, koprsko malvazijo, vipavski kaberne sovinjon.

A. B.

ŽE 20. POHOD MUČENIKOV - Več kot 50 članov stopiškega društva 40 mučenikov je v soboto krenilo na jubilejni 20. pohod na Gorjance. Pred dvema desetletjema je nekaj tamkajšnjih fantov in mož med izletom h Gospodični ugotovilo, da bo tako društvo kot nalašč za dokazovanje moškosti, češ da so nenehno zatirani od boljših polovic, pa četudi svojo pokončnost potrdijo samo enkrat v letu. Za pohodnike je obvezen klobuk, poln nahrbtnik dobrot, zastava, za novince pa še simbol društva - valjar. (Foto: M. Vesel)

ODPAD Z RAZGLEDOM - Pri tem, kam bodo odvlekli nerabno in odpadno šaro, so ljudje neverjetno domiselni pa tudi izbirični, saj ponavadi za to izberejo najlepše kraje v naravi. Zadnji lastnik tega fička je staro krtitjo (s še dobrimi gumami) zavlekel pred vas Brezova Reber, na tako točko, da bi lahko tam za lep razgled pobirali vstopnino. (Foto: A. B.)

PRI GORENČEVH V ZBURAH

Računalnik najboljši stroj na kmetiji

Napovedujejo, da bo kmetovanje postalo še bolj negotovo, kot je že zdaj, ko bomo vstopili v Evropsko unijo. Marjan Gorenc iz Zbur se tega ne boji, saj ves čas, odkar se ukvarja s paitanjem goved, uvaža novosti in spremlja razvoj na tem področju. Pogosto obiskuje Avstrijo in Nemčijo, saj, kot pravi, pri nas primanjkuje strokovnjakov s tega področja. Tako si je Marjan že pred leti mislil, da morajo imeti v razvitih državah tudi napravo za samodejno krmljenje, ki jo nadzira računalnik. In ni se motil. Kako ta naprava deluje, je videl v Nemčiji. Lani jo je uvozil in aprila bo že eno leto, odkar se pri Gorencih 80 telet napaja in krmi pod vestnim nadzorom računalnika. To novost v Sloveniji si je v ponedeljek ogledal tudi kmetijski minister Ciril Smrkolj s sodelavci.

Toda začetek ni bil lahek. Marjan Gorenc je sicer domačin, vendar to ni njegova rodna domačija, pri njih je na kmetiji ostal brat. To kmetijo pa je Marjan prevzel od Klemenčičevih leta 1983, ostarela možak in ženica sta bila namreč brez otrok. Čeprav je bila po vojni to ena najboljših kmetij v Zburah, je bila ob prevzemu v zelo slabem stanju, tako da je Marjan začel skoraj iz nič. Imel je zemljo, v propadajočem hlevu pa bika, kravo in kobilu, ki je bila edino delovno "orodje" na kmetiji. Naslednje leto se je poročil s Slavko in v stari hiši sta si uredila sobico in začela skupno življenje. S kmetijo sta prevzela tudi skrb za ostarela človeka; možak je umrl pred štirimi leti, medtem ko je 90-letna ženica še živa, vendar je vseh petnajst let, odkar sta tu, na postelji. "Najprej sem vzel posojilo za traktor, prikolico in plug," pove Marjan. V hlev pa je postavil 13 zadržnih telček. Ker je po poklicu avtoklepar, je nekaj časa imel tudi obrt, da si je priklopil kakšen denar. Slavica je takrat hodila še v službo, vendar dolgo ni zdržala. Delo v gostinstvu in doma na kmetiji, poleg tega pa še skrb za otroka in ostarela človeka je bilo preveč. Službo je pustila in se posvetila le družini in kmetiji. Marjan in Slavka imata dve hčerki, prva hodi v 7. razred, druga pa v malo šolo.

"Skoraj vsako leto smo delali hlev," pravi Slavica. Najprej sta obnovila starega, potem zgradila še dva nova, tako da imata danes en hlev za vzrejo telet in dva za vzrejo pitancev. Slavka se spominja, kako sta leta 1988 naredila hlev za 19 privezov, potem pa sta priveze podrla in hlev preuredila v bokse in zgradila rešetke, tako kot je Marjan videl na Stajerskem. Tako sta v hlev spravila naenkrat kar 60 glav goveje živine. Marjan in Slavka sta nekaj časa imela tudi samopo-

strežno hranjenje bikov, kasneje, ko sta imela več glav živine različne starosti, se samopostrežno hranjenje ni več obneslo in sta zgradila bokse. Danes imata 180 glav živine; polovico telet in polovico pitancev. Že od leta 1992 pa je v Gorencih hlevih prostora za 220 glav goveje živine.

Marjan je začel s paitanjem goved, sedaj pa se ukvarjata tako z vzrejo telet, ki jih 5 do 10 dni stare kupuje od domačih kmetov, kot tudi z nadaljnjim paitanjem goved do teže 600 do 700 kilogramov. Od vsega začeta sodeluje z Mercatorjem - Kmetijsko zadrugo Krka iz Novega mesta in novomeškim oddelkom kmetijske svetovalne službe.

Računalniško nadzirano krmljenje

Gorenc kupuje samo domača teleta in načrtuje, da bo v prihodnosti meso njegovih živali označeno s posebno kodo, tako da bo mesar kupcu lahko povedal, iz katere kmetije izvira. "Vse pomebnejša je kakovost mesa, tudi zato sem razmišljal o aparaturi, ki bi nam olajšala delo, po drugi strani pa bi bila kvaliteta krmljenja boljša," pravi Marjan. Uvoziti jo je moral sam, saj v Sloveniji ni bilo firme, ki bi uvažala take naprave. Gre za napravo za samodejno napajanje in krmljenje telet, ki ju spremlja preko računalnika. Vsako tele ima na voljo določeno količino mleka na dan, ob koncu dneva računalnik izpiše za vsako tele posebej, koliko od določene količine so popila.

Prva teleta, ki so zrastle s pomočjo računalniško podprte tehnologije, so že prodali in ocena mesarja je bila zelo dobra. Teleta vzredijo do 170 kilogramov, nekatera gredo v zakol, nekaj najlepših pa obdržijo naprej za pitance. "V svetu ne koljejo 120-kilogramskih telet kot pri nas, saj je vzreja do tu najdražja, prireja pa majhna," pravi. Trenutno imajo nekaj zadržne živine, ki jo krmijo na prirast, in nekaj svoje. Prve izkušnje z vzrejo telet po novi tehnologiji kažejo, da bodo dosegli najboljše rezultate, če bodo naprej pitali teleta, ki jih vzredijo doma.

Gorenceva pridelata na svoji in najeti zemlji tudi vso osnovno hrano za živino, kupujeta le beljakovine, krmno mešanico pa pripravita po nasvetih kmetijske svetovalne službe. V načrtu imata posodobitev mešalnice krmil; hlevov sicer ne nameravata več graditi, rada pa bi povečala vzrejo telet. Z gradnjo ne bosta še povsem zaključila, na koncu bo prišla na vrsto še gradnja nove hiše.

JOŽICA DORNIŽ

POSKUS V POSAVJU

Prvi z zdravstveno kartico po zdravje

Skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije je junija lani sprejela odločitev, da bodo preizkusili kartico zdravstvenega zavarovanja v območni enoti Krško. Za Nemčijo, ki je zavarovalniške kartice uvedla leta 1994, bo sočasno s Francijo, Belgijo in še nekaterimi evropskimi državami ali celo pred njimi uvedla kartico zdravstvenega zavarovanja tudi Slovenija.

Priprave na poskusno uvajanje kartice zdravstvenega zavarovanja v Posavju so nekako pri koncu. Hkrati, ko pripravljajo omrežje za samopostrežne računalniške terminale in preverjajo ustreznost nekatere računalniške opreme in programov, bodo organizirali tudi izobraževanje zdravstvenih delavcev in obveščanje zavarovancev o delovanju kartice.

Ob kartici tudi še izkaznica

Letošnji marec so že pred časom določili kot mesec, ko naj bi začeli postopno pošiljati kartice v posavski regiji. V približno mesecu dni naj bi kartico poslali vsem 71.400 zavarovancem, ki živijo v Posavju ali so zavarovani na tem območju. Za natančnejšo obveščeno zavarovancev so se odločili priložiti v pismo s kartico tudi izpisane podatke, ki so shranjeni na elektronskem dokumentu. Prav tako spadajo v ta paket navodila o delovanju sistema kartice zdravstvenega zavarovanja.

Po navedbah dr. Stanislava Čubra, vodje slovenskega projekta kartice zdravstvenega zavarovanja, bo začel sistem delovati še v tem mesecu, če bodo ugotovili, da vse poteka po načrtih. Če bodo s strogim nadzorom odkrili pomanjkljivosti, bodo kartice začeli uporabljati pozneje. "Najpomembnejše je, da bo celoten sistem deloval. Zato ne bomo od-

stopili od kakovostnih zahtev, ki smo jih zapisali že na začetku. Do dobaviteljev opreme smo časovno in vsebinsko zelo zahtevni, kar priznajo, čeprav so med njimi najuglednejši proizvajalci," je povedal dr. Čuber.

Kot zagotavljajo v krški območni enoti Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, zavarovane ne bo čutil, če bodo kartico poskusno začeli uporabljati nekoliko pozneje. "V nobenem primeru zavarovane ne bo imel težav pri zdravniku, če bodo v Posavju začeli kartico uporabljati z zamudo. Ves čas preizkusne uporabe kartice bodo namreč enako kot doslej veljale tudi sedanje zdravstvene knjižice.

Po besedah dr. Čubra so v Zavodu za zdravstveno zavarovanje priprave na uvedbo kartice pri preizkušanju kartice zdravstvenega zavarovanja in ne samo pri uvajanju v Posavju. Če s projektom kartice ne bi šli v Slovenijo naprej, bomo čez 2 ali 3 leta zelo težko obvladovali sistem zdravstvenega varstva," opozarja dr. Čuber.

Do takrat, ko naj bi klasično zdravstveno izkaznico zamenjali v Sloveniji z omenjenim sodobnejšim elektronskim dokumentom,

je preostalo še nekaj. Dotlej naj bi odpravili pomanjkljivosti in napake, ki jih bodo morebiti odkrili s preizkušanjem kartice v Posavju.

Potrjevanje vsaj za tri mesece

Zamisel o tem, kako naj bi delovala kartica zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji v prihodnosti, po koncu preizkušanja v Posavju, je jasna. Namesto s sedanjo zdravstveno izkaznico se bodo občani izkazovali z elektronskim dokumentom. Medtem ko izkaznice potrjuje delodajalec, bo kartici podaljševal veljavnost zavarovane sam v samostrežnih terminalih. V Posavju bodo taki terminali v zdravstvenih domovih Sevnica, Krško in Brežice, v zdravstvenih postajah na Senovem, v Kostanjevici in Krmelju, v ambulanti na Bizelskem, zobnih šolskih ambulantah v Pišecah in Dobovi, v bolnišnici v Brežicah, dveh izpostah Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v Sevnici in Brežicah in v območni enoti Zavoda v Krškem. Terminali bodo "dežurali" za občane vsak dan od 6. do 22. ure.

Veljavnost kartice bodo občani potrjevali vsake tri mesece. Upokojske in otroške kartice za obvezno zdravstveno zavarovanje bodo potrjevali enkrat letno, za prostovoljno zdravstveno zavarovanje pa vsake tri mesece.

Kartico boste "napisali" sami

Potrjevanje veljavnosti kartice v samopostrežnem terminalu bo na videz domala enako telefoniranju s kartico v telefonski govorilnici. Razlika je vendarle velika, saj govorijo o kartici zdravstvenega zavarovanja kot o "pametni" kartici, ki lahko hrani vrsto podat-

kov o zavarovancu. Vseh zmogljivosti omenjenega sodobnega, računalniško berljivega zdravstvenega dokumenta vsaj v začetku sploh ne bodo izrabili. Na kartici bodo v začetnem obdobju samo administrativni podatki; vidno bodo izpisani ime, priimek in datum rojstva zavarovance, številka zavarovanja in ime izdajatelja. V zgornjem desnem kotu bo izboklina, namenjena slepim. Na kartici bo elektronsko zapisan naslov in spol zavarovance, podatek o njegovem obveznem in prostovoljnem zavarovanju in o veljavnosti teh zavarovanj. Elektronsko bo na njej zapisano tudi sporočilo o izbranem zdravniku. Med preizkušanjem v Posavju naj bi ugotavljali, ali na kartico sodi ime morebitnega darovalca organov.

V prihodnje bi lahko občan imel na kartici tudi podatke o krvni skupini, alergijah, cepljenih in pomembnih kliničnih stanjih. Vendar na kartici, kot zagotavljajo pobudniki obravnavanega novega zdravstvenega zavarovalniškega sistema, ne bo nobenega medicinskega podatka, če bo zavarovane želel tako. Zagotavljajo, da bodo podatki na kartici strogo varovana skrivnost. Veljal bo namreč sistem t. i. dvojnega varovanja, ko je na kartici elektronsko shranjen podatek nedostopen brez sočasne uporabe profesionalne kartice zdravnika ali pooblaščenega zdravstvenega delavca.

Slovensko uvajanje kartice zdravstvenega zavarovanja je naletelo na ugodne odzive tudi v tujini. Po besedah dr. Stanislava Čubra so ga pred časom ocenili na strokovnem srečanju v Amsterdamu kot najnaprednejši tovrstni projekt v Evropi.

MARTIN LUZAR

PREDELAVA KONJSKEGA MESA

Sočno in zdravo, toda - konjsko!?

Tik ob hrvaški meji, v vasi Jereslavec pri Kapelah, deluje trgovinsko izvozno in uvozno podjetje PAG, ki vse bolj postaja znano po predelavi konjskega mesa. Domačijo Bogovičevih so od nekdaj poznali zaradi konj, saj je oče Anton 30 let od kmetov odkupoval konje in jih prodajal v Italijo. Ko je k hiši prišel zet, so začeli razmišljati o predelavi mesa. Ivo Maričević, po rodu z otoka Paga, je pred šestimi leti registriral firmo in tedaj se je začel njegov boj za tržišče. V prvi vrsti si je moral pridobiti naklonjenost potrošnikov, saj Slovenci ne poznajo dovolj konjskega mesa. Vztrajnost in trdo delo pa sta mnoge le prepričala.

Kot pravi Maričević, so prve ponudbe konjskega mesa v gostilnah doživele zgražanje, ki se je le počasi omililo in se na koncu prelevilo v povpraševanje. PAG zdaj že nekaj let redno oskrbuje 7 gostincev s svežim konjskim mesom ter z izdelki svoje znamke. S pomočjo svojega podjetja v Zagrebu uvaža meso ter ga predeluje tudi za dve zagrebški mesnici, medtem ko prodajalne širom Slovenije oskrbuje s pomočjo družbe Jurmes.

"Vsa proizvodnja je pod strogim veterinarskim nadzorom, vzorce pregledujejo tedensko ali tudi mesečno. S tem imamo velike stroške, mesečno trikrat toliko kot za elektriko, ki poganja stroje in daje energijo sušilnim komoram in hladilnikom," pravi Maričević.

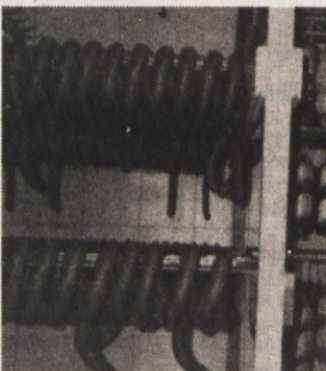
Meso že dobra štiri leta predelujejo tudi za hrvaško tržišče, saj ima Maričević tudi podjetje v Zagrebu in dve mesnici, ki jih redno oskrbuje. Zagreb je velik trg, vendar je postopek uvoza mesa in potem izvoza izdelkov zapleten in pomeni precejšnjo izgubo časa. Za predelavo in prodajo mesa v Sloveniji odkupuje meso neposredno od kmetov v Posavju (tu konji končajo v brežiški klavnici) in v okolici Celja, kjer zanje kolje Jurmes. Tako predelava teče iz stoodstotno svežega mesa.

Zdaj so v predelavi zaposleni trije delavci. Ivo Maričević, ki je sicer končal ekonomsko šolo, je novo znanje pridobil na specializaciji v italijanski klavnici, v tehnološke postopke pa so ga uvedli poslovni partnerji. Veliko se je moral naučiti sam, za kar je na začetku porabil veliko časa, materiala in denarja. Lani so v PAG-u

prodali okrog 5 ton hrenovk, dobre 3 tone stegna brez kosti za zrezke, tonno bočnika za golaž itd. Kljub bistveno povečani prodaji in novim prodajnim mestom ter razširjenemu krogu dobaviteljev večjih dobikov še ne pričakujejo takoj. Vedo, da je edina pot za znižanje stalnih stroškov povečana prodaja.

Boj proti predsodkom

Oba delavca zdaj že obvladata tehnologijo, zato se Maričević lahko bolj posveča prodaji. Pri tem je deklica za vse, saj gre sam okrog mesarjev, jim ponuja izdelke, spremlja prodajo in skrbi, da se stari izdelki takoj vzamejo iz prodaje ter nadomestijo z novimi.

POSEBNA VREDNOST MESA - Konjsko meso ima v primerjavi z ostalimi vrstami mesa več vode in manj maščob. Zardi nizke vrednosti maščob (le 2 odst.) ima posebno dietično vrednost, zelo ugodno pa je tudi, da v sestavi maščob prevladujejo nenasičene maščobne kisline. Vsebuje tudi velik delež visokokakovostnih beljakovin in ima nizko energijsko vrednost. Poznano je po sladkastem okusu, ki mu ga dajejo ogljikovi hidrati. Zardi večje vsebnosti železa je meso cenjeno med slabokrvnimi. Značilna je še nizka koncentracija natrija (le 21 mg na 100 g mesa), kar je tudi prednost pri nekaterih dietah. Več o vsem tem je mogoče najti na zgibanki, ki jo je pred časom izdelal Domus, plačali pa ministrstvo za kmetijstvo in Posavsko konjerejsko društvo.

JOŽE TERAŽ, lastnik gostilne Vrtovec v Sevnici: "V ponudbo konjskega mesa smo šli s strahom, a smo zdaj zadovoljni, da smo se tako odločili. Danes konjsko meso sodi v višji cenovni razred, saj po njem najbolj povprašujejo premožnejši ljudje."

bi, da kupci dobijo dobre in sveže. "Tudi ni vseeno, komu daješ blago, danes marsikdo ni več zanesljiv in ne plačuje," pravi.

Maričeviću in njegovemu PAG-u je uspelo povečati povpraševanje po konjskem mesu in izdelkih iz njega. Tako počasi premaguje predsode, sicer največjo oviro pri prodaji. Večje konkurence na trgu nima razen v Ljubljani, ki ostaja tudi za PAG pomembno tržišče v prihodnosti. "Lahko bi še trikrat povečali proizvodnjo, vendar nečemo delati zastoj, zato iščemo dobre kupce in ponujamo blago dobrim prodajnim mestom,

• Stroji v predelavi imajo še vedno precej prevelike zmogljivosti, vendar PAG zdaj že dve leti posluje z dobrih ter pokriva začetne vloške in predvidene izgube. Na začetku so namreč na stroju, ki zmore predelati 70 do 100 kilogramov mesa v hrenovke, naredili le kakih 20 kg hrenovk na teden. Zdaj naredijo tedensko po 400 kilogramov hrenovk, ob tem pa računajo še na večjo proizvodnjo. Lani so predelali ali prodali okrog 23 ton čistega mesa. Za zdaj izdelujejo poltrajne izdelke: poleg hrenovk še posavsko klobaso (kot kranjska klobasa), dietno šunko iz čistega konjskega mesa brez maščobe in mesni sir.

kjer dosega ceno, ki pokriva stroške proizvodnje. Oskrbujemo že tudi nekaj šol, v velike trgovske sisteme pa kot manjši proizvajalec težko pridemo."

In načrti? V PAG-u se bodo dolgoročno bolj usmerili v lastno prodajo in tudi v oblikovanje lastne blagovne znamke, zaradi česar zdaj pripravljajo tudi nova imena izdelkov. Poltrajne izdelke želijo še izboljšati in povečati njihovo prodajo. Če bo to šlo, bodo počasi uvedli še program trajnih mesnih izdelkov, za kar bo potrebno vložiti okrog 50.000 mark. V nekoč že narisanih načrtih pa so tudi lastna prodajalna, klavnica in hlev.

BREDA DUŠIČ GORNIK

SPOMINI TATJANE JAKAC

Stala ob strani velikemu umetniku

"Bil je velik umetnik in tudi srčno dober človek," je o novomeškem rojaku, priznanem slovenskem slikarju, grafiku, ilustratorju, fotografu in filmskem snemalcu Božidarju Jakcu, povedala njegova 87-letna žena Tatjana. Kar 55 let je bila njegova življenjska sopotnica in je s svojim pronicljivim duhom, humorjem in iskristno zaznavo tudi slovensko umetnost. Zdaj skrbno ureja možovo zapuščino - skice, risbe, rokopise in korespondenco, da najdejo svoje pravo mesto.

Na povabilo Knjižnice Mirana Jarca je pred kratkim skupaj s številnimi obiskovalci in z voditeljico pogovora Jadranko Matič-Zupančič rada obujala spomine na prehojeno življenjsko pot, ki je bila brez dvoma zanimiva in nekaj posebnega. Od krajših utrinkov iz svojega otroštva, ki ga ga. Tatjana kot Ljubljanka ni preživljala le v Ljubljani v družini Gundrum, pač pa tudi v tujini, predvsem na Hrvaškem, je največ besed našla o svojem možu. Že v Zagrebu, kjer je tudi hodila v šolo, se je začela družiti s slovenskimi umetniki, ki so tam študirali, prvo srečanje z Božidarjem Jakcem pa jo je doletelo leta 1931 v Ljubljani.

"Bila sem na njegovi razstavi v Jakopičevem pavalijonu in sem ga videla z neko žensko. No, bila je njegova sestra. Takrat se z njim nisem seznanila, sem pa spozna-

la njegove slike. Razstavljal je Ameriko," se točno spominja ga. Tatjana in nadaljuje. "9. novembra pa sem šla ob peti uri popoldne mimo kreditne banke in srečam svojo sošolko. Za njo pride Miran Jarc. Predstavi mi ga in tako sem Jarca spoznala prej kot Jakca. Ker je bil Jarc z nekom dogovorjen v kavarni Union, naju je povabil na kavo ali čaj in sva šli. Sestanek je imel z Jakcem in tako sem ga prvič srečala. Klepetali smo in potem sta me oba spremila domov za Bežigrad." Dogovorili so se, da se spet dobijo v kavarni in tako se je začelo druženje. Jakac je imel v Ljubljani svoj atelej in nekoč je v svojo družbo povabil tudi go. Tatjano. "Tam so bile same starejše ljubljanske dame njegovih let, na primer Anica Černež, Ana Levec in druge. Vse so bile kandidatke, katera ga bo dobila. Jaz pa sem bila dvajset let mlajša od Jakca in njim," se iskristno nasmeje Tatjana. 27. maja 1934 sta se z Jakcem poročila. Njena priča je bil Tone Kralj, njegova pa Miran Jarc.

"Jakac je bil mehak in srčno dober človek. Nikoli ni nikomur rekel žal besede, če je le mogel, je pomagal," je povedala žena. Pa vendarle - biti več kot pol stoletja skupaj z umetnikom, za katere mnogi pravijo, da so težki življenjski partnerji, je verjetno posebna izkušnja. "To je odvisno, kako se nekomu prilagodiš, sicer je pa

Jakac rekel, naj baba drži jezik za zobmi, pa bo vse gladko šlo," se je nasmejala gostja in resneje nadaljevala. "Med nama ni bilo nikoli preprirov, vedno sva se usedla in pogovorila. Ali pa da bi mi kdaj kaj očital! Nikoli! Ko je kdo vprašal, kako da se tako razumeva, se je pošalil: "Dvanajst let sem starejši, pa se boji, da bi me pustila."

Ga. Tatjana je možu sledila tudi v NOB ter z njim prenašala pomankanje, "ampak z ljubeznijo se vse prenese. Med vojno smo imeli veliko težav z Jakčevimi slikami in fotografijami. Moja naloga je bila, da sem jih varno skrivala in spravljala. Brez dobrih prijateljev, kot so bili na primer Lavrinovi v Beli krajini, in naša dobrotnica iz Črnaonjic, mama pisateljice Marjete Dajčman, pa bi bilo težko."

Jakac je ogromno delal in prav v vojnem obdobju je nastalo veliko njegovih risb in portretov. Žena, ki je bila največkrat njegov prvi kritik, pravi, da se je trudil z ljudmi, ki so se prišli portretirati. Želel je vzpostaviti dober stik. Če so bili bolj zaprti, togi in nesproščeni, se je z njimi pogovarjal. Takrat ji je rekel: "Tako je napet, ne vem, kako naj spravim ven ta karakter." In ko mu je uspelo, ko je portretirančeva maska padla, je rekel: "Pa sem ga dobil!" Pogosto je ženo vprašal za mnenje. "Kaj ti praviš, je ali ni?" je rekel in včasih tudi kaj popravil. Nekdo od zunaj včasih opazi kaj drugače. Zaradi

umetnikovih slikarskih izpopolnjevanj sta Jakčeva veliko potovala po svetu in ga. Tatjana je bila vedno z njim. Ko je vneto fotografiral ali snemal s kamero, je nosila opremo, filme, bila pa je tudi njegov sofer. "Jakac ni maral voziti avta. Rekel je, da ko bi kaj lepega videl, bi pozabil na vožnjo in bi se lahko kaj zgodilo. Me je pa komandiral: "Ja, kje pa greš, ne bo prav!" Ampak ponavadi se je srečno izteklo in z družbo smo se imeli res lepo. Vedno smo se znali nasmejati."

Jakac je bil zelo navezan na Dolenjsko in rodno Novo mesto, kjer sta z ženo nekaj časa tudi živela. Sicer pa se to vidi po njegovih delih. Kolikokrat je na platu upodobil Novo mesto, Gornjance! Jakčeva sedaj ureja njegovo bogato zapuščino: skice, risbe, rokopise, pisma. "Še pet let moram živeti, če hočem, da mi bo uspelo. Jakac je veliko delal in vsak papir je treba pogledati in obrniti. Na vso zapuščino ne gledam kot na kapital. Srečna sem le, da je to ohranjeno doma, v Sloveniji, in na to sem vedno gledala. Je pa težko, da moram vse urejati sama in mi ni nihče pripravljen priti na pomoč, niti noben muzejski kustos. Zastoj bi pa radi vzeli," je omenila težave ob svojem delu.

Knjižnici Mirana Jarca je ob obisku podarila Jakčovo sliko pesnika Mirana Jarca, njegovega dolgoletnega prijatelja, s katerim sta si bila duhovno zelo blizu, ter omare iz Jakčevega ateljeja. Te knjižnice že sedaj, ko je v prostorski stiski, s pridom uporablja, še bolj pa bodo prišle do izraza v novih prostorih. Jakčeva, ki je z veseljem prišla v Novo mesto, pa je knjižnici obljubila, da bo v njeno že bogato Jakčovo zapuščino še prispevala del njegove korespondence. Tako bo bodočim rodovom Novomeščanov še bolj približala človeški in umetniški lik velikega mojstra, o katerem je dr. Karel Dobida v svoji monografiji o Božidarju Jakcu zapisal: "Iskre na toplina veje iz podob sanjavo valovitih hribov lirične dolenjske pokrajine in skromnih kmečkih domov. Zlasti pa mu je pri srcu rojstni kraj, ljubljeno Novo mesto."

LIDIJA MURN

JAKČEVA V NOvem MESTU - "Čeprav bolj redko, zelo rada prihajam v Novo mesto," je rekla Tatjana Jakac v pogovoru z Jadranko Matič-Zupančič in se zahvalila za povabilo. (Foto: L. M.)

VEDEŽEVANJE JASNOVIDNOST

AMALIJA

145 SIT/min

Jasnovidka Amalija vam pomaga iz stiske in razočaranj — vse na osnovi lastnega videnja.

090 - 40 36

NAJVEČJA GOBARNA V BELI KRAJINI

Prve gobe pojedla slovenska vojska

Na skoraj vsakem srečanju belokranjskih kmetov je slišati pripombo, da bi s svojimi pridelanimi rokami lahko pridelali še veliko več, vendar se boje, da pridelkov ne bodo mogli prodati. Tudi Pintaričevi z Mavrlena nad Črnomljem so, ko so v garaži njihove stanovanjske hiše dozorevali prvi šampinjoni, skoraj panično iskali kupce, ki bi bili pripravljeni kupiti njihov prvi pridelek.

Bilo je namreč junija 1991 in vojna pred vrati. Bila je nevarnost, da bodo morali ljudje reševati gola življenja, in le kdo bi takrat mislil na takšno razkošje, kot so šampinjoni, ki jih - mimo grede - mnogi v Beli krajini niti poznali niso. A so Pintaričevi hitro našli rešitev. Pri mavrlenskem gasilskem domu so se zbrali slovenski vojaki, da bodo napadli Vražji kamen, in gospodinja Jožica jim je spekla šampinjone z jajci in tako je njihova prva bera dobila odjemalce. Takrat so šampinjone gojili še poskusno in povsem ljubiteljsko, navdušil pa jih je tedanji kmetijski svetovalec in sedanjí črnomaljski župan Andrej Fabjan. Oba Pintaričeva sta hodila še v službo: Leopold kot izmenovodja v rudniku Kanižarica, Jožica pa je bila zaposlena v črnomaljski Iskri.

Po letu dni, ko je pridelava šampinjonov že dobro stekla, so Pintaričevi spoznali, da garaža, v kateri so imeli hkrati po 140 briketov z micelijem, ni primeren prostor za gojenje. Zato so poleg hiše zgradili novo gobarno, v kateri so pridelavo podvojili. "Za službo in vzgojo gob sva že našla čas, za prodajo pa nama ga

je začelo primanjkovati in šampinjone sva začela vlagati v slanico ali kis."

"Dela je bilo vse več in Jožica je pustila službo ter se zaposlila v podjetju, ki smo ga poimenovali Gopi. Ime je sestavljeno iz začetnic besed gobe in Pintarič," razlaga gospodar Leopold. Razmišljali so o večjem prostoru za gojenje in se ozirali po opuščnem hlevu črnomaljske kmetijske zadruge tako rekoč pred svojim. Zadruga ni imela v njem živine okrog 30 let in spominjal je na hišo strahov. Leta 1994 so zanj podpisali kupoprodajno pogodbo. Seveda je bilo potrebno hlev temeljito obnoviti. "Dobili smo 55 tisoč DEM posojila za demografsko ogrožena območja, a z velikimi obrestmi. Čeprav je bil enoletni moratorij na vračanje, so obresti tekale, in preden smo vrnili prvi obrok glavnice in začeli vzgajati gobe v novi gobarni, smo morali vrniti že milijon tolarjev obresti. Priznam, da sem takrat marsikatero noč prebedel, ker nisem vedel, kako se bo izšlo," se spominja Leopold.

A izšlo se je. Čeprav posojila še niso odplačali, podjetje, ki je v pravem pomenu besede družinsko, daje kruh štirim Pintaričem. Leopold se je leta 1995 sicer upokojil, vendar ne drži križemrok. Jožica se je pred slabima dvema letoma po končani gostinski šoli pridružil sin Matjaž, medtem ko hčerko Alenko štipendirajo na šoli za podjetniško poslovanje, prihodnje leto, ko bo končala šolanje, pa bo v podjetju vodila finančne posle.

Danes Pintaričevi v gobarni, ki

meri 430 kv. metrov, vzgajajo šampinjone v štirih prostorih, v katerih imajo hkrati po 40 ton komposta z micelijem. Vendar svežih gob ne prodajajo več, temveč vse predelajo. Cele ali narezane vložijo v kis ali slanico ter prodajo grosistom. Največja kupca sta Emona-diskont Ljubljana in Mercator-kmetijsko gospodarstvo Kočevje. Ko so strokovnjaki poleg njihovih ocenjevali gobe še dveh slovenskih živilskopredelovalnih tovarn, je Pintaričev izdelak dobil daleč najvišjo oceno. Leopold je izdal tako rekoč poslovno skrivnost, da od časa, ko njihovi šampinjoni še rastejo in ko se znajdejo v kozarcih, preteče le nekaj ur. Res pa je, da večino dela opravijo ročno in ne uporabljajo

konzervansov. Gobe vkuhavajo tako, kot so jih nekaj naše babice. Vlagajo tudi manj znane okuse ostrigarje, ki jih odkupijo od drugih pridelovalcev.

Pintaričevi veljajo za največje predelovalce gob v Beli krajini, saj so v lanskem letu z njimi napolnili okrog 50 tisoč kozarcev različnih velikosti. A čeprav nimajo nikakršnih zalog in sploh ne potrebujejo skladišč, ne načrtujejo razširitve pridelave šampinjonov, ampak posodabljanje prelele dobil daleč najvišjo oceno. Leopold je izdal tako rekoč poslovno skrivnost, da od časa, ko njihovi šampinjoni še rastejo in ko se znajdejo v kozarcih, preteče le nekaj ur. Res pa je, da večino dela opravijo ročno in ne uporabljajo

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

SKUPNO DELO V DRUŽINSKEM PODJETJU - Jožica, Alenka in Leopold Pintarič pri polnjenju kozarcev z gobami. Poleg šampinjonov, ki jih vzgajajo doma, jih - tako kot tudi ostrigarje - odkupujejo še od drugih gojiteljev gob. (Foto: M. B.-J.)

NAŠE KORENINE

Ni še konec vseh nastopov

Svet ga je spoznal pred nekaj leti na otvoritvi olimpijskih iger v Atlanti in presenetil ga je. Njegovi gibi so bili lahkotni, skoraj plaval je po odru in očaral je izbrano občinstvo, da je valovalo od navdušenja. Celotameriškega predsednika Clintona, ki mu že položaj narekuje dobršno mero zadržanosti, je pojava tako prevzela, da je odrgel priučeno resnost, vstal in napravil tisto zgovorno kretanje, ki jo je razumel sleherni prebivalec tega planeta, kamor je segla televizijska slika. Kretanja je govorila: "Drži se, Leon! S tabo smo!"

Takrat je bil Leon Štukelj v poznih devetdesetih letih, ko pa sem se pred dnevi oglašil na njegovem domu v Mariboru, je bil že v stotem. Prav tako telesno in duševno čil kot takrat na oni strani oceana me je sprejel in najina beseda je stekla, o čem drugem pač kot o Novem mestu in o njegovi okolici, kjer je obema tekla mladost. In ko mu omenim, da izhajam iz Škrjanč, mu presvetlijo obličje davni spomini: "Škrjanče, ja, tam okoli sem včasih nabiral mah za jaslice." Kakšno naključje! Tudi jaz sem ga, a mu tega ne povem. Tisti trenutek se mi zazdi, da je silna reka časa, ki je prej valovala med nama, usahnila in postala igri potoček. Ob njem se radostno love mladostna doživljanja. Težka voda ob izlitju v zeleno Krko, deške vragolije ob njej, prvi telovadni poskusi, nastopi in šolska srečanja.

Potem pride čas rasti, odpoovedovanja in vztrajanja. Končno prvi uspehi, nova vztrajanja in nova odpoovedovanja. In še večji uspehi. Zablestijo se olimpijske medalje. Leta 1934 Pariz, leta 1928 Amsterdam, leta 1936 Berlin. Na koncu ostane le še odpoovedovanje in vztrajanje, ki je kronano z največjim uspehom slovenskega športa doslej: Leon Štukelj je postal najstarejši še živeči olimpijski zmagovalček na svetu. Velike besede ob tem so povsem upravičene. Dosti jih je bilo že izrečenih in jih še bo. Midva se jih izogiba. Tisti polotok ob smaragdno zeleni reki, ki je zdaj kar preveč razraščan in obremenjen, nama vedno znova prihaja na misel. Kako ne, tam so se začeljena in tam so se končevala mnoga potovanja v svet, čeprav je že v drugi polovici dvajsetih let postal njegovo bivališče Maribor, kjer je dobil službo in našel svojo življenjsko sopotnico Lidijsko Plemelj.

Vsa potovanja niso bila prijetna. Gotovo ne tisto v Judenburg in na Dunaj, ko je prva svetovna vojna na številnih frontah utrinjala mlada življenja. A je tista vrnitev po končani moriji verjetno prav tako vznemirila mlado srce kot tiste poznejše, polne znanosti, zmagovalstva in ovacij. Pa vse vrnitve niso bile polne prijetnega vznemirjenja in pričakovanja. Tudi take, polne tesnobe in negotovosti, so bile. Ena teh ga je med drugo svetovno vojno spet prinesla v Novo mesto in o tej teče beseda: "Poziv sem dobil 3. aprila. Žena se je s hčerko preselila v okolico Maribora, jaz pa sem moral v Ljubljano. Potem

je prišel nemški napad, nastalo je malo panike in mi smo se umikali proti Metliki. Vrh Gornjancev sem doživel razpad jugoslovanske vojske. Vrnil sem se v Novo mesto. Tam, na Bregu, je takrat živela moja mati. Kmalu potem je prišlo do eksplozij v skladišču streliva, ki je bilo takrat v novomeški osnovni šoli. Spominjam se, kako je mestni sluga z bobnom pozival v službo vse paznike okrogne sodešča, ker ogrožajo varnost mesta Cigani, ki so se zbirali v bližini."

No, večjih neveselosti iz tistega ni bilo, je pa v glavnem obveljala delitev Slovenije med okupacijskimi vojskami. Novo mesto, kjer je bil Leon, je bilo pod italijansko oblastjo, Maribor, kjer je bila žena Lidija s hčerko Lidijo, pa pod nemško. Hišo, v kateri je prej stanovala družina, je zasedel gestapo in v njej namestil svoje urade. Ščasoma je Leonu le uspelo urediti, da je žena s hčerko prišla v Novo mesto in dobila zavetje pri njegovi materi, sam pa je preko apelacijskega sodišča v Ljubljani dobil sodniško mesto v Žužemberku. Tam je bil šest mesecev, potem še dva meseca v Črnomlju, nakar je dobil zaposlitev v Novem mestu na okrognem sodišču, kjer je prej, še na začetku svoje pravniške kariere, opravil pripravništvo. A časi so bili burni in negotovi, oblasti so se hitro menjavale in kaj malo so se ozirale na pravne norme, ki so bile pravnikom kot, je bil Leon, tako svete. Italijanska oblast je razpadla, kratkotrajna partizanska komanda pa je bila zlomljena v naletu nemške ofenzive. Pred njo je Leon ženo, kčerko in mater dal v varstvo samostana v Šmihelu. Ko pa je peljal brata svojega svaka Emila Štefanoviča iz Novega mesta v Podhosto, kjer je imel strica, so na poti skupino, s katero sta bila, zajeli nemški vojaki vlasovci. Bilo je zelo napeto in puške so bile pripravljene na strel. Leon je rekel vojakom, naj ne streljajo, ker so civilisti, z roko odrihnil puško in segel po dokumentih. Nato se je oglašil Johan Medic, novomeški tovarnar, in vojakom povedal, da je Leon olimpijski zmagovalček iz Berlina. To je verjetno vsem skupaj rešilo življenje. Ko so jih pozneje vojniki vodili proti cesti, je k Leonu pristopil oberlajtnant in mu dejal: "Kakšno naključje! Tudi jaz sem bil takrat v Berlinu."

Tako je v življenju. Nekateri koraki prinašajo medalje in slavo, drugi rešujejo življenja. Prvi in drugi so dragoceni. Za Leon na je dragoceno tudi to, da ima še ženo Lidijsko in hčerko z istim imenom, dva že odrasla vnuka in tudi dva pravnučka, Andraža in Heleno. Kljub njegovi visoki starosti pa zanj ni konec vseh bojev in vseh nastopov. Pravniški boj, ki ga vodi sam, je bitka za hišo v Mariboru, ki jo je povojna oblast nacionalizirala. In še en nastop ga čaka v Novem mestu, kjer nameravajo njegovo stoletnico dostojno proslaviti. V Novem mestu je bil 12. novembra 1898 namreč rojen.

TONE JAKŠE

Št. 11 (2534), 19. marca 1998

KREKOVA BANKA

ZA
VAS

KJER JE VOLJA, TAM JE POT

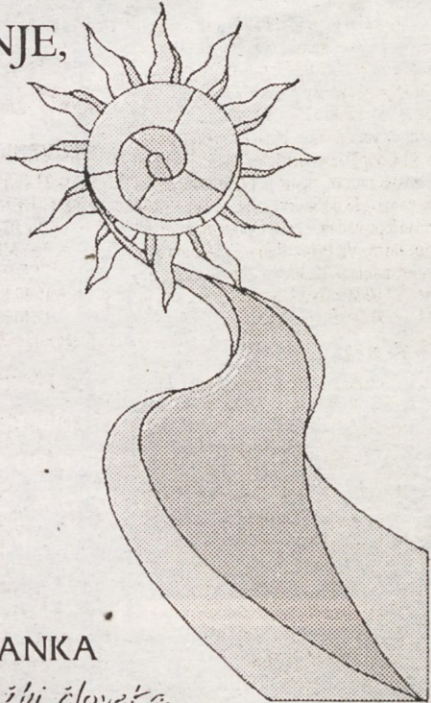
Nič ni lepšega kot izpolnjene želje.

S TOLARSKO VARČEVALNO KNJIŽICO

vam jih pomagamo uresničevati.

DONOSNO OBRESTOVANJE,
ZAGOTOVLJENA
DISKRETNOST
IN VSE UGODNOSTI,

ki jih lahko
pričakujete
od dobre
in
zanesljive banke.

KREKOVA BANKA
Da bo denar v službi človeka

proFOCUS

FELICIA
Z NOVIM OBRAZOM

OBRAZ, KI GA BOSTE VZLJUBILI

Privlačne linije Škode Felicie smo naredili še bolj vabljive. Pred vami je obraz s posodobljeno prednjo maško in odbijačem ter še nekaterimi domišljajnimi podrobnostmi, ki dajo avtu bolj svež videz in novo eleganco. Kar pa še ni vse! Nova Felicia prihaja med vas z dopolnjeno osnovno opremo, ki naj naredi vožnjo še udobnejšo.

Odkrijte vse spremembe za novim obrazom Felicie in Felicie Combi pri najbližjem Škodinem pooblaščenem prodajalcu.

Verjamemo, da bo to začetek dolgotrajnega partnerstva.

www.skoda-auto.com

Moja Vileda

SUPER METLA

PUR ACTIVE

50 Let Idej Za Jutri

vileda

ROKAVICE

WISCH-MAT

in velika nagradna igra

Povprašajte pri svojem prodajalcu.

Generalni distributer: HIKO TRADE • program VILEDA

BREZPLAČNI VILEDAFON 080 10 83

Ni nevarnosti,
da bi cene podivjale.
Mi smo jih vklenili.

Med nakupi v Mercatorju bodite pozorni na oznako Trajno nizke cene. Tako je označenih več kot petdeset odličnih izdelkov priznanih blagovnih znamk iz osnovne košarice živil, ki so vam na voljo po naših trgovinah širom Slovenije. Zanje vam v Mercatorju jamčimo dostopnejšo ceno in preverjeno kakovost. Ker vemo, kaj je dobro. In ker želimo, da to - brez pretresov za vaš žep - spoznate tudi sami.

Panike nobene - Trajno nizke cene.

Mercator

D.O.O. CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE
TEL. 061/762-622, 763-620 FAX. 764-621

- INSTALACIJE • INŽENIRING
- TRGOVINA • SERVIS

STORITVE

- Elektroinstalacije od projekta do izvedbe za vse vrste objektov, po konkurenčnih cenah, zahtevajte naše ponudbe;
- meritve instalacij in izdaja atestov za obratovalnice in proizvodne obrate;
- vzdrževanje instalacij in naprav na objektih, opravljamo redne in pogodbene servise;
- izvajamo računalniške mreže z dobavo in montažo opreme v sodelovanju z vodilnimi podjetji;
- naša ključavničarska delavnica vam izdela vse vrste kovinskih delov, potrebnih pri montažah, razno kovinsko opremo, elektro omare in pulte po naročilu.

TRGOVINA

- Naša nova ponudba je urejena specializirana discontna trgovina za elektro-instalacije namenjena elektroinstalaterjem, vzdrževalcem, samograditeljem, gospo-dinjstvom;
- v trgovini izvajamo strokovno brezplačno svetovanje;
- izvajamo kataloško prodajo znanih pro-izvajalcev gospodinskih strojev in apa-ratov;
- na željo stranke izvršimo dostavo na dom, izvedemo priklop; brezplačno odpeljemo zamenjani izdelek.

AMZS

MAPETROL

BREZPLAČNO DO NOVEGA EURO VARNOSTNEGA TRIKOTNIKA

Spoštovani vozniki!

Ob nakupu vsaj 4-ih litrov vrhunskega motornega olja Mapetrol Sint Olimp SAE 5W-40 vam **podarimo** nov Euro varnostni trikotnik.

Pričakujemo vas na Poslovnih enotah AMZS po vsej Sloveniji.

Akcija bo trajala do 30.03.1998.

Založba

išče
KOMERCIALISTE
in vodje skupin

za prodajo knjig — štirinajst
naslovov poslovnih uspešnic
po vseh slovenskih podjetjih,
ustanovah in inštitucijah.

ZAGOTAVLJAMO:

- stimulativen zaslužek
(30% od prodanega izvoda)
- stalne nove naslove
- redna izplačila
- najboljšim redno zaposlitev

Kandidati, pokličite vsak delavnik
med 10. in 15. uro po telefonu
061/125-81-40.

DOLENJSKI LIST

Ugodnejši kreditni pogoji!

*Znižali smo realne obrestne mere
in podaljšali odplačilno dobo!*

odplačilna doba	obrestna mera
do 6 mesecev	TOM + 6%
do 12 mesecev	TOM + 7%
do 24 mesecev	TOM + 8%
do 36 mesecev	TOM + 8,5%
do 60 mesecev	TOM + 9%

*Obrestne mere so enake za namenske
in nenamenske - gotovinske kredite!*

In če še niste naš komitent?

Odprli vam bomo tekoči račun ali hranilno knjižico, na katero boste prejeli redne mesečne prejemke in pot do kredita vam bo odprta. Pa ne samo do kredita, odprla se vam bodo tudi nešteta poštno-bančna okenca, ugodna varčevalna ponudba in sodobni bančni instrumenti!

Poštna Banka Slovenije in pika!

PBS.

pooblaščen servis-prodaja vozil in rezervnih delov

servis

FIAT
GRIL

ŽUPNCA 3, NOVO MESTO
tel./fax: 068/28-714

- * Pooblaščen servis FIAT IN LANCIA
- * Prodaja vozil FIAT, LANCIA in ALFA ROMEO
- * Originalni rezervni deli FIAT, LANCIA in ALFA ROMEO
- * Kleparske in ličarske storitve

PRIVOŠČITE SI TAJNICO.

Sem Telekomova telefonska tajnica, majhna in sposobna.
Ali veste, da me lahko kupite za 17.232 SIT in še to na 3 obroke?
Prav imate, zelo ugodna cena!

Na Vašo željo me brezplačno prinesejo in priključijo pri Vas doma.
Vse to lahko lepo uredite po telefonu na brezplačni telefonski številki
080 88 22 ali osebno v vseh Teletrgovinah Telekom Slovenije.
Pokličite zdaj!

<http://www.telekom.si/tajnica>

Telekom Slovenije

AVTOKLINIKA

068/ 323-035

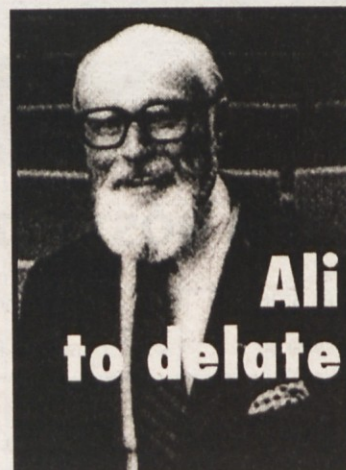
AKCIJA - AKCIJA - AKCIJA

Brezplačna menjava pri nas kupljenega olja in oljnih filtrov:
VALVOLINE TURBO V. — liter 698 SIT
VALVOLINE SINT GARD — liter 899 SIT
CASTROL GTX 3 — liter 1.199 SIT

Športne vzmeti, športni zračni filtri in oprema:

sparco

JAMEX

Eibach
FEDERINK&N
FILTERCHARGER EQUIPPEDMONROE
amortizerji

Ali resnično to delate pravilno

Prijava in informacije:

GEA College
VISOKA STROKOVNA ŠOLA
ZA POJETNIŠTVO

Vabimo vas, da poiščete odgovor na dvodnevnem
interaktivnem seminarju MOČ DIREKTNEGA MARKETINGA
23. - 24. marec 1998, Smelt - Ljubljana
Izkoristite znanje RAYA "ROCKET" JUTKINSA,
nosilca prve nagrade ameriškega združenja
za direktni marketing!

GEA College d.d.
Dunajska 156, Ljubljana
Tel.: 061 1687 002, 1687 301
Faks: 061 1688 213
Inštitut za direktni marketing d.o.o.
Miklošičeva cesta 38, Ljubljana
Tel.: 061 131 22 22
Faks: 061 131 31 74

Potem boste
to delali pravilno... **DA!**

grafika

Le
čevlje
sodi
naj
kopitar

- časopisi v 24 urah • komercialni tisk • knjige
- brošure • plakati • oblikovanje • marketing
- trgovina • servisiranje računalnikov

☎ 068/323-611; fax: 068/321-693

ZAHVALA

*Srečna je bila družina,
ko za nas si tako lepo skrbela,
z dobrim srcem in pridnimi rokami
si nam dala vse, kar si imela.*

V 83. letu starosti je Gospod poklical k
sebi našo drago sestro in teto

NEŽKO SIMONIČ

iz Semiča 30

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izraze sožalja, za vse, kar so darovali za pokojno in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni osebju ZD Semič, dr. Mariji Plut, Anici Bucik-Pljučnemu oddelku Novo mesto, govornici Tilki Živanovič, g. Kukarju za pogrebne storitve, cerkvenemu pevskeemu zboru Semič za lepo petje in štirim duhovnikom za lepo opravljen obred.

Vsi njeni
Semič, Chicago

ZAHVALA

V 86. letu starosti se je od nas poslovila
draga mama in sestra

ANGELA GRAHUT roj. Ilc

iz Šmarjete 39 pri Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter spremstvo pokojne na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo sosedama Anici Zoran in Tončki Vovk za vsestransko nesebično pomoč in podporo pokojni, gospodu župniku za lepo opravljen obred, gospodu ravnatelju OŠ Šmarjeta in predstavniku Društva upokojencev za poslovilna govora, pevcem, Pogrebni službi Oklešen in domačim pogrebcom, delovnim kolektivoma Dijaškega doma Novo mesto in Instituta za diagnostično in intervencijsko radiologijo KC Ljubljana ter redovnicam šolskim sestram sv. Frančiška z Brezij in Repenj pri Vodichah.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je zapustil dragi
mož, oče, stari oče in stric

FRANC RANGUS

upokojenec UNZ iz Družinske vasi 27

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, za darovano cvetje, sveče in ostalo pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Društvu Maksa Perca, delavcem UNZ, gasilcem gasilskega društva Bela Cerkev, Zvezi borcev Bela Cerkev, gospodu Gregorčiču za poslovilne besede ob odprtem grobu in Društvu upokojencev Bela Cerkev. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega ateta in starega
ateta

GUSTAVA GORNIKA

iz Metlike, Cankarjeva cesta 5

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje in pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, ter vsem, ki so našemu atetu v življenju kakorkoli pomagali. Iskreno se zahvaljujemo sosedu ge. Mariji Sodec za nesebično pomoč, govornikom ge. Alenki Mežnaršič in g. Antonu Slobodniku za ganljive besede slovesa. Enaka zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred, metliški godbi na pihala in pevcem.

Žalujoči: vsi njegovi

VEDEŽEVANJE ZDRAVJE, LJUBEZEN DENAR, KARIERA

090 43 58

24 ur v živo

090 43 59

ZAHVALA

Tiho se je od nas poslovil mož, oče, stari
oče, stric in svak

JOŽE MARKOVIČ

(1924 - 1998)

iz Šentjanža 78

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za lajšanje bolečin v najtežjih trenutkih, za podarjene svete maše, cvetje, sveče in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja zdravstvenemu osebju Interne bolnice Novo mesto, gospodu župniku za lepo opravljen obred, g. Slapšaku za poslovilne besede, g. Jožetu Jamniku za nesebično pomoč, cerkvenemu pevskeemu zboru ter sindikatu Inkos Krmelj. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila draga
mama, stara mama in tašča

ANGELA DRAŽUMERIČ

iz Črnomlja, Čardak 9

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za darovano cvetje in sveče ter vsem, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih. Prav tako se zahvaljujemo govornicam, pevcem in gospodu kaplanu.

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

18. marca mineva žalostno leto, odkar
nas je nepričakovano zapustil dragi mož,
oče, stari oče, tast, brat, boter in stric

JOŽE ZIDARIČ

z Dobravice 12 pri Šentjerneju

Hvala vsem, ki mu prižigate sveče in stojite ob njegovem grobu.

Vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

ob smrti našega ljubega moža, očeta in
starega očeta

JANEZA DVORNIKA - ŽANA

iz Vel. Bučne vasi pri Novem mestu

Kljub preizkušnjam in trdoti življenja je med nas prinašal veselje, pesem in prizanesljivost. Še je hotel obrezati trte in z vnuki kovati načrte za jutri, pa je srce omagalo. V nedeljo smo še zadnjikrat skupaj darovali svoje molitve zanj in zase ter ga v upanju v božje usmiljenje izročili zemlji. Vsem, ki ste nam stali ob strani in z nami nosili breme žalosti, se iskreno zahvaljujemo: sorodnikom, prijateljem, sosedom za pozornost in pomoč, posebno pa gospodu dekanu Miru Virantu in proštu Jožefu Lapu za lep obred, šentjernejskim pevcem za pesmi in sodelavcem z Mestne občine Novo mesto in Uprave za notranje zadeve.

Hvaležni: žena Alojzija, sinova Marjan z ženo Estero in Franci z ženo Marinko ter vnuki Boris, Uroš, Klemen, Marko in Simon

BREZ PREVOZA TEŽAVE

BREŽICE - V Brežicah se sprašujejo, kje bi vozniki opravili tehnične preglede motornih vozil, če teh pregledov ne bi več izvajalo podjetje Prevoz Brežice, ki je pooblaščen za tehnične pregle-

de in podaljševanje registracij motornih vozil. To podjetje je lani opravilo 12.700 tehničnih pregledov motornih vozil in 733 tehničnih pregledov traktorjev. Podaljšalo je veljavnost 7.374 prometnih dovoljenj za vozila in 733 traktor-skih.

ZAHVALA

Ob slovesu od naše drage mami

REZI MALASEK

iz Cankarjeve ulice 3 v Novem mestu

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste se od nje poslovili z lepo mislijo, jo spremili na zadnji poti in ji darovali sveče in toliko lepega cvetja.

Hčerka Terika z družino

Novo mesto, 12.3.1998

ZAHVALA

V 75. letu starosti je sklenil življenjsko
pot naš dragi mož, ata, stari ata, brat in
stric

ŠTEFAN SENIČAR

Kosova ulica 3, Novo mesto

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pisne in ustne izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter za tako številno spremstvo pokojnega na zadnji poti. Posebna zahvala proštu Lapu za lepo opravljen obred, govorniku županu Francu Konciliji in g. Pezlju, pevcem in g. Brclarju za zaigrano Tišino. Hvala mestni občini, KS Novo mesto, Društvu invalidov, ZB Novo mesto, SŠGT in Labodu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Angelca, hčerki Mira in Meta z družinama, brata in sestri

ZAHVALA

Nepričakovano nas je zapustil dragi
mož, oče, brat, stric in dedek

MIROSLAV ŽUGELJ

iz Kota pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo sodelavcem Doma počitka Metlika, Iskri iz Semiča, pevskeemu zboru, govornikom in g. kaplanu.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 68. letu nas je zapustil naš dragi mož,
oče, brat, stari oče, stric in tast

LUDVIK LUZAR

z Jugorja 8

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in vaščanom za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter številno spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Splošni bolnišnici Novo mesto - Žilnemu oddelku in Oddelku za intenzivno nego. Hvala proštu Jožefu Lapu za lepo opravljen obred, Anici Korasa za poslovilne besede, šmihelskim pevcem in Pogrebni službi Oklešen. Zahvalo izrekamo novomeškima kolektivoma Krka - Biokemija in Labod - šivalnica. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 19. marca - **Jožef**
 Petek, 20. marca - **Igor**
 Sobota, 21. marca - **Benedikt**
 Nedelja, 22. marca - **Lea**
 Ponedeljek, 23. marca - **Viktorij**
 Torek, 24. marca - **Gabrijel**
 Sreda, 25. marca - **Marija**

LUNINE MENE
 21. marca ob 8.38 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: Od 19. do 22.3. (ob 17. uri in 20.30) romantična drama *Titanik*. 25.3. (ob 18. uri in 20.15) komedija *Bole ne bo nikoli*. 25.3. (ob 18. uri) akcijski film *Pojub za lahko noč*.

ČRNOMELJ: 20.3. (ob 20. uri) ameriška drama *Zlomljen glas*. 22.3. (ob 20. uri) znanstvenofantastični film *Peti element*.

DOBREPOLJE: 20.3. (ob 19.30) znanstvenofantastični film *Osmi potnik*. 22.3. (ob 15. uri in 19.30) ameriški akcijski film *Zbogom dekleta*.

film

• **BOLJE NE BO NIKOLI**, drama (As Goot As It Gets, 1997, ZDA, režija: James I. Brooks)

Po daljšem času nas je ameriška visokoproračunska produkcija osrečila s filmom, v katerem začuda ni posebnih afektov in računalniške animacije niti kakšne preširoke teme, pač pa zgolj in predvsem sočen in inteligenten tekst. Delikatna komedija nravi o majhnih ljudeh z veliko duhovno in človeško dimenzijo. Seveda se razume samo po sebi, da še tako dober scenarij klecne, če nima ustreznih igralcev. Gre za film, v katerem je beseda spet kralj in ne le bedni privesek prepotencirane vizualizacije, za zgodbo, o kateri lahko celo rečemo, da ima srce, in to ne majhno.

Jack Nicholson igra uspešnega pisatelja hitro spisanih romanov Melvina, zelo zadrega rasističnega ljudomrzneža, ki je obseden od fobij vseh vrst. Vrta svojega stanovanja vedno zaklepa natančno petkrat, vzdržuje germanisko pedanten red, ima obilne zaloge hrane in pijače, že vse življenje hodi v eno in isto restavracijo, s seboj nosi plastičen pri-

GROŠUPLJE: 20.3. (ob 19. uri) ameriški akcijski film *Zbogom dekleta*. 21.3. (ob 19. uri) znanstvenofantastični film *Osmi potnik*.

KOSTANJEVICA: 21.3. (ob 20. uri) komedija *Do nagega*.

KRSKO: 19.3. (ob 18. uri in 20.30) film *Vesoljski bojevniki*. 20.3. (ob 20. uri) in 22.3. (ob 18. uri) akcijski film *Jutri nikoli ne umre*. 24. in 25.3. (ob 18. uri) komedija *Moj bivši se poroči*.

METLIKA: 20.3. (ob 20. uri) znanstvenofantastični film *Peti element*. 22.3. (ob 20. uri) ameriška drama *Zlomljen glas*.

NOVO MESTO: Od 19. do 21.3. (ob 17.30 in 20. uri) komedija *Bole ne bo nikoli*. 20. in 21.3. (ob 22.15) ter 22.3. (ob 17.30 in 20. uri) drama *Premirje*. Od 23. do 29.3. (ob 17. uri in 20.30) romantična drama *Titanik*.

RIBNICA: 21.3. (ob 21. uri) ameriški akcijski film *Zbogom dekleta*. 22.3. (ob 16. uri) znanstvenofantastični film *Osmi potnik*.

ŠENTJERNEJ: 20.3. (ob 20. uri) komedija *Do nagega*.

VELIKE LASČE: 21.3. (ob 19. uri) ameriški akcijski film *Zbogom dekleta*. 22.3. (ob 19. uri) znanstvenofantastični film *Osmi potnik*.

bor, in če za njegovo mizo sedi židovski par ga odžene z žaljivko: "Vajin apetit je večji od vajinih nosov." Seveda tip živi sam in ga nihče ne prenaša. Kdo bo pa maral človeka, ki blekne, karkoli mu pač pade na pamet, če se le da, čimbolj žaljivo, ostro in vulgarno? In ko s pripombo o zelo alergičnem in astmatičnem sinu edine natakariče, ki ga je še pripravljena postreči, češ saj bo z malim itak kmalu konec, resno ogrozi svoje kosilo in zadnji kontakt s človeštvom, je Melvinu prvič žal, da je nekoga prizadel. Toda prizadel je Helen Hunt, brihtno in lepo žensko, ki se ji odkupi tako, da za malega plača trajno oskrbo vrhunskega zdravnika. Tu je še pretepeni in finančno skrahirani sosed in ta nesrečna trojica preživi dva dni nepozabno ponesrečenega druženja. Ker nižje več ne gre, gre lahko le malo na bolje, res bolje pa itak ne bo nikoli. Melvin reveža po tem, ko mu najprej v smeti zabriše psa, nato pa osvoji pasjo naklonjenost, povabi živeti v svoje stanovanje, Huntova, ki ne ve, ali bi ga poslala v p. m. ali se mu zahvaljevala, pa si reče: "Ajd, pa dejmo probat," in popusti pod bizarnimi čari njegovih nerodnih in infantilnih osvajanj. Ob ženski, ki jo ljubi, se bo Melvin vsaj moral neprestano gristi v jezik in postajal vedno bolj tolerant, prijazen, človeški.

TOMAŽ BRATOŽ

TELEKOM in ostale delnice ugodno odkupimo. ☎ (068)324-297. 1207

DELNICE TELEKOMA, Žita, Krke, Triglava in ostale odkupimo za gotovino! ☎ (041) 669-221 ali (0608)75-420. 1210

JEDILNI KROMPIR odkupujemo. ☎ (068) 66-665. 1167

MOTORNA VOZILA

R 19 TSE chamade, letnik 12/91, 72.000 km, grafitno kovinsko siv, in jugo 45, letnik 1987, moder, registriran do 31.7., prodam. ☎ (068)324-826. 1104

WV KARAVELO, letnik 1987, prodam za 7000 DEM. ☎ (068)24-846. 1111

ODKUP karamboliranih vozil, vozil v okvari in nujen odkup celih vozil! ☎ (061)1263-400 ali (0609)614-484. 1123

UNO 45, letnik 1990, rdeč, prodam. ☎ (068)42-221. 1168

Z 101, letnik 1986, prodam. ☎ (068) 75-274. 126 P, 12/89, reg. do 12/98, prevoženih 50.000 km, ter AX, l. 88, na novo reg., prevoženih 100.000 km, prodam. ☎ (068) 75-334, (041)697-963.

JUGO 45, letnik 90, reg. do 8/98, prodam ☎ (068)26-669.

GOLF, 3, 1.9 TD, letnik 1993, športno opremljen, ugodno prodam. Tel. 068/321-915

MEGAN CLASSIC RT, star 10 mesecev, prodam. ☎ (068)20-524.

JUGO 55, letnik 1988, CZ, radio, prodam. ☎ (068)325-280, popoldan. 1173

BMW 316, črne kovinske barve, letnik 1986, prva registracija 1/87, z litimi platišči z gumami, prodam. ☎ (068)341-575. 1202

BMW 316, prva registracija 1/88, 129.000 km, mineralno moder, odlično ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)22-269. 1203

R 4 in VW golf, oba dobro ohranjena, prodam. ☎ (068)28-622. 1204

LADO RIVO ali ludo samaro, od letnika 1989 dalje, kupim. ☎ (068)79-763 ali (041)680-684.

JUGO 45 koral, letnik 1988, dobro ohranjen, prodam. ☎ (0608)75-405. 1192

MITSUBISHI LANCER 1.5 GLX, letnik 1991, prodam. ☎ (068)83-307. 1188

DAIHATSU CHARADE, letnik 11/90, rdeč, 60.000 km, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)73-041. 1176

FIAT UNO 1.0 i, letnik 1996, prodam. ☎ (068)73-815. 1150

MERCEDES 180 C, star 3 leta in pol, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)73-291, po 19. uri. R 5, 1400 ccm, letnik 11/95, odlično ohranjen, prodam. ☎ (0609)628-612. 1209

R 4 GTL, letnik 1989, prodam. ☎ (068)76-576. 1151

POSEST

VINOGRAD v Straški gori, lep razgled, prodam. ☎ (068)22-744, popoldan. 818

PARCELO pri Metliki prodam. ☎ (068)59-586. 1119

STAREJŠO HIŠO (možnost nadomestne gradnje) s kmetijskim zemljiščem na Zdolah - Pletjerje pri Krškem prodam. ☎ (062)777-916, dopoldan. 1125

POSLOVNO-STANOVANJSKO HIŠO, primerno za vse vrste obrt, v jedru Krškega, prodam. ☎ (062)777-916, dopoldan. 1126

VIKEND na sončni legi, površine 96 m², z garažo, 18 m², na parceli 938 m², lokacija Zg. Lakence pri Mokronogu, prodam za 95.000 DEM. ☎ (061)322-170. 1128

GOZD ob cesti v vasi Hrušica pri Novem mestu prodam. ☎ (068)81-828. 1143

STAREJŠO HIŠO, 4 km iz Metlike, vseljivo takoj, oddam. ☎ (068)58-318. 1109

HIŠO v Rosalnicah, 8 x 12 m, zgrajeno do tretje faze, na parceli 1000 m², prodam. ☎ (068)58-059. 1165

POLOVICO dvostanovanjske hiše v Stranski vasi 88 pri Žužemberku in eno tretjino hiše v Gotni vasi 38 prodajamo. ☎ (068)73-459.

GOZD, 1.50 ha, travnik, 1.30 ha, in njivo, 50 a, prodam. ☎ (068)83-219. 1172

TRAVNIK v Dulah, 55 a, prodam. ☎ (068) 42-155. 1107

NJIVO v Rakovniku pri Šentjerneju prodam. ☎ (068)81-260. 1135

GOZD v okolici Vinice prodam. ☎ (068)64-403. 1140

PREKLICI

FILIP MIKUŽ pozivam Alojza in Liljano Zoretič, Dol. Vrhpolje, da se mi javno opravičita v Dolenjskem listu do 9. aprila 1998 zaradi obdolžitve, da sem jima ubil psa, sicer ju bom sodno preganjal! 1121

MARJAN BOŽIČ, Gor. Suhadol 3, prepovedujem pašo kokoši po mojem dvorišču in zemlji. Za posledice odgovarjate sami! 1169

PRODAJ

KONGI, novi, rdeči, ugodno naprodaj. ☎ 325-208.

OPAŽ in ladijski pod že za 540 SIT z dostavo, smrekov, sub, 7 cm! ☎ (063)451-082. 811

BUKOVE BRIKETE prodamo po ugodni ceni! ☎ (068)89-315. 1112

KAMP PRIKOLICO Adria 380, locirano v kampu Konda v Dobu ob Kolpi prodam. ☎ (0601)25-770, po 19. uri. 1120

HARMONIKO DELICIA, klavirsko, 72-basno, malo rabljeno, ugodno prodam. Tel. 068/22-361

DOLENJSKA BANKA

Denar za razumno ceno

Znižane obrestne mere za vse vrste posojil

Postopek pridobitve posojila je enostavnejši. Stroški, vezani na zavarovanje posojila, so nižji.

Posojila obrtnikom in kmetom

vrsta posojil	odplačilna doba	obrestna mera
kratkoročna	do 2 let	6,00 %-6,25 %
dolgoročna	do 4 let	6,75 %
	do 5 let	7,25 %
	do 6 let	7,75 %
	do 7 let	8,25 %
	do 12 let	9,25 %-10,00 %

Nenamenska posojila za občane

vrsta posojil	odplačilna doba	obrestna mera
kratkoročna	do 2 let	6,5 %-7,0 %
dolgoročna	do 4 let	7,5 %
	do 5 let	8,0 %
	do 15 let	8,5 %

Stanovanjska posojila

odplačilna doba	obrestna mera	
do 4 let	7,0 %	
do 7 let	7,5 %	
do 15 let	8,0 %-8,5 %	
* za mlade	do 4 let	6,75 %
	do 7 let	7,25 %
	do 15 let	7,75 %-8,25 %

Banka zaračuna posojilojemalcem za vodenje posojila dodatno 1,2 % točke letno od vsakokratnega stanja posojila.

BELA TEHNIKA

ŠTEDILNIK na trda goriva (Kuppersbusch) in električno peč AEG, 3 KW, prodam. ☎ (068)341-148. 1113

KMETIJSKI STROJI

BRANE oz. predstetvenik ugodno prodam. ☎ (068)78-527. 1156

KIPER PRIKOLICO in prikolico za prevoz živine prodam. Rajer, Jordankal, Mirna Peč. 1185

NAKLADALKO, 19 m³, silokombajn, izkopalknik krompirja in 14- colski plug prodam. ☎ (0609)626-177. 1206

KUPIM

NAJVEČ NUDIMO za delnice Krke B, Petrola B, Kolinske C ter ostale. Gorenjska borznoposredniška družba, ☎ (064)380-100. 644

DO 50 gosjih jajc kupim. ☎ (068)50-082, zvečer. 1124

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.** Direktor: **Drago Rustja**
 UREDNIŠTVO: **Mirjan Legan** (odgovorni urednik), **Andrej Bartelj**, **Mirjam Bezek-Jakš**, **Jožica Dornič**, **Breda Dušič Gornik**, **Tanja Gazvoda**, **Mojca Leskovšek-Svete**, **Martin Luzar**, **Milan Markelj**, **Lidija Murn**, **Pavel Perc** in **Igor Vidmar**.

IZHAJA ob četrtek. Cena posamezne številke 200 tolarjev; naročnina za 1. polletje 5.070 tolarjev, za upokojence 4.564 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojence 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tujino letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.** Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006.

Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: **info@dol-list.si** Internet **http://www.dol-list.si**

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarife številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniška priprava časopisnega stavka: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.** Prelom in filmi: **Grafika Novo mesto, d.o.o.** Tisk: **DELO-TČR, d.d., Ljubljana.**

Cvetličarna zaposli cvetličarja(ko). Nudimo stimulativen OD, strokovno izpopolnjevanje, obiske sejmov in dobro počutje. **Cvetličarna CVETNIK, BTC, Novo mesto, tel. 068/323-560.**

BI RADI dodatno kaj zaslužili? Ponujamo dober zaslužek z malo truda. Ponudba omejena! ☎ (068)22-875. 1213

SLUŽBO IŠČE

STAREJŠO ŽENSKO, večšo gospodinjskih del, sprejem za 4 ure dnevno iz Črnomlja ali okolice. ☎ (068)25-895. 1147

STANOVANJA

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu zamenjam za enosobno. Šifra: Menjava - najemniško. 1117

TRISOBNO STANOVANJE v Novem mestu, telefon, kuhinja, oddam. ☎ (068)341-008.

V NOVO MESTU kupim dvosobno stanovanje v bloku, najraje neopremljeno, v Novem mestu ali Trebnjem, najamem. ☎ (068)49-863. 1194

GARSONJERO dam v najem, predplačilo 1 leto. ☎ (068)20-524.

TRISOBNO STANOVANJE v Črnomlju prodam. ☎ (068)51-106. 1187

ENOINPOLSOBNO ali dvosobno stanovanje v bloku, najraje neopremljeno, v Novem mestu ali Trebnjem, najamem. ☎ (068)49-863. 1194

ZDRAVNIK SPECIALIST najame stanovanje v Novem mestu. ☎ (068)22-715. 1196

V NOVO MESTU, v Ul. Slavka Gruma, oddamo enosobno stanovanje v pritličju, 37 m², s telefonom. ☎ (068)78-030 ali (0609)643-999. 1205

ŽENITNE PONUDBE

61-LETNI vdovec, upokojenec, s hišo in avtom, želi spoznati dobrosrčno, pošteno prijateljico, staro do 59 let, ki bi prišla na moj dom. Zaželjena Dolenjka iz Novega mesta ali okolice. Šifra: Samota ubija. 1144

MOŠKI, star 50 let, želi spoznati žensko za skupno življenje, staro 45 do 50 let. ☎ (068)67-421. 1197

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

ŽIVALI

SPREJEMAMO NAROČILA za bele piščance, rjave in grahaste jarkice. Metelko, Hudo Brezje 16, ☎ (0608)89-038. 148

BELE PIŠČANCE, kilogramske, rjave in grahaste (samo jarkice) naročamo. Kuhelj, Šmarje 9, Sentjernej, ☎ (068)42-524. 254

VALILNICA NA SENOVM obvešča cenjene kupce, da sprejemamo naročila za vse vrste enodnevnih in večjih piščancev. Vse informacije dobite na ☎ (0608)71-375. 526

BICA SIVCA, težkega 120 kg, prodam. ☎ (068)323-195. 1195

ROTWEILER PSIČKA, stara 2 leti, družinska, prijazna, prodam. ☎ (068)87-318. 1155

OVCE ROMANKOVKE in plemenke prodam. ☎ (068)58-324, po 19. uri. 1130

BREJO TELICO ali teličko, staro 8 tednov, obe sivi, ter hlevski gnoj prodam. ☎ (068)21-512. 1148

2 KRAVI frizirji, breji 7 mesecev, prodam. ☎ (068)89-751. 1170

VOZNO kobilu prodam. ☎ (068)89-787. 1118

KRAVO, mlado, sivo, brejo, in obračalnik za traktor TV prodam. ☎ (068)27-422. 1186

8 PRAŠICEV, težkih 90 do 110 kg, prodam. ☎ (068)83-717. 1191

KRAVO SIVKO, brejo 7 mesecev, s četrtim teletom, in mlatnilno prodam. ☎ (068)79-692. 1133

MLADE NESNICE, jarkice, hisex, rjave, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupancič, Otovec, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostišče Krulc, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-587, Vera Což, Slepšek 22, Mokronog, ☎ (068)49-711. 125

PAVA, samico in samca, prodam. ☎ (068)89-557, zvečer. 1108

ČRNO-BELEGA TELIČKA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)75-002. 1174

ČRNO-BELEGA bikca, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)45-421. 1179

OBVESTILA

ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po ugodnih cenah. Možnost plačila na čeki. ☎ (068)44-662 ali (041)710-963. 761

**AKCIJSKI POPUSTI DO 20%
UGODNI KREDITI OD TOM + 0% DALJE
PLAČILO NA ČEKE BREZ OBRESTI
MONTAŽA INSTALACIJ
BREZPLAČNA DOSTAVA**

TRGOVINSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.
Ljubljanska c. 89, Novo mesto tel.: 068/324-442

• Biti do vseh ljudi pravičen je umetnost, ki je ne zmore nihče. (Ratskeller)
• Kdor bere rumeni tisk, zasluži, da mu lažejo. (Eastwood)

ZAHVALA

V 89. letu starosti je tiho odšla od nas ljubljena mama, stara mama, prababica in teta

DARINKA FILIPIČ

roj. Schmit

iz Šentjerneja

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za spoštovanje, naklonjenost in pomoč, za vse izraze sožalja, prelepo cvetje in sveče, za nešteto velikih in manjših pozornosti, ki tolažijo. Za pomirjujoče tople besede, ko je bilo najtežje, iskrena hvala dr. Slavici in g. župniku Trpinu. Še posebna zahvala za spoštljivo in lepo slovo je namenjena Novakovim - pogrebne storitve, g. župniku, GD Šentjernej, glasbeniku za Tišino in vsem, ki ste pokojno spremljali.

Za njo žaluje: hčerka Mihelca Saje z družino

ZAHVALA

*Nasha zlata mama si bila,
s svojim zgledom si živeti nas učila,
srečna naša je bila družina.
Za nas lepo si skrbela,
z dobrim srcem in pridnimi rokami
si nam dala vse, kar si imela.*

V 87. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra, teta in botra

ALOJZIJA VENE

iz Dul 16 pri Bučki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter našo drago mamo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se pevcem, govornici za tople besede slovesa, izvajalcu Tišine, Pogrebni službi Blatnik in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, tasta, brata in strica

JANEZA BAHORJA

iz Breznika 2 pri Dragatušu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste z nami sočustvovali, nam kakorkoli pomagali, pokojnemu darovali cvetje, vence in sveče, nam pisno in ustno izrazili sožalje ter pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo družinam Henigman, Simčič, Ivanič za vsestransko pomoč. Hvala GD Dragatuš za organizacijo pogreba, Rudniku Kanižarica, Beti Črnomelj, Pošti Slovenije d.o.o., PE Novo mesto, in Pošti Semič. Zahvala zdravstvenemu osebju ZD Črnomelj in bolnišnice Novo mesto za lajšanje bolečin, g. župniku za lepo opravljen obred, g. Jaku Ivaniču za ganljive besede slovesa ob odprtem grobu, pevskega zboru iz Doblič za zapete žalostinke, g. Matkoviču za zaigrano Tišino in g. Hitiju za opravljene pogrebne storitve. Še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoči: žena Pepca, hčerki Darinka in Anica z družinama, sestre in bratje ter ostalo sorodstvo

VI NAM – MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!
Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

RAČUNALNIŠKO
IZOBRAŽEVANJE
APROS, d.o.o., Novo mesto

3-dnevni osnovni in nadaljevalni tečaji **WINDOWS, WORD, EXCEL** in **INTERNET** popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto.
Prijava in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.

LUTKE V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ - Zveza kulturnih organizacij Črnomelj in tukajšnja osnovna šola Loka pripravljata projekt "Lutke v Črnomlju". V petek, 20. marca, bo ob 18. uri v Špeličevi hiši otvoritev razstave lutk. Nasled-

nji dan se bo ob 9. uri pričel seminar z naslovom "Od ideje do predstave", ki bo potekal tudi v nedeljo, ob 17. uri pa bo v osnovni šoli Loka lutkovno gledališče Zoom iz Ljubljane uprizorilo igrice "Kam pa, kam, kozle". V četrtek, 26. marca, bo ob 17. uri lutkovna delavnica za otroke.

Pomagajmo Željki priti do londonske bolnišnice!

Ko je bila Željka stara tri leta in pol, se je z mamo in bratoma pred bombardiranjem Dubrovnika zatekla k babici v Novo mesto. Zaradi cerebralne paralize je bila priklenjena na invalidski voziček.

Pri Željkinih petih letih je njena babica Ivanka Mestnik o njej napisala knjigo *Izlet na Modri planet*, ki je med otroki zelo priljubljena. Po knjigi je posneta tudi kaseta in otroci se ob lepi zgodbi učijo pravičnega odnosa do drugačnih, prizadetih otrok.

V zgodbi junakinja Živa shodi. V resničnosti pa ni čisto tako. Željki je zdaj devet let in pol. Hodi v tretji razred in z mnogo truda se je znebila invalidskega vozička, a hodi le težko in ob podpori odraslih. Zdaj ji neka londonska bolnišnica obljublja to, kar si Željka želi bolj kot karkoli drugega: s pomočjo injekcij butulin toskina in posebne terapije lahko čisto shodi.

Pot v London, štirinajstdnevno bivanje in zdravljenje pa si z eno skromno plačo petčlanska družina ne more niti zamisliti brez pomoči dobrih ljudi. Če ste ji tudi vi pripravljeni pomagati, nakažite svoj prispevek na žiro račun:

52100-620-107-05-1970119-1787683

ali pa kupite zadnjo knjigo njene babice. Vsi prihodki od knjige *Korak s poti*, ki je izšla pred kratkim, bodo šli za Željkino zdravljenje, ki je možno le še do deklečinega desetega leta. Izpolnite spodnjo naročilnico in jo pošljite na naslov: **Ivanka Mestnik, Nad mlino 29, 8000 Novo mesto.**

NAROČILNICA

Naročam __ izvod(ov) knjige *Korak s poti*, avtorice **Ivanke Mestnik**.

Cena enega izvoda knjige je **2.500 tolarjev** (s prometnim davkom) + stroški poštne. Račun bom poravnal(a) po poslani položnici.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Podpis: _____

MURN AVTOSERVIS

Resslova 4, 8000 Novo mesto
tel./fax: 068/24-791

CENTER SUZUKI

WAGON R+

OKRETEN in VAREN

MAJHEN in PRAKTIČEN

ZMOGLJIV in VARČEN

promocijska cena že od 22.990 DEM

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

Mobitel: 0609/615-239

0609/625-585

Delovni čas: **NON STOP**

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in dedka

ALOJZA ZORKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in gospodu župniku, za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žena Ana, hči Milena in sin Aleš z družinama

Mercator-KZ Krka, PE OSKRBA

Oskrbni Center Graben

Tel./fax: 068/32-31-41

OBNAVLJAMO DOM

od 19. do 31.3.1998

V našem prodajnem centru smo razširili ponudbo stenskih in stropnih oblog na iverki ali mediapanu ter laminatov.

Obloga za suhe prostore 990,00 SIT/m²
Obloga za vlažne prostore 1.485,00 SIT/m²
Laminati 1p 10.000 obratov 2.717,00 SIT/m²

Na zalogi tudi več vrst zaključnih letev.

Cene so s prometnim davkom in veljajo za gotovinsko plačilo.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

Vi uganete - mi nagradimo!

Odgovor na peto nagradno vprašanje se je pravilno glasil, da uredništvo Dolenjskega lista šteje **12 članov**. Srečo pri žrebanju za darilni bon je imela **Marija Škof** iz Belokranjske 29 v Novem mestu.

Med naročniki s plačano naročnino za 1. polletje (ali celo leto) so bili za junijski nagradni izlet izžrebani: **Peter Cigler** iz Stranske vasi 43b pri Novem mestu, **Božo Kuhar** iz Agrokombinatske 3 v Ljubljani in **Ivan Zagorc** iz Dol. Stare vasi 1 pri Šentjerneju.

Izpolnite pravilno šesti nagradni kupon (odgovor kajpak lahko najdete v časopisu) in prilepljenega na dopisnici pošljite na naslov uredništva v **Novem mestu**, Glavni trg 24, p.p. 212, in sicer do torka, 24. marca, ko bomo spet izžrebali tri izletnike in dobitnika

darilnega bona
Kovinotehne
za **5.000 tolarjev**.

NAGRADNI KUPON št. 6

Vprašanje: Kakšno številko ISSN ima Dolenjski list?

Odgovor: _____

Moj naslov: _____

Vesela Banič

z njeno pomočjo uspelo pozdraviti se.

Vesela živi v Novem mestu od 2. razreda osnovne šole, ko se je družina zaradi očetove službe, delal je v vojski, iz Postojne preselila v Novo mesto. Po osemletki je končala srednjo medicinsko šolo in se zaposlila na kirurškem oddelku novomeške bolnišnice, na skrbi je imela otroke. Kmalu je videla, da je to zelo naporno delo in po treh letih je službo pustila in se vpisala na Višjo šolo za socialne delavce v Ljubljani, kjer je 1980 leta diplomirala.

Ko je pred tremi leti ostala brez zaposlitve, bi se lahko zaposlila na neki šoli, vendar se je odločila za delo sekretarke v Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih Novo mesto, čeprav je bilo ponujeno delo le za določen čas. Po zadovoljstvu, ki ga izžareva in zagnanosti, ki jo je vnesla v društvo, se ji vidi, da ji ni žal. Lani je društvo končno prišlo do svojih prostorov na Glavnem trgu, k čemur je največ prispevala novomeška občina, medtem ko ostalih šest občin za svoje gluhe in naglušne občane nima posluha. "Lani smo v Dolenjskih Toplicah prvič organizirali tabor za gluhe in naglušne otroke, ki so se družili s slišničimi, kar je bilo zelo dobro sprejeto," pove Vesela. Po potrebi pripravijo tudi najrazličnejša predavanja o svareh, za katere gluhi in naglušni ne dobijo dovolj informacij, npr. o novi pokojninski reformi. Lani so tudi prvič organizirali tečaj znakovnega jezika. V okviru društva pa zelo dobro deluje tudi sekcija staršev gluhih in naglušnih otrok.

Pri Veseli je v pisarni vedno veliko ljudi. Pri njej se zelo radi oglašajo starejši ljudje, da malo pokramljajo. V večni tišini so na stara leta še bolj osamljeni in sami. In tega se Vesela zaveda, zato si zanje vedno vzame čas. Zelo radi prihajajo k njej na klepet tudi ostali člani, Veselina pozitivna energija, optimizem in vedrina jih krepi, od nje pa se učijo tudi, kako se je treba v življenju boriti. Zato jo imajo radi.

JOŽICA DORNIČ

Padla je medvedka

TURJAK - Minuli četrtek je gospodar Lovske družine Turjak Janez Mestek uplenil v revirju Lovske družine Turjak medvedko. Po lovski navadi pa je treba redke plen tudi zaliti, kar so storili v gostilni v Pijavi Gorici. Kakor je bil dan uplenjen medvedke srečen dan za lovce, pa je bil naslednji dan, petek, trinajstega (!), nesrečen. Do prepira in zapleta je prišlo že blizu vasi Laze, kjer je medvedka padla, nato pa še do prerakanja in celo groženj policistom v gostilni Čot v Pijavi Gorici. Zvedeli smo, da glavni vzrok za spor ni bila (le) uplenjena medvedka, ampak dejstvo, da nekdo (morda g. Mestek?) "ni dobil dovoljenja za nošenje lovškega orožja in so ga zato dali iz jage ven". Prišlo je do mahanja z nožem in še čem, bivši starešina LD Turjak I. K. se je znašel na tleh in v času, ko to poročamo (ponedeljek, 16. marca), še vedno leži v ljubljanski bolnišnici zaradi pretresa možganov...

J. P.

Filmski dokumenti

Slovenski in tuji dokumentarci

Prihodnji ponedeljek, 23. marca, se bo v Cankarjevem domu začela predstavitev sodobnega mednarodnega dokumentarnega filma in retrospektiva slovenskega dokumentarca pod naslovom Filmski dokumenti, ki bo trajala do 31. marca. V devetih dnevih bodo na projekcijah v Kosovelovih dcorani ob 18. uri in 20.30 zavrtili dvanajst filmov iz nove svetovne produkcije ter štirinajst slovenskih dokumentarnih filmov. Ob tej priložnosti bodo počastili tudi tridesetletnico filmskega ustvarjanja režiserja Filipa Robarja Dorina s projekcijo štirih njegovih filmov: Posebna šola, Opre Roma, Rogenrol in Dan, ko nam je Evropa padla na glavo. Kar trije od filmov se ukvarjajo s problematiko, zajeto tudi s primeri iz dolenjskega okolja. V četrtek, 26. marca, je na sporedu razgovor o sodobnem dokumentarnem filmu, na katerem bo sodeloval ruski režiser Viktor Kossakovski.

V Sevnici kar dobra stotnija salam

Na 37. salamiadi v Vrtovškovi gostilni spet zmagal Jože Strgar iz Globokega - Prevlada salamarjev iz brežiške občine - 113 salam in 10 klobas - "Holivudarske" nezgode

SEVNICA - Pravilo zadnjih nekaj let, da imajo primat na najstarejši salamiadi na Slovenskem v sevniciški trški gostilni Vrtovšek salamarji iz brežiške občine, je obveljalo tudi na letošnji že 37. salamiadi. Čast domačinov sta tokrat reševala Boštjančan Stane Lipar na 4. mestu in takoj za njim Sevnčan Andrej Kozmus, ki se je udomil na Handiji. Odlično se je spet odrezal Šentjernejčan Davorin Rangus. Toda poleg zmagovalca, že prekaljenega mesarja Jožeta Strgarja, doma iz Globokega, je med prvo deseterico še pet salamarjev iz brežiških logov: Slavko Rupar iz Artič na 3. mestu, njegov sokrajan Franc Volčanjšek na 7. mestu pa vodi falango brežiških salamarjev na spodnjem delu lestvice najboljših desetih, kajti za petami so mu Brežičan Krno Hauver, Kapelčan Jože Krošelj in Artičan Bojan Rupar. Vsakega salamarja od Volčanjške navzdol loči od tekmeča pred njim zamenljivih pet stotink točke, se pravi, da so to same odlične salame.

To bi lahko z gotovostjo trdili vsaj za prvo tretjino uvrščenih salamarjev letošnjega rekordnega števila 113 primerkov, v kateri so se presenetljivo znašli tudi novomeški gostinec Jože Retar ter kolega s slovenske televizije Goran Rovin in snemalec Jože Gražl. Ko smo zvedeli, kje sta Gražl in Rovin dobila salami, nismo bili več presenečeni. Gotovo pa sta bila Gražl in Rovin v rahli prednosti pred Retarjem, čigar salama je prišla na krožnika pred strogo ocenjevalno komisijo prva, od obeh "holivudarjev" pa kot predzadnja in zadnja. In sploh je Goran imel na dan 40 mučenikov svoj dan, saj mu številni gostje, ki so čakali na razglasitev rezultatov sploh niso zamerili, ker se je vsa reč močno zavlekla: v pričakovanju, da iz Krškega prispejo rezervni ključ službenega avtomobila, kamor je Rovin pomotoma zaklenil Gražlovo kamero in ključce. Bolj so ga moški postrani pogledali, ko je s sabo pripeljal v tokratno moško "svetišče" tudi dve sodelavki z nacionalke. Še dobro, da je birt Jože Teraž uredil posebno sobo, kamor sta jo sprva jedro ucvrlil ljubljancanka, ko pa se je moški svet nekoliko opomogel ob salamah, številnih vrstah kruha in seveda krškem cvičku, je prenesel pogled na nežnejši spol celo na dvorišču Vrtovškove gostilne. Tradicija namreč veleva, da mora ženska, ki bi rada na ta dan stopila v gostilno za vstopnico in za "odpustke", plačati šefan vina za vsako omizje! A tradicija tudi tu ni več, kot je bila nekoč, ko sta

Peter Vrtovšek in Rudi Mlinarič pričela to najodmevnejšo tovrstno prireditev v državi. Naj še omenimo, da je med 10 klobasami Škrabčeva komisija daleč najvišje ocene prisodila izdelku Goluba Ivankoviča iz Brežic, sledita pa mu Sevnčan Miran Kozmus in Toni Hotko iz Globokega. Vsi salamarji so prejeli praktična darila številnih sponzorjev, organizatorji 37. salamiade (Društvo salamarjev Sevnica, ki ga vodi Bojan Kozmus) so se posebej zahvalili glavnemu sponzorju krški M-Kmečki zadrugi - Vinski kleti Leskovec ter Cvetličarni Valentina in Črevarstvu Trbovc Sevnica.

P. PERC

ZMAGOVALEC - Jože Strgar

37. SALAMIADA V SEVNICI - Vodja predelave v brežiški kmečki zadrugi 45-letni Jože Strgar, letošnji zmagovalec 37. salamiade v Vrtovškovi gostilni v Sevnici, se niti ne spomni zanesljivo, ali je letos na 40 mučenikov dan zmagal že četrtri ali "še le" tretjič. Gotovo je le, da je Strgar znova potrdil ustaljeno kakovost svojih salam. Razlike med deseterico salam, ki jih je komisija pod vodstvom upokojenega tržnega inšpektorja Francija Škrabca ocenila, so majhne, saj znaša razlika med prvo in deseto salamo slabe 3 točke, med zmagovalno Strgarjevo in drugouvrščeno Krčana Vladimira Dimeca ali tretjevrščeno salamo Slavka Ruparja iz Artič pa le približno pol točke. (Foto: P. P.)

Pajek, mreža in sonce za srečo

V črnomaljskem Varstveno-delovnem centru pripravili razglednice, ki jih bodo poslali po vsej Sloveniji

ČRNOMELJ - Ko so pred 12 leti v Črnomlju otvarjali Delavnice za delo pod posebnimi pogoji, je v A-testu pisalo, da jih mora najpozneje v dveh letih razširiti, saj je bilo premalo prostora za 12 varovancev. Danes je v delavnicah, ki so se preimenovala v Varstveno-delovni center (VDC), 20 varovancev, a nič več prostora kot v začetku. Na srečo pa je stekla akcija za ureditev novega VDC.

Lani so v vseh treh belokranjskih občinah pripravili več dobrodelnih prireditev za gradnjo VDC, lastniki Danfossa so namenili zanj 60.000 DEM, črnomaljski župan Andrej Fabjan in takratni obrambni minister Tit Turnšek pa sta podpisala pogodbo, s katero je obrambno ministrstvo predalo občini za ureditev VDC nekdanjo vojaško ambulanto na Majerju. Tudi v letos bo za VDC več dobrodelnih akcij, vendar želijo v

centru tudi sami prispevati k uspehu. Tako je Ema Šujica, ravnateljica šole s prilagojenim programom Milke Šobar-Nataše, v okviru katere deluje VDC, je prišla na idejo, da bi izdali razglednico, izkupiček pa namenili za ureditev centra.

V VDC so pred kratkim sami natisnili 3.000 razglednic. Motiv na njih je delo Borisa Toplaka, varovanca VDC. Kot sta povedala vodja VDC Zdenka Vrlinič in likovna pedagoginja Alenka Vrlinič, so se za Borisov motiv odločili zato, ker je v njem veliko simbolike. "Na razglednici sta pajek z mrežo in sonce. Pajek simbolizira počasno pletenje mreže, ki se končno spremeni v dom, prinaša pa tudi srečo, sonce pa nam daje upanje, da bo posijalo tudi nam," pravi Alenka.

Razglednice, s katerih je razvidno, da gre za humanitarno akcijo, bodo te dni skupaj s prošnjami za pomoč s črnomaljske občinske uprave začeli pošiljati po vsej Sloveniji. Sicer pa namestnik direktorja VDC je pripravljajo dokumentacijo, župan Fabjan pa je obljubil, da bodo jeseni začeli obnavljati nekdanjo ambulanto.

M. BEZEK-JAKŠE

Boris Toplak z razglednico za humanitarno akcijo

JOŽEFOVANJE NA OTOČCU

OTOČEC - V četrtek, 19. marca od 19.30 dalje se bo v restavraciji Tango predstavil glasbenik Vlado Kreslin. Za dobro voljo bodo poskrbeli liki iz filmov Spomini mame Manke in Milice, turistično društvo Otočec bo prikazalo starodavni običaj ramplanja, za kulinarčne dobrote pa bo poskrbel Jože Jeriček.

ARS RAMOVŠ (061) 125 33 66

Visoko umetnost boste našli tudi v Metropolitanki, Veroni ali Salzburgu in glamur tudi v Parizu ali na Dunaju...

Z manj miljami pa je bolj prijazno...

V Brežicah bo lepše.

mobitel

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Asfalt se sveti od steklene volne - Denacionalizacija povzročila več krivic kot nacionalizacija - Direktor trga od plač - V Sevnici vse vedo, a nihče nič ne ukrene

Prvi se je oglašil Tone iz Novega mesta. "Že dolgo čakam, da se bo kdo od odgovornih zganil in preprečil početje firme Krka Izolacije iz Bršljina. Iz tovarne izolacijsko stekleno volno odvažajo v odprti tovornjakih, na prikolicah ipd., tako da se asfalt okoli tovarne kar lesketa od drobcev te volne. Odpadno volno prav tako neustrezno zaščiteno vozijo v Opekarno Zalog. Seveda se drobci volne usedajo na okoliške vrtove, zanesajo jih v hiše in drugam. Skratka, doseči bi morali, da bi ta material iz tovarne vozili le primerno zaščiteno, najbolje v zaprtih kontejnerjih. Tujemu lastniku gre seveda le za dobiček in mu je prav malo mar za to, da se mi strupimo!"

Franc Kirn iz Novega mesta se povsem strinja s stališčem dr. Cirila Ribičiča glede prisvajanja države po političnih strankah in glede vračanja gozdov Rimskokotliški cerkvi. "Povojna nacionalizacija je naredila nekaj krivic, se-

danja denacionalizacija jih je pa še mnogo več," pravi bralec. "Zaradi denacionalizacije je na tisoče ljudi izgubilo delo, pa za to nikogar v vladi ne boli glava. Če bi dobil grof Villavicencio-Margheri nazaj Otočec, bi bila to največja krivica, božji rop, smrtni greh!" se hujuje Kirn, ki je na Otočcu delal 30 let, 20 let pa je bil tudi predsednik tamkajšnje krajevnne skupnosti.

Bralka Marcela iz Novega mesta protestira zaradi uvodnika v prejšnji številki Dolenjca. "Pogajanja Cerkve z državo o načinu financiranja cerkvene dejavnosti so njena legitimna pravica. Nekaj povsem drugega pa je tisto s podgano na naslovnici plošče skupine Strelnikoff, kar je največja žalitev in sramotenje boga samega in vseh kristjanov, ki predstavljamo Cerkve. Odgovorni urednik Marjan Legan bi se moral odgovorno obnašati od vseh bralcev, namesto, da še on vleče to podgano v svoj komentar," je zaključila gospa Marcela.

Bralko Majdo z Seidlove ceste v Novem mestu zanima, kdaj bodo končno zgradili novomeško severno obvoznico, ki jo že toliko časa obljublajo. "Na sestanku oktobra 1996 v gasilskem domu so govorili, da je severna obvoznica tik pred izgradnjo, pa do danes ni še nič. Jo pa prebivalci blokovega naselja tako težko čakamo, kajti hrup in trušci, ki ga povzroča promet po Seidlovi cesti, je grozno moteč. Potem bo vsaj tranzitni promet speljan mimo naselja, še vedno pa bo treba narediti kaj z mladimi motoristi, ki se prav izživljajo in povzročajo neznošen hrup."

Stane iz Črnomlja, uslužbenec črnomaljske Kmetijske zadruge, sprašuje, kako lahko direktor zadruge prodajalcem trga od plače tudi po 40 odst., češ da niso dose-

li plana. "Je to zakonito? Tudi nadur, ki jih moramo delati, nam ne plačajo. Ljudje nimajo denarja in ne kupujejo več toliko, kot so včasih, naše prodajalne so stare, plan pa postavljajo v pisarnah."

Tudi naslednji klic je prišel iz Črnomlja. Bralec Dušan S. se je odzval na članek Ne gre tako hitro, kot bi želeli. "V IMP Livar iz Ivančne Gorice se hvalijo, koliko vlagajo v ekologijo, hkrati pa je v črnomaljskem Beltu, ki tudi spada pod to podjetje, ekološko stanje katastrofalno. Belt je brez filtrov, v dveh dneh ti svinjarija iz tovarne uniči avto. Kakšne so šele posledice za ljudi? Ker sem sam včasih delal v Beltu, lahko rečem, da v prejšnjih časih Belt ni tako onesnaževal okolja kot sedaj," trdi Dušan.

Zadnji pa je klical bralec iz Sevnice. Stanuje v Cankarjevi ulici, v sosesčini tamkajšnje športne dvorane, v kateri je gostinski lokal, ki sosedom že dve leti greni življenje, predvsem pa kratki nočni počitek ob koncu tedna. "Za ta problem vedo vsi, od policije, župana, inšpektorjev, do ministra Gabra, a nihče nič ne ukrene, da bi temu nasilju nad nami, nemočnimi stanovalci, naredil konec. Čeprav bi smel biti lokal odprt do 11. ure zvečer, od petkih in sobotah pijani objestneži razgrajajo do štirih, petih zjutraj. Lokal ima v najemu bivši rokometaš David Drnovšek, rokometaški lobi v Sevnici je zelo močan in vpliven, najemnik ima sorodnika na občini in vse neovirano teče naprej. V neposredni sosesčini je vrtec, upokojski blok, osnovna šola, po nočnem popivanju je sosesčina polna črepij in drugih ostankov objestnega norenja. Človeku, ki se je nad tem pritožil, pa so nahujskani pijani objestneži od dveh zjutraj trobili pod oknom in mu grozili."

A. B.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristuhnilo vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnul.

Vsak teden ena

Iz zbirke anekdot Slavka Klančičarja

Poslovnost

Sedeli smo pri običajni dopoldanski kavici pa reče gostitelj, sosed Frenk:

"Pred tremi leti sem na nagradno križanko pri nekem ljubljanskem okulistu dobil nova očala. Še sedaj mi ta za vsak moj rotni dan in ob novem letu pošlje voščilnico. To ti je poslovnost!"

"Ja, ja, skrajni čas je že..." sem mislil nekaj povedati, pa me je prekinila njegova soproga Milena: "da tudi mi njemu pošljemo voščilnico."

"Ne, ne, temveč da Frenku padejo očala na betonska tla."